

საქართველო

საზოგადოებრივ - პოლიტიკური გაზეთი. გამომდის პარასკევებით **№ 14 (1760)** 20-27 ოქტომბერი 2000 წ. ფასი 50 თეთრი

ხელისუფლება საქართველოს არ იცავს, იგი ჩვენ უნდა დავიცვათ... **მე-5 გვერდი**

უცხოური პრესიდან

ჰილარი კლინტონი - "კავკასიის გავსაშუალოებელი"

მე-3 გვერდი

ბუღაჩეთს სავადატო ფონდი აი გამოადგა

ჟურნალ EIR-ის ცნობით, ბუღაჩეთში უმუშევრობამ მიაღწია ყველაზე მაღალ დონეს (19%) ბოლო 9 წლის მანძილზე. ინდუსტრიული წარმოების მოცულობა სამი წლის მანძილზე შემცირდა 31.2%-ით. ინდუსტრიული პროდუქციის წილი ეროვნულ ეკონომიკაში შემცირდა და შეადგინა 28.9%, მომსახურების წილი გაიზარდა 46%-მდე, ხოლო სოფლის მეურნეობისა შეადგინა 26.5%-ს. როგორც აღნიშნა სოციალური და პროფკავშირული კვლევების ინსტიტუტმა სოფიაში, ეროვნული პროდუქციის საერთო მოცულობა შემცირდა 1995 წელთან შედარებით. არაოფიციალური წყაროები თვლიან, რომ უმუშევრობა არის არა 19%, არამედ 25%. კონფედერაციის თავმჯდომარე ჰრისტოვი თვლის, რომ ამ ეკონომიკური წარუმატებლობის მიზეზია სავალუტო ფონდის რეკომენდაციათა მიყოლა.

რელიგია და საზოგადოება

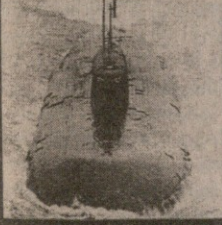
ისლამი თბილისში

მე-13 გვერდი

რამ ჩამოიშალა კუროსში?

წყალქვეშა და წყალზედა მიზეზები

მე-3 გვერდი

საგაზეთო მაღაზია

SOS!

კვალიფიციური ექსპერტები გაერთიანებით

მე-2 გვერდი

ვინ დააარსა 9 აპრილის მემორიალი?!

მე-2 გვერდი

„რა იქნება, როცა თქვენ გარდაიცვალეთ? ყველას უნდა, ეს გითხვას დაუხვას ალიევს, რომელიც აგერ 30 წელია მართავს მდიდარ, მაგრამ დარბი აწერდაიჯანს“-წერს ჟურნალი ჯერ კიდევ მაშინ (2 IX 2000), როცა ალიევის გარდაცვალების ყალბი ზმა ჯერ კიდევ არ დარბუხდა მის ქვეყანაში და მსოფლიოში. „თვითონ ალიევის აზრით, იგი ამ საქმეს კარგად გაუძღვა“. სახელდობრ, 1993 წლიდან, როცა მან ზეღისუფლება დაიბრუნა, ქალბი მყოფი ქვეყანა მოაწესრიგა და (რაც მისი ფსიქოლოგიისათვის, ჩვენი ქვეყნის თვალსაზრისით, ძალიან საინტერესოა), უცხოელებს ზნეობაში მერტივული დააბანდებინა, „ვიდრე საქართველოსა და სომხეთში, ერთად აღებული“-მათგან განსხვავებით -ასე მტკიცედ ალიევი - აწერდაიჯანი არაა დამოკიდებული უცხო მოწყობაზე, იგი ნელა, მაგრამ შეუქრულად მიიწევს ბაზრისკენ და დემოკრატიისკენ, თავისი დიპლომატიითა და უცხო მეგობრების დახმარებით ალიევი იმედოვნებს ისეთი მძიმე პოლიტიკა კი მოაგვრის, როგორც სომხეთთან კონფლიქტი.

მაგრამ რეალობა, ჟურნალის აზრით, ცოტა სხვაგვარია. სტაბილობა იმითურ სუფევს, რომ ალიევი მძიმე ზეღით მართავს პოლიტიკურ სახელმწიფოს. ზრჩი ოპოზიციონერები ან ციხეში არიან, ან ემიგრაციაში, ან დევნაში. არჩევნები ცუდპლუტოკრატიაში მოგვბუ-

„The Economist“-მა, რომელმაც

ამ საპატიო სათაურით გამოაქვეყნა თავის ერთ-ერთ ბოლო ნომერში ერთგვარდინი წერილი მსოფლიოს ერთ-ერთმა საუკეთესო ჟურნალმა „The Economist“-მა, რომელმაც ამ ორი თვის წინ სათაურით „საქართველოს მეღიხარებელი პრეზიდენტი“ ასევე ერთგვარდინი წერილი, ასევე მეგობრული მარჯით დაშვებებული, უძღვნა მის ამჟამინდელსა და პოლიტიკურადროინდელ კოლეგას შევარდნაძეს. სათაურთა ამ მკვეთრ განსხვავებას აკომპენსირებს ის, რომ ორსავე შემთხვევაში ავტორთა კილო ერთნაირად ირონიულია

ლია, ინფორმაციის საშუალებები - ალიკა-ჩამოცმული. გაზეთი დასურეს იმით, რომ პრეზიდენტის შვილის მეგობარს, საბაო სე-ლმძღვანელს შეუხო, თვითონ პრეზიდენტზე კი დაწერა, 80 წლისაა, 77-ის ნაცვლად. კო-სმოპოლიტიკურ ბაქოში კი ადამი-ანის უფლებათა დაცვა ვერ ასულა ამ ქალაქის მაგრიტანულ-ვერობუ-ლი არქიტექტურის საკადრის დონემდე. პრეზიდენტი ზომ ბა-ტონკატური შესახედაობის პირე-ბი და მათი დამქმნები განაგებენ ყველაფერს, რაც ოდნავ მაინც მნიშ-ვნელოვანია! სუფევს პიროვნების კულტი. ალიევის ბრძნული გამონათქვამები პლაკატებზე წერ-ია და ყველა გზასა და გეგმულს ამკობს. ტელეგადგემები მის საქმეთა თხრობით იწყება, ასეთი მდგომარეობა არ უნდა გვაგვირგვ-დეს კასპიის გადაღმა, შუა აზიაში, მაგრამ აწერდაიჯანულები ზომ თავს ევროპელად თვლიან! 8 მილიონ-იან მოსახლეობაში ცოტანი არიან ნავთობით გამდიდრებულნი. უმ-

რავლესობა დარბია და თვეში 100 დოლარზე მეტი შემოსავალი არა აქვს. მილიონი სული ემიგრირე-ბულია რუსეთში და თურქეთში. იქ ცუდად ეპყრობიან, მაგრამ შე-მოხსენიანი იქ მერია, დაბანდებში მიდის ან ნავთობში, ან მის თანხმებ სახტუმ-როებში და ა.შ. თუმცა ალიევის ერთი მრჩევე-ლი აბმობს, ნორვეგიას უნდა გვაგვდეთო. ქვეყ-ანა უფრო ნიგერიას ჰგავს. სოფლის მეურ-ნეობაც კი დაცემულია. ერთი იქაური რუსის არ იყოს, იქაურ ხილს ადგილობრივი ხალხიც კი არ ყიდულობს: სა-ბარგულებიდან ამოდე-ბული საქონელი კი აღარ უნდათ, არამედ შეფუთული და მაცივრი-დან ამოღებული.

ინვესტორები კორუფციას უჩივიან. ქვეყნის უაზროეს მეგო-ბრებს - თურქეთს და ამერიკას - აღიზიანებს აქაური ცუდი მართვა. თურქეთის პრეზიდენტმა პატივი

სცა თავის „პატარა თურქულსის-ლიან ძმას“ იმით, რომ პირველი სა-გარეო ვიზიტი ბაქოში გააკეთა. მა-გრამ პირად საუბარში მან დაიჩი-ლა აქაური მექრთამეობის გამო, რომელიც ინვესტორებს აფრთხ-ობს. ევროპელ ელჩებს მიაჩნიათ, რომ ის წესები, რომლითაც განზრახულია მომავა-ლი საყოველთაო არჩევნების ჩატარება, ფეხქვეშ თელავს ევ-რო ს ა ბ უ ლ ა მ ი მიცემულ შეპირებებს დემოკრატიის შესახ-ებ.

ალიევს შეეძლო თავისი მოსკოვური კარიერა სხრკ-ს ლი-დერობამდე მიეყვანა (!), მაგრამ თავდაჯერებულმა ახალგაზრდამ, გორბაჩოვმა იგი გვერდზე გაწია. იგი სამიშა: გამჭოლი თვალი აქვს და ცივი წყლის გადამსხმელია ვინმე თავხედისათვის, რომელიც უადგილო კითხვების მიცემას მოუწოდებდა. პიროვნების კულ-

„რუსული გაზეთი“ „სემოდინი“

გაზეთი იძლევა მომხდარის ბუნების ერთ-ერთ (და არა ერ-თადერთ) შესაძლებელ ვარიანტს: 12 აგვისტოს საღამოს, მანვერების დროს ტორპედით „კურსკს“ უნდა მოეზინა დამის იერიში საწვრთნელი სამიზნო-სინაამდე. იგი იმყოფებოდა 20-50 მეტრის სიღრმეზე და მოძრაობ-და (რეალა 5-6 კვანძის სიჩქარით), როცა მოზდა მისი შეჯახება მაღალ-ტონაჟიან (6-8 ათასი ტონა წყალ-წყვის) ობიექტთან, რომელიც მოძრაობდა უფრო სწრაფად, ამავე სიღრმეზე ან ცოტა უფრო მაღლა, ეს ობიექტი - ასე იგარუდებდა ჯერ-ჯერობით - იყო უცხო სახელმ-წიფოს მრავალდანიშნულუბიანი წყალქვეშა ნავი. საფიქრებელია, რომ ორივე ზომადი ერთმანეთს შეეჯახა, მაგრამ ერთმანეთისა „არ ესმოდათ“, ანუ ერთმანეთის ზაღურს ვერ იგებდნენ. ამის მიზეზი იყო ბარენცის ზღვის ჰიდროლო-გია და, ამასთან ერთად, ის, რომ ორივე ობიექტი ახლოს იყო ზღვის ზედაპირთან, სადაც წყალი ძალიან მღელვარდა. გარკვეულ პირობებ-ში, ეს მიზეზები ძალიან აზიანებს მიდროკუსტიკურ კონტაქტს.

ამ სცენარის მიხედვით, ობიექტები ერთმანეთს დაეჯახნენ მარჯვენა ბორტებით 20-30 გრა-დუსიანი კუთხით. არ არის გამორ-იცხული, რომ „მკვლელმა“ წყ-ალქვეშა ნავმა ბოლო მომენტში დააბრუნა გაზვევა და ამავე დროს ჩაყვინთვა. ამიტომაც, საფიქრებელია, მან „კურსკს“ მარ-ჯვენა ბორტში დაარტყა ცოტა მეტად, ცვირისკენ დახრილმა. საფიქრებელია, რომ სწორედ ეს დარტყმა - 100-150 კგ ტრორი-ლის ექვივალენტური ძალისა - აღინიშნეს ნორვეგიელმა სხიხმელ-ოგებმა როგორც „აფეთქება“. ამ დარტყმის ექვივალენტი გადიოდა ტან-გენსურად წყალქვეშა ნავის მარ-ჯვენა ბორტისადმი. დაახლოებით სამართავი კოშკების მოაჯირის ძირის დონეზე, სწორედ აქაა, სა-გარუდებელია, ის დიდი ჩა-ბრტყამი, რომელიც ჩანს და-როშელიც მიმართულია ზრგელი-სკენ ნავის კორპუსში, შიგნით ჩაღუნული ნაპირებით.

„კურსკის“ ნგრევა გაგრძელდა ასე: შეჯახებამ შეცვალა მკვლელის ნავის კურსი და ახლა ეს უკა-ნასკნელი მოძრაობდა „კურსკთან“ ძალიან ახლოს. მისმა მარჯვენა ჰორიზონტალურმა სტაბილიზა-ტორმა იმუშავა კონსერვის გახა-სნელით და გაფატრა „კურსკის“ გარეთა დამცველი გარსაკრავი მე-ექვსე ნაკვეთურამდე, კორპუსი კი - მესამემდე ან ეგებ მეოთხემდე კი. შემდეგ წყალქვეშა ნავები და-შორიშორდნენ და განაგრძეს მოძრაობა ურთიერთსაწინააღმ-დეგო მიმართულებით.

„კურსკი“ საშინელ მდგომარეობაში აღმოჩნდა. წყალში წამსვე აავ-სო პირვე-ლი ნაკვე-თური, ბა-ტარების მასტების ჩათვლით. რეაქტორის დამცველმა სისტემამ იმუშავა და რეაქტორი გადაკეტა. ნავს სამომრად დენი აღარ ჰქონდა. წინა ნაკვეთურე-ბის სწრაფი გაგზავნის გამო კურსკმა იწყო ჩაძირვა 45% დახრილო-ბით ცვირისკენ. მისი ეს ვარდნა დაახლოებით 120 წამს გაგრძელდა და ასე, საგრძნობი სიჩქარით და დიდი კუთხის დახრილობით, დაენარცხა იგი ფსკერს 108 მ-ის სიღრმეზე. საგარუდელია, რომ დარტყმამ გამოიწვია ცვირთან დაწყობილ შე-იარაღებთა აფეთქება რამდენიმე კილოტონის სიმძლავრისა, რაც აგრეთვე დააფიქსირებს სხიხმოლოგებმა, შემდეგ ძირს დაენარცხა ნავის მუცელიც. ამ დარტყმის-გან და აფეთქებისგან გაიბზარა კორპუსი მესამიდან მეექვსე ნაკვეთურამდე წყალში გაიგზო ნავის 2/3. რა ზარალი მოუტოდა „მკვ-ლელ“ ნავს? სპეციალისტები ფიქრობენ, რომ მას არ შეიძლება არ დაეცვივებინოს რაღაც კვალი შემთხვევის ადგილზე. ასეთი კვა-

ლი აღმოაჩინეს კიდევ: მომტრეუ-ლი მოაჯირი, რომელიც „მკვლელ-ი“ წყალქვეშა ნავის სამეთაურო კოშკის მოაჯირის ნამტვრევად ჩათვალეს.

რაბოი მოხდა ის?

თუ დანადგირებით არ ვიც-ით, რა მოხდა, კიდევ უფრო გვი-ჭირს მხჯელობა იმაზე, თუ რატომ მოხდა. ამერიკული ჟურნალი EIR იძლევა შემდეგ ვერსიას: ბრიტანული და შეერთებული შტატების ზომადები, მათ შორის

გამომწვევი აქტი“ რუსეთის მიმა-რთ. მონაცემთა უმრავლესობა გვაფიქრებინებს, რომ ერთ-ერთი ამ დასავლეთის წყალქვეშა ნავთა-განი დაეჯახა „კურსკს“, საფიქრე-ბელია - ინგლისური წყალქვეშა ნავი.

ამ, რა თქმა უნდა, ასი კითხვის ნიშნის მქონე ვერსიის იქით კიდევ სხვა, ნაკლებ პრობლემატური გარემოება დგას. მანვერები, რომელსაც დასავლეთის ზომა-ლდები უთვალთვალდებდნენ, მზ-ოლოდ ადგილობრივი კი არ იყო, არამედ ტოტალური, ყველა ოკეანის მო-მცველი. საბჭო-თა წყალქვე-შა ნავები წინათ ბარენცის ზღვიდან ატლანტის ოკეანეში გა-დიოდნენ ზოლზე, ამიტომ დასავლელების მიზანი ამჯერად ის იყო, რომ ბარენცის ზღვიდან ატლან-ტის ოკეანეში მათი გახვლის გზები და რატიკა დაეზგერ-ათ. თუ რამდენად მნიშ-ვნელოვანია სტრატეგიუ-ლად ეს ამოცანა, ამის დან-ახვა შეგვიძლია იმ ცნობილი გარემოებიდან, რომ, საბჭო-თა კავშირის უზარმაზარ გამანადგურებელ შეიარ-აღებულ ძალებს შორის დღევანდელი ფინანსური და დასავლეთის უზარმაზარ მხოლოდ წყალქვეშა ფლო-ტი, რომლის ბირთვულძა-რისი და ბირთვული სტრატეგიული რაკეტებით შეიარაღებული ზომადები ძველმეურთადაც საშიშია დასავლეთისთვის. 1995 წელს და მის ახლო მი-დამოებში ამ ფლოტს „კურსკის“ მსგავსი ულტრათანადგროვე წყ-ალქვეშა ნავების დიდი რაზმი შეემატა (რამდენადაც ჩვენთვის ცნობილია, 20 ნავი, სხვა 200 ბირთვული ნავი, მაგრამ არა ამ კლასისა, უმოძრაოდ დგას ფინან-სური სიმწიფეების გამო.)

ტიო? როგორ გვადრუნდა, ევრო-ალიევის შექმნილი არ არის ქვეყნის ანა, რომელსაც პიროვნებები არ ჰყავს, ზომ უღარბესია ქვეყანათა შორის! ოპოზიციის ავიროვნებო? არა, იგი, უბრალოდ, თვითონაა უხვირო. ტელევიზიაში არ უშვე-ბენო? პირიქით, თვითონ არ მო-დის იქ, რადგან ემინია, რომ თავის უხვირობას გამოაჩენს. ჯანმრთე-ლობა ალიევს შერყეული აქვს, მა-გრამ აპირებს თავისი ქვეყანა 100 წლამდე მართოს.

ალიევი რომ წავა, აწერდაიჯანს ყველაფერი შეიძლება დამართოს. ირანს თავისი 20 მილიონი მოუბ-ვენარი აწერდაიჯანელი ჰყავს და ამ არამეგობრულად განწყობილმა მეზობელმა შეიძლება მეტი გავლენა მოინდომოს. მეორე მტერია რუსე-თი, რომელიც აწერდაიჯანს უყურებს როგორც თურქეთისა და დასავლეთის არასახურ ველ-სიმაგრეს თავის ეზოში. მას აწერ-ბიჯანზე გავლენის მრავალი მეტ-კეტი აქვს ანუ შეუძლია ბევრნა-რი კრიზისი მოუწყოს. ერთი მათ-განია სავიზო რეჟიმის შემოღება. ყველაზე კარგი თავდაცვა ამ დღის მოლოდინში იქნებოდა მოწიფუ-ლი პოლიტიკური სისტემის შექმ-ნა, მაგრამ ამის პერსპექტივა არ ჩანს. შევარდნაძისგან - ამ აგრეთვე ცნობიერი ძველი საბჭოთა ბი-უროკრატიისგან - განსხვავებით, ალიევი მოდერნიზაციის მომხდენ-ნი პოლიტიკური ელიტის შექმნა-საც კი ვერ შედევს. მისი კარის ფავორიტები ჰკვიანნი და ზარბნი არიან, მაგრამ არა ბრძენნი. მაგრამ საწუხარი არაფერია: 2008 წლი-სათვის ყოველივე თავის ადგილ-ას იქნება.

საბჭოთა და ამერიკული წყ-ალქვეშა ფლოტების ძველ მეტო-ქეობას ჟურნალი ასე გვიხატავს.

„ცივი ომისას“ 30 წლის მან-ძილზე ამერიკულ წყალქვეშა ნავებს ის უპირატესობა ჰქონდათ, რომ შედარებით უსმალტო ძრავები ედგათ და ამიტომ შეეძლოთ ჩუ-მად მიჰპაროდნენ და გა-ნულხაზდრელი დროის მანძილზე შეუმჩნევლად უკან მიჰყოლოდნენ საბჭოთა ნავებს. დაჰყვებოდნენ კიდევ თვეებით, რათა არ მიეცათ მათთვის არც სტრატეგიული რა-კეტის გაშვების, არც აშშ-ს ავიამზ-იდიანი ჯგუფის ბლოკირების შესაძლებლობა. ბუნებრივია, რომ დაჯახებები სდებოდა, მაგრამ მათ არ ახმაურებდნენ. საბჭოთა ნავებს სათვალთვალად „იჭერდნენ“ ზოლზე მაშინ, როცა ეს უკა-ნასკნელი ატლანტის ოკეანეში გა-დიოდნენ ბარენცის ზღვიდან გრენ-ლანდიის სამხრეთით (სწორედ ამ მარშრუტის „სტარტზე“ მიედო ბოლო ამჯერად „კურსკს“). მაგრამ შემდეგ ვითარება შეიცვალა. 1992 წლის 3 VI რუსეთის ჩრდილოე-თი ფლოტის სარდალმა იერო-ფვეშმა ტრეპიფით განცხადა, რომ ახლა უკვე რუსული წყალქვეშა ნავი შეუმჩნევლად დასდევს ამერიკულს და ამ დევნას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როცა გენშტაბიდან მრძანებას იღებს. შემდეგ, ფინან-სურ სიმწიფეებთან და გამწვანო ბიუჯეტის შემცირებასთან დაკავ-შირებით რუსეთის მთლიანი ძალის შესუსტების ფონზე, რუსეთმა მაინც კიდევ გადადგა ერთი დიდი ნაბიჯი წყალქვეშა ფლოტის გახა-ძლიერებლად: როგორც ვთქვით, მან შეიარაღებულ მიიღო ახალი ძლიერი დამრტყმელი წყალქვეშა ნავები „ოლკარ-11“-ის ტიპისა (რომელთაგანაც ერთი იყო „კურ-სკი“), ძალიან ჩუმი ძრავისა და ისე-თი საცემლელ ძალის მქონე (გარ-და სტრატეგიული რაკეტებისა), რომელსაც შეეძლო წყალზედა ფლოტის „ავიამზიდის“ ჯგუფის ნახევარი გაენადგურებინა. სპე-ციალურად ამგვარი ნავების საწ-ინააღმდეგოდ აშშ-მ შექმნა თავი-სი „სი გულფის“ კლასის ახალი

ჩამ ჩაძირა „კურსკი“ (წყალქვეშა და წყალზედა მიზეზები)

„კურსკის“ კლასის რუსული წყალქვეშა ნავი

მინიმუმ სამი წყალქვეშა ნავი თვალს ადევნებდნენ რუსეთის ჩრდილოეთი ფლოტის მანვერებს - ყველაზე დიდს ათ წელზე მეტის განმავლობაში რეიგანისდროინდელ ან ადმირალ ბრეგანის ყოფილმა თავდაცვის ასისტენტ-მდივანმა ამ თვალთვალს უწოდა „უადრესად

გეოგრაფიის ძალით კავკასია მდიდარი და ბედნიერი ზნდა იყო. ისტორიისა და პოლიტიკის ძალით იგი ღარიბი და სამრალაოა. რუსეთის „მოწოდება“, რომ ამ მდგომარეობის შეცვლა ცადოს, პუტინის საგარეო პოლიტიკის პირველი გამოცდა იქნება.

კავკასია 3000 კმ-ზე საერთა-სოფლისო საზღვარი აქვს. აქედან მხოლოდ 9 კმ-საზღვარი აზერბაიჯანულ ნაწიკვანსა და თურქეთს შორის – მართლაც მეგობრულია. ამ ქვეყნებს ერთმანეთისა ესმით ენობრივად, ეკონომიკურად, პოლიტიკურად და, უფრო და უფრო, სამხედრო მხრივაც. ალიევის ყოფილი მხრეველია ის წინადადება, რომ შეიქმნას მათი კონფედერაცია, რითაც აზერბაიჯანს უმოკლდება ნატოში და ევროკავშირში შესვლის გზა.

კავკასიაში ყველაზე უნდა ხუფე-გდეს ასეთი აზროვნება და ასეთი დაუდევრობა სუვერენიტეტის ფორმალურად მიმართ – როგორც ამიერკავკასიის ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებს შორის. ისე მათსა და მეზობელ ქვეყნებს: რუსეთს, თურქეთსა და ირანს შორის. რუსულ რეგიონის დიდმა ნაწილმა იგის, არსებობს ერთობლივი კულტურული მემკვიდრეობები (ქრისტიანული, სპარსული, ოსმალური და სხვა-სხვა). საერთო ეკონომიკური პრობლემები და შესაძლებლობები. კავკასია არის – ან, თუ გნებავთ, უნდა იყოს – საუკეთესო ტრანზიტული გზა დასავლეთ-აღმოსავლეთსა და ჩრდილოეთ-სამხრეთს შორის არა მხოლოდ საქონლისათვის, არამედ აგრეთვე ფულითათვის. ადამიანებისათვისა და იდეებისათვისაც.

კავკასია კასპიის რეგიონიდან ნავთობის და გაზის გამოტანის გზაა. დამტკიცებული რეზერვია 18-35 მილიარდ ბარელი ანუ დაახლოებით იმდენი, რამდენიც ამერიკაში და ჩრდილოეთის ზღვაში ერთად. ეს რაოდენობა გასაზრდავია, თუ გამართლდება ვარაუდი გაზსადენის სანაპირო რეზერვთა შესახებ.

მაგრამ ყველა საზღვრები კავკასიაში გამყოფი უფროა, ვიდრე გამაერთიანებელი. სომხეთი და აზერბაიჯანი ომობენ. თურქეთი ამ უკანასკნელის სინაიის გამო ბლოკავს სომხეთს. რუსეთი მაგრად ჩაბჭიდება სამხრეთ საზღვარს. ირანი ცივად ეკიდება აზერბაიჯანს, საქართველოს – სომხეთს. მაშინაც კი, როცა პოლიტიკური კავშირები გაუღიადა, ფიზიკური შორსაა სრულყოფილად. გზები ვიწროა და ოდროლოგიური, რკინიგზები – ნელი და ჩაღრმული. მუშავეები მთელი რეგიონის ქვეყნებში ცნობილი არიან იმით, რომ მკვარებს დროს და თანხას ჰპარავენ, ფრენა ყველაზე ადვილია მოკლეობისკენ და სტამბოლისკენ.

ეს საწყენია და საკვირველია, ბალტიის ქვეყნების შემდეგ, რადგან კავკასიის სამ რესპუბლიკას ყველაზე დიდი შანსები ჰქონდა სსრკ ნგრევის დროს. საქართველო სსრკ-ს პირველი მედვიე იყო და ტუტისრთა მიმდებარე სომხეთს ჰქონდა მალა-ლი ტექნოლოგია და ჰყავდა მრავალრიცხოვანი, მდიდარი, გავლენიანი დიასპორა. აზერბაიჯანს ჰქონდა ნავთობი, სოფლის მეურნეობა და თურქეთის დახმარება. 1918 წლიდან სამივენი დამოუკიდებელი იყვნენ. თუმცა მცირე ხნით, სსრკ-ს კრეატურისგან, მოდლოვასგან განსხვავებით, თითოეულ მათგანს ჰქონდა თავისი ეროვნული და კულტურული ვინაობა. მაგრამ თუ ბალტიისპირა, კავკასიისგან განსხვავებით, ათწლეულები იმისა, ცუდი მმართველობისა, იზოლაციისა და გადატაცებისა. საქართველოში გზაბნეულმა ნაციონალისტურმა ხელისუფლებამ და რუსეთის მიერ მზარმიცემულმა აფხაზმა და ოსმა სეპარატისტებმა ორი დამანგრეველი სამოქალაქო ომი გადაიხადეს. სომხები ომშივე აზერბაიჯანს ყარაბაღის ეთნიკური ანკლავისათვის და გაიმარჯვეს. აზერბაიჯანის ნავთობი მმართველი ელიტის ყბებში დარჩა. ცხოვრების დღემდე ყველგან დაიწია და ვარდნას განაგრძობს.

ამის ყველაზე მკვეთრი მაგალითი აფხაზეთია, ოდენადვე სსრკ-ს „ლაპარაკის ხანაში“ რომ იყო, თვით აფხაზეთის აზრით, მან წარმატებას მიაღწია. ყოველი წუთი განმტკიცებს ჩვენს დამოუკიდებლობას.

კავკასია ევროპელის თვალით

კავკასიის თემა აქამდე „კონფიუსის“ სამი სრული გვერდი მოიპოვა, ასევე რეალური ნომრისთვის, რომელიც ფაქტობრივად 52-ჯერ გამოდის, ეს არც თუ დიდი პროპორციაა. კავკასია რომ უფრო დამოკრებიული, და, ამაყარად, უფრო ძლიერი, უფრო მდიდარი, ერთი სიტყვით – უფრო ადინიერი ყოვლილყო, მის-ლაში ინტერესები უფრო დიდი იქნებოდა.

ფერილის სათაურია „კავკასია, სადაც სამართალი შეჯახება სღვას“. მოგაწოდებთ ამ ფერილის შინაარსს მცირედი შემოკლებით.

ბას, ხილარბე გამოგონებლობის მომხმარებელია. აფხაზეთის დიდი შესაძლებლობები აქვს – ამბობს პრეზიდენტი არძინა და თავისი აზრის დასადასტურებლად თხოვს წარმოების სამჭოლთა კავშირსდროინდელ სტრატეგიას იმეფებს. მაგრამ მისი ქვეყანა ევრაზიის ერთ-ერთი ყველაზე ბეჩავი ადგილია. სოხუმი უნიკალურია იმ ქალაქებს შორის, რომელნიც თავს დედაქალაქად თვლიან. იმით, რომ არა აქვს ინტერნეტი, მობილური ტელეფონი და არანაირი სასტუმრო. 1992 წელს ომის ერთ დღეს მან დაკარგა ყველა თავისი მთავარი კულტურული მემკვიდრეობა და არავის უცდია მათი აღდგენა, ისევე, როგორც ამ მომენტებზე ქვეყნის ქალაქის მრავალი სხვა ნანგრევია. პრაქტიკულად, აქ არაა საშუალო, არაა ფული, არაა იმედი და როგორც ვერცხვა, – არც ძალისხმევა. აეროპორტი დაფარულია თვითმფრინავთა ნაშენებლებით და არავინ ფიქრობს მათ აღადგენას.

რაც უნდა იმდენად დიდხანს აფხაზეთის ლიდერები, აფხაზეთი არსებობს რუსეთის მომხრეობის წყალობით. რუსეთის სამხედრო დახმარების გარეშე აფხაზები, რომელნიც ომამდე მოსახლეობის მესამედზე ნაკლებნი იყვნენ, ვერ მოიგებდნენ სამოქალაქო ომს. რუსეთის ენერგია ინახავს მათ ამ მდგომარეობაში. განმარტული ძრავით რომ მოძრაობას განაგრძობენ, მაგრამ გარდა მმართველებისა და მათი მომხმარებელი უმცირესობის ხალხისა, რომელნიც საკმაოდ კარგად ცხოვრობენ, აფხაზეთი მთავრად ყველაზე გიჟი შექმნილია. ზოგი ღრუბლია საქართველოში, ზოგიც ეკონომიკური ემიგრანტია რუსეთში. დარჩენილი არიან მხოლოდ ბებრები, ავადმყოფები, ხელმოვარელები, ზარმაცები და ღოთები. თუ რამე წესიერი სამუშაო არსებობს ქალაქში, ესაა გაეროს პატიოსანი მისიის სამსახურები, რომელნიც თვალს ადევნებენ რუსეთის სამშვიდობო კონტინგენტის მოქმედებას. ცინიკოსები ამბობენ, რომ ეს მშვიდობისმოყვარე სინამდვილეში იგავს რუსეთის ინტერესს მის ყოფილ იმპერიაში: 180 კმ. სიგრძის სანაპიროს.

აფხაზეთი კონცენტრირებული მაგალითია, მაგრამ იგივე ნარევი ცუდი მმართველობისა, სამეზობლო შუღლისა და ხილარბე მოწოდებულ ცხოვრებისა კავკასიის დანარჩენ ნაწილებშიც ხუფევს. სამხრეთ ოსეთი – კიდევ ერთი რუსეთის მიერ მხარდაჭერილი მარიონეტული სახელმწიფო, რომელიც რუსეთისკენ გამავალი გვირგვინი გამოყენებით მეტ-ნაკლებად არალეგალურად ნაშენი ფულით ცხოვრობს – ცირკ ნაკლებ იზოლირებულია, მაგრამ ადენადვე დარბობს. ყარაბაღი უფრო მდიდარია, იგი დისნეი-ლენდითაა სომხური დიასპორისთვის, რომლის შენაწირებშიც ყარაბაღი ინახავს. მაგრამ მას ბევრი არაფერი აქვს დასაქადებელი თავისი სამხედრო წარმატების გარდა. სომხეთის და აზერბაიჯანის განხეთქილება, პრაქტიკულად, კავკასიის განხეთქება.

პოლიტიკური და სამხედრო ჩიზი ეკონომიკურსა და სოციალურ კატასტროფას ფარავს. ჯანდაცვა მომდია. მაგ. აზერბაიჯანის ციხეებში ჭლეტი ბობოქრობს. ხალხი გარბის. დასავლელ დიპლომატთა ანგარიშით, სომხეთიდან გახულია 2 მილიონი. აზერბაიჯანიდან – 1,5 და საქართველოდან – 1. სენი მოსახლეობის ყველაზე უკეთესი ნაწილი არიან. ყველაზე მეტად კავკასიაში დღეს ყველაზე წყივირ, პატროსან და კანონმორჩილ ადამიანებს უჭირთ.

ხსნის ბევრნაირი ჭკვიანური გზა შეიძლება მოინახოს. ბრიუსელში მყოფმა „ევროპული პოლიტიკის შესწავლის ცენტრმა“ მოიფიქრა დიდი ფანტაზიით მომზადებული ანდაუბდა – გეგმა, რომლის მიხედ-

ვითაც უნდა შეიქმნას „ამიერკავკასიის ერთობა“, დამყარებული „საზიარო სუვერენიტეტის, ურთიერთ-დამოკიდებულების და მრავალგვამიანი (ზოგჯერ ახიმეტრიული) მმართველი სტრუქტურების დასავლეთ-ევროპულ მოდელებზე“, რაც ჩვეულებრივ ენაზე გადათარგმნილი იმას ნიშნავს, რომ უნდა შემოღებული იქნას საერთო პასპორტი სამივე სახელმწიფოში, უნდა ჩაიდოს დიდი ფული ფული (ჩაიდოს რუსეთის სამხრეთ ნაპირში) და უნდა დაიდოს უსაფრთხოების პაქტი, რომელსაც ზურგში ედგომებიან დიდი გარეშე ძალები“. ამ გეგმას ცივად შევადგენ. აზერბაიჯანს და საქართველოს ჯერ მეორე მხარის გამარჯვების გაბათილება უნდათ, სომხეთს და მარიონეტულ სახელმწიფოებს – სტატუს კვლავ დავა. მაგრამ ტაივანის, პორტო-რიკოს, ჩრდილოდაღის, მონტენეგროს (ჩერნოგორიის) და ჰონკონგის მაგალითი გვიჩვენებს, რა ადვილად შეიძლება უსულოდელყოფილი იქნეს სუვერენიტეტის და დამოუკიდებლობა. თუ ამას პოლიტიკა და მოხერხებულობა მოითხოვს. ამერიკელმა ექსპერტმა პოლ გლობმა წამოაყენა აზრი, რომ სომხეთმა მისცეს აზერბაიჯანს დერეფანი ნახჭევანისკენ ყარაბაღში დათმობის საფასურად, მაგრამ სომხეთი ამ აზრს ცივად მხრავდა, რადგან ამით თავისი ერთადერთი მეგობრისკენ – ირანისკენ გაზის მიოჭრიდა. მაგრამ ერთი მაღალი მოხელე ამბობს, ეს შესაძლებელია, თუ იმ დერეფანს უცხოელები გაუწევენ მეთავაქრობას.

მშვიდობისმოყვარეობას სცირე პრეგრესი მოაქვს: ნაკლები იკვლება, მოწინააღმდეგეები (სომხეთის და აზერბაიჯანის პრეზიდენტები) ერთმანეთს ელაპარაკებიან: „საქართველო უდიდეს დათმობაზე წავიდა, არჩინა რომ „პრეზიდენტად“ ახსენა“. მაგრამ ასეთი შეზღუდული ნაბიჯებიც კი სარისკოა. ლტოლვილი მოწინააღმდეგეები უყურებენ როგორც დამნაშავეს და არა როგორც პარტნიორს მშვიდობის დამყარებაში. გამარჯვებულმა მიანიშნა, რომ მხოლოდ დამოუკიდებლობა იხსნა ისინი ამოწყვეტისგან მხოლოდობაში. მაგრამ საზოგადოებრივი აზრი მოუწმადელობა სამშვიდობო მოლაპარაკებებისთვის, რომელსაც იგი დაღუპულ თვლის. ზოგნი ფიქრობენ, რომ პრეზიდენტ პეტროსიანის მოკვლეა სამშვიდობო მოლაპარაკებების ჩაშლის სურვილი-მა გამოიწვია.

სუსტ მხარეებს ნაკლები მოტივი თუ გაჩნდება, რომ თავისთი რამე დათმონ. თუკი ცუდი მთავრობის ყოლა გარდუვალია, ყველას ურჩევნია, ეს ცუდი მთავრობა საკუთარი იყოს. ვიდრე სხვისი. თუმცა აფხაზეთი მძიმე დღეშია, აფხაზი, ბუნებრივია, მაინც ფიქრობს, რომ დაბრუნება არაპროგნოზირებადი, კორუმპირებული, ეთნოკრატული და შესაძლოა, შურისმძებელი ქართული მთავრობის ზღაში შეიძლება უარესი აღმოჩნდეს.

ხილარბის ზრდას შესაძლოა არასტაბილურობის ზრდაც მოყვას. საქართველოს ყველაზე ჩავარდნილი რეგიონი სომხეთში დასახლებული ჯავახეთია, სადაც დასაქმების თითქმის ერთადერთი მიმცემია რუსული სამხედრო ბაზა. აზერბაიჯანს ჰყავს დიდი ეთნიკური უმცირესობა არამდგრადი რუსული რესპუბლიკის – დაღესტნის მხოლოდ. აუარაბელია და ტერორი (გამოუთქმელი) ტერორიული პრეტენზიები. ვინც რუსებს გმობს კონფლიქტის გაჩაღებისათვის, მხოლოდ, რომ სოფლის განახლება მხოლოდ დროის საკითხია.

გრძელვადიანი მოგვარების გზა უსაბოლოოდ უნდა მოიცავდეს კარგად მართული კეთილდღიანი ქვეყნების (სახელმწიფოების) შექმნას, სადაც ადამიანს უხარია ცხოვრება და არ

გარბის. ეს უზარმაზარი სამუშაოა. ბალტიისპირეთის გარდა, ყოფილი სსრკ-ს არცერთი სახელმწიფო (მთავრობა, რედ.) კარგად არ მუშაობს. კომუნისტური ბატონობა არა ერთადერთი დამნაშავე კავკასიური ქვეყნების ოჯახური ერთგულებისა და ზღვარგადასული სტუმართმოყვარეობისა არაა ის თვისებები, რომლებიც გამჭვირვალე და ანგარიშუნარიან ბიუროკრატებს (მოხელეებს; რედ.) წარმოშობს. მმართველი ელიტის იხეთი ცუდები არიან, რომ მოქალაქეს არ უჩნდება სურვილი, გადასახადები იხადოს და კანონს დაემორჩილოს.

მოკლევადიანი დასტაბილება მხოლოდ კარგადან ზეწოლაა. რუსეთს შეუძლია თავის ახლო მეზობლებზე წამოქმედება – მათი იძულება შეთანხმდნენ ენერგიის გადამცემების შექმნაში. დასავლეთს შეუძლია თავის მოკავშირეებს – საქართველოსა და აზერბაიჯანს – უბიძგოს, რომ უფრო დამთმონი იყვნენ. თურქეთს შეუძლია ბლოკადა მოხსნას სომხეთის საზღვრის, აშშ-ს კი შეუძლია უფრო შემყნარებული იყოს ირანის მიმართ.

თუმცა ყველა მხარე სირცხვილი ადირებს 21-ე საუკუნის მცენებებს „მშვიდობის დამყარების“, და „კონფლიქტის მოგვარების“ შესახებ, სინამდვილეში ის, რაც ხდება, ძველებური გეოპოლიტიკური ბრძოლაა. რუსეთის ჯაშუშები და ჯარისკაცები კავკასიის განიხილავენ, როგორც თავის უკანა ეზოს, თუმცა ბუნდუნით ადირებენ, რომ მათი ფორმალური სუვერენობა ამ ტერიტორიაზე დამთავრებულია. მათ არ სურთ ისევე იქნენ განდევნილი აქედან, როგორც იქნენ ბალტიისპირეთიდან. მისში რუსეთის გენშტაბის უფროსმა იმომავმა თქვა, რომ ამერიკული ჩართვა ამ რეგიონის საქმეებში „აფეთქებადამი“ და დაიმუქრა, საპასუხო ზომების მიღებაში. თუ საქართველო და აზერბაიჯანი განაგრძობენ ნატოთან ფლორტას, აგრეთვე თქვა, რუსეთს უნდა საქართველოში ორი ბაზის განუსაზღვრელი დროით შენარჩუნებოდ. ყველაზე დიდი კამათია ვაზიანის ბაზის შესახებ, რომელიც ქართველებს სამიშრობად მიანიშნა. აქედან 1995 წლის ტერაქტის ლიდერი გაიპარა რუსეთში. რუსეთმა პირობა დადო, რომ 2001 წლის ივლისისთვის აქედან წავა, და დაიწყოს შეთარაღების გატანა, მაგრამ რუსეთის აქტუალმა სარდალმა ანდრეევმა თქვა, ბაზის მომავალი ჯერ კიდევ დასადგენია და მისი აეროდრომი ყველა შემთხვევაში იმუშავებდ.

არის იმის სხვა შემთხვევებიც, რომ ნიშნები, თუ რას უპირებს რუსეთი თავის ყოფილ ტყვეებს. მარან რუსეთმა წარმატებით აღადგინა თავისი გეოპოლიტიკური პოზიცია შუა აზიაში იმ საბაბით, რომ ისლამური ამბოხების საფრთხე არსებობს. ის ამკვეთებს თავის კურსს კასპიის ზღვის განაწილების საკითხში და არ ასვენებს საქართველოს და აზერბაიჯანს მათ მიერ თითქოსდა ჩეჩნეთისთვის საზღვარსიკით გაწეული დახმარების გამო, რასაც ორჯერ ქვეყანა პირწმინდად უარყოფს. სომხეთში გაიშალა უნდაური კამპანია რუსეთ-ბელარუსის კავშირთან შეერთებისათვის – ამ საიდუმლოთი მოცულ ერთეულთან, რომელიც თუკი მიწას ასცილდა, სსრკ-ს მსგავსი რადიკ კონფედერაცია იქნება. ერთი ნიშანია რუსული პასპორტების სმარების გაუარყოფა, რომელსაც ახლა ყველა მსურველ ყოფილ სსრკ-ს მოქალაქეს აძლევს. ეს ერთ დღეს შექმნის რუსეთის მოქალაქეთა უმრავლესობას აფხაზეთში, სამხრეთ ოსეთსა და ჯავახეთში, რაც დიდი დოზე იქნება რუსეთთან დაახლოებისათვის. ამავე რიგის ნაბიჯია სავიზო რეჟიმი

ქართველებისა და აზერბაიჯანელებისთვის, რაც ორივე ამ ქვეყნისთვის ეკონომიკური დარტყმა მათი ხალხის რუსეთში დასაქმებისა და ვაჭრობის გამო. პესიმისტია აზრით, რუსეთის პოლიტიკა იგივეა, რაც 1816 წელს, როცა ერთმა რუსმა თქვა: „შევიწარსულო მუდმივი დაძაბულობა მათ მოხალე ერგვნებებს შორის და არ დაგვაფიწყდეს, რომ მათი ერთობა ჩვენთვის საზღვრისწერი იქნება“. მოსკოვის პარანოიკური უნაყოფო თვალსაზრისისათვის ამ რეკომენდაციას დღესაც აზრი აქვს, თუ მდიდარი და სტაბილური საქართველო ევროკავშირში შევა (და თუ, დავუშვავთ, რუსეთში ვერ შევა). ეს უფრო მკვეთრად გამოაჩენს რუსეთის ორსაუკუნოვანი კოლონიური პოლიტიკის საგალოდ შედეგებს ამიერკავკასიაში. რეპრესიებში, შევარდნაძის ჩათვლით, სხვა აზრის არიან. მათ მიანიშნა, რომ პუტინმა შეიძლება გამოამყდნოს კავკასიის სხვადასხვა ძალებთან აკომიდაციის (შეწყობის) ნიშნები, ოდესმე თვით ჩეჩნეთთანაც კი. მაგრამ დასავლეთი არ ამყარებს იმედს პუტინის გუნდს-განწყობილებაზე და ცდილობს განავითაროს საქართველოსა და აზერბაიჯანის უნარიანობა, რომ რუსეთის ზეწოლა გაუძლო. თუმცა ორივე ეს ქვეყანა უკვე გამოხსულია 1990-იან წლების კომარტული ანარქიის მდგომარეობიდან, მათ სხვა თავის მოსაწონებელი დღეს არაფერი აქვთ უნდადო გორუფიკი ორივე ქვეყანაში ინვესტირების აფრთხილებს. საქართველო ჯერ კიდევ ქრონიკულად არასტაბილურია, აზერბაიჯანი კი გაყინულია 77-წლიანი მაიაკველების ბრეზიდენტის – ალიევის ხელში. ამერიკული დახმარების უზარმაზარი რაოდენობა მიდის სომხეთში. ევროპულმა სალაყობი ევროსაბჭომ თითქმის გადწყვიტა ამ ქვეყნებისათვის მიდებზე უარის თქმა, ხანაც არ შერიგდებიან, მაგრამ დაუთმო ჯერ სომხეთს, სომხური დიასპორის ზეწოლით. შემდეგ კი პრესის ჩამხმომ აზერბაიჯანსაც. რითაც მასხრად აიგდო თავისივე კრიტიკიუმები.

დასავლური პოლიტიკა კავკასიაში დღემდე ისე წარუმატებელია, რომ ზოგიერთი გითხვით ქვეყნებში კი უნდა იქნებოდა მისი გულწრფელია. შესაძლებელია, მთელი ლაპარაკი სამოქალაქო საზოგადოებაზე და კარგ მართვაზე თავის მოჩვენება. შესაძლებელია, დასავლეთის ენერგეტული ფორმების სუსტი და კორუმპირებული სახელმწიფოები ურჩევნიათ თავმაკარ დემოკრატებს, რომლებმაც, ერთ მშვენიერ დღეს შეიძლება იკითხონ, რა მოხდის მათ გარემოს, ან რამდენად საპრობლემია მათ მოქალაქეთა წილი გასანაწილებელ ნამცხვარში.

ეს, ალბათ, ძალიან ცინიკურად ექნება. დასავლეთის ძალისხმევა სამსახვე ქვეყანაში, რომ ააშენონ სამოქალაქო საზოგადოება, ასწავლონ ახალგაზრდებს, განამტკიცონ უსაფრთხოება და გადაამზადონ მოხელეები, ალალი გულით ხდება, თუმცა ზოგჯერ (ზედმეტად) ოპტიმისტურია (მკვეთრი მაგალითი: ამერიკელი ჟურნალისტი ფილი გადაუს-ადეს, რომ სათავეში ჩაუდგეს საქართველოში ახალ უმირების კომისიას(?). ჯერ კიდევ არის საუკუნეული იმედისათვის. დამოუკიდებლობის ყოველი წელი ამგვრებს სახელწოდებლობას – იმითთვის მაინც. ვინც რჩება აქ, რათა იგი გამოიყვანოს. ნავთობის საბადოთა ახალი აღმოჩენები ნაკლებ შემადი-ურსა და მერყეებს ხდის ამერიკული ზურგის მქონე გეგმას, რომ აიგოს მისი რუსეთისგან დამოუკიდებელი ექსპორტის გზა კავკასიის გავლით. ერთდროული გასაადენი შუა აზიიდან თურქეთისაკენ აგრეთვე გეგმაშია. თუ ევროპაში გაერთიანება ქვეანაშირითა და ფოლადით დაიწყოს, კავკასიაში ეს როლი შეიძლება ნავთობმა და გაზმა ითამაშონ.

საბოლოოდ პასუხისმგებლობა რუსეთზეა. თუ პუტინს მართლა უნდა დამოუკიდებელი წელგამართული მეზობლები, მაშინ კავკასია ის ადგილია, სადაც მას შეუძლია ეს დაამტკიცოს. თუ უნდა ძველი გეოპოლიტიკური თამაშები ითამაშოს, მაშინ დასავლეთი დაბლოკავს მას, რამდენადღაც შეუძლებს. შედეგი იგივე იქნება: დამრთვნიველი და საზიფათო ჩიზი.

საქართველოს ეროვნულ მოძრაობას ორი ამოცანა აქვს: ერთია ბრძოლა ხელისუფლების შეცვლისათვის, რაღაც დღევანდელი ხელისუფლების ხელში საქართველოს პარლამენტი არა აქვს. მეორეა საკუთარი ძალით იმ საქმის კეთება, რასაც ხელისუფლება არ აკეთებს. ამ საქმეში შედის საქართველოს სტრატეგიულ ინტერესთა დაცვა. მიმართვის ტექსტი, რომელსაც ვამზადებთ, ორ-საშუალოდ ამოცანას ემსახურება.

ლიტერატურა
პროგრესი და პოპულარიზაცია
პროგრესი და პოპულარიზაცია

თქვენი ადამიანობაა! არის საფუძველი გარდასათავის, რომ საქართველოში მზადდება კომუნისტური გადატრიალება ამერიკა-აფხაზთა რუსეთის პოზიციით განმტკიცებისა და, შესაძლოა, რუსეთ-ბელარუსის კავშირში საქართველოს ჩართვის მიზნით. სახელმწიფო ტელევიზიაში დაუბრკალებლად ხდება ანტიკონსტიტუციური ნაბიჯის პროპაგანდა (პ. გიორგაძე, ვ. გოგუაძე და სხვანი). ეკონომიკური მდგომარეობა კატასტროფულია და ეს კატასტროფა ღრმადღება. მმართველი კორუფციის ტოტალური ხასიათი აქვს. პარლამენტის თავმჯდომარე და სხვა ოფიციალური პირნი საჯაროდ გამოიქაჩენ ვარაუდს, რომ შემოდგომაზე მოხდება სოციალური აფეთქება, რითაც, ბუნებრივად, ასტრონომიები მოვლენათა განვითარებას ამ მიმართულებით.

თუ ეს მოხდება, ანუ თუ საქართველოში რუსეთის ბატონობა აღდგება, ეს არსებითად შეცვლის ვითარებას ამერიკა-აფხაზთა არა მხოლოდ უახლოესი წლებისათვის, არამედ დღი ხნით. თუ ქართველი ერთ დღეა რუსეთის დამოუკიდებლობის აღდგენის იმედს დღევანდელ მდგომარეობაში (გოგუაძის მიხედვით: რუსეთის შედარებითი დისკრედიტის პირობებში), მაშინ მისი გარკვეული ნაწილი კვლავ ჩაერთდება რუსეთის პოლიტიკურ პროცესებში, როგორც აქტიურად ჩართული იყო 1905-1917 წლებში და საბჭოთა წლებში, და უახლოეს ათწლეულებში იგი ჩამოვლილი აღმოჩნდება როგორც საკუთარი ქვეყნის, ისე მსოფლიოს პროგრესის წინააღმდეგ მიმართულ მოქმედებაში. ჩვენ ვთვლით, რომ ასეთ შემთხვევაში ამერიკა-აფხაზთა გზით დასავლეთის დაკავშირება (ცენტრალურ აზიასთან ყოველ მოხდება. შეტყეობა პოზიციებში მდგომი რუსეთი, რომლის პოტენციალი აღარ იქნება შეზღუდული არც იდეოლოგიით, არც არაფორმალური ეკონომიკური წყაროთ, სწრაფად აღადგენს თავის გავლენას ჩვენს რეგიონში, ცენტრალურ აზიაშიც და მის სამხრეთითაც.

ჩვენი შთაბეჭდილებაა, რომ საქართველოს დღევანდელი მმართველობა - ბატონი შევარდნაძე

ხელისუფლება საქართველოს არ იცავს, იბი ჩვენ უნდა დავიცვათ

და „მოქალაქეთა კავშირი“ - მიზანმიმართულად ხელს უწყობენ ზემოხსენებული დიდ კომუნისტური ამბოხების პროვოცირებას. სახელდობრ:

- არაფერი კეთდება კორუფციის ბლოკირებისათვის და შეზღუდვისათვის

- არაფერი კეთდება მოსახლეობის ყველაზე მარტივ საარსებო მოთხოვნებზე დაკმაყოფილებისათვის

- არ არის მკდელობა მოსახლეობის დაცვისა ზედმეტი გაღიზიანებისაგან, რომელიც ყველაზე უფრო ცნობილ დაუზაველ კორუმპირებულ მოხელეთა დაუზაველობის დემონსტრაციულ აქციებშია მოხდეს.

- როგორც ვთქვით, ოფიციალურად ხდება იმ აზრის მუხილება, რომ მოსახლეობისათვის ამოხება

- როგორც შევარდნაძის, ისე სპარლამენტის უმრავლესობის მხრიდან (ანუ „მოქალაქეთა კავშირის“ მხრიდან) ხდება კრიმინალური პარამილიტარული რაზმის (რაზმების) შეგროვების ხელშეწყობა. ამის გარდა, რუსეთის პირდაპირი და არაპირდაპირი ხელშეწყობით ხდება სხვა პარამილიტარული ძალების შეგროვება საზოგადოების არაკრიმინალური ელემენტისაგან

- ხდება საქართველოს უბრალო სიმდიდრის სწრაფი გადატრიალება (მაქინაციური წესით) რუსული კომპანიების საკუთრებაში, აგრეთვე, თავისუფალი ეკონომიკის დისკრედიტაციისა და დასავლეთისადმი ანტიპათიის გამოწვევის მიზნით ხდება უპატიოსნო წესით საქართველოს უბრალო ქონების გადატრიალება სხვა ქვეყნების ნაკლებად პრესტიჟიან ფორმათა საკუთრებაში

შევარდნაძისა და „მოქალაქეთა კავშირის“ მიერ პოტენციური კომუნისტური გადატრიალების სტიმულირების ახსნისათვის ჩვენ ორი (ერთიერთთაგანგანად) მოტივი გვხვდება

1. ასეთი ამბოხება და გადატრიალება ხელსაყრელია რუსეთისათვის

2. იქნა რა, რომ საქართველოში მათი რეიტინგი, პოპულარობა, ნულის ტოლია, შევარდნაძე და „მოქალაქეთა კავშირი“ (ვლითიერ შემქმნელი კომუნისტური იმპერიალისტური ძალების დარტყმის ქვეშ მყოფი „დემოკრატიის“ იმედი. ნაცვლად კორუფციისა და უნარიანობის გამო, აგრეთვე ქვეყნისადმი ორგანოების გამო მოსახლეობისთვის საბოლოოდ დიქტატორთა იმედი, რომელიც დღეს აქვთ. აბგარი იმედი მათ გამოადგებათ იმ შემთხვევაშიც, თუ ხელისუფლების დატოვება მოუხდება, და იმ შემთხვევაშიც, თუ ამავე პრეზიდენტის თანამდებობაზე დატოვების და პარლამენტში დიდ კომუნისტური პოზიციების შექმნისა

და გაძლიერების ტაქტიკას დაადგენ.

კომუნისტურ-პროიმპერიალური პრედატორი და ორი პრედატორის მიერ საქართველოში დღემდე მოპოვებული წარმატება, მოუხდევად მძიმე ეკონომიკური მდგომარეობისა, ჯერჯერობით კატასტროფული მასშტაბისა არაა, სახელდობრ, რუსული იმპერიის აღდგენის მიმხრე და რუსეთ-ბელარუსის კავშირთან საქართველოს მიერთების მიმხრე დღეს არის მხოლოდ

- საქართველოს არაქართველი მოსახლეობის დიდი ნაწილი (ეინა-იდან რუსეთის იმპერიალური პოლიტიკა საქართველოში, ტრადიციულად მის გამოყენებაზე იყო ორიენტირებული).

- მმართველთა გარს მდგომი ეკონომიკური სახელისუფლებო მაფიური კლანები (გასაგები მიზეზების გამო).

- ქართველი მოსახლეობის ნაკლებანალიტიკური ფენების მკარე ნაწილი (რომელსაც დღევანდელ ეკონომიკურ გაჭირვებას საქართველოს დამოუკიდებლობისა და დასავლეთთან დაახლოების ნაცვლად უნდაცენ).

მოსახლეობის ეს კატეგორიები ჯამში მოელი მოსახლეობის ერთ მესამედს არ შეადგენს. მაგრამ თუ ზემოხსენებული პროცესები დაუბრკალებლად გაგრძელდება, მაშინ საქართველოში პრორუსული პროკომუნისტური ძალა სწრაფად გაიზრდება. ჩვენ, საქართველოს ეროვნული და დემოკრატიული მიმართულების ძალები, ვთხოვთ, რომ კორუმპირებული ხელისუფლებისა და რუსული სპეკსამსახურების ერთობლივ ძალასთან (პრეზიდენტ ფილასა კი - მათ ფინანსურ ძალასთან) ბრძოლა, რათა არ დაეკუთვნოს ზემოხსენებული გადატრიალება, ჩვენს „მოქალაქეთა კავშირს“. ამიტომაც მოგმართავთ დახმარების თხოვნით.

თუ „დიდი შედეგები“ და მსოფლიოს სხვა კითხვის ნების ქვეყნები მიმდინარეობს არაა, რომ მსოფლიოში ეკონომიკური დემოკრატია და სამართლიანობა როგორც ინდივიდუალური ადამიანთა, ისე ქვეყნებისა და ხალხთა ურთიერთობაში (რასაც ჩვენ დარწმუნებულად ვართ) და თუ მათ ამ მაღალ მიზანთან შეთანხმებულად მიიჩნიათ მშვიდობიანობა, სამართლიანობა და უსაფრთხოება ჩვენ ქვეყანაში, საქართველოში, ამ უპასუხისა და დავალობა მეზობელთა აგრესიისაგან და მის შინაგან საქმეებში ჩარევისაგან მასში პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და სხვა კრიმინალურ ანტისახელმწიფოებრივ ჯგუფთა ორგანიზებისა და შეარაღების გზით, მაშინ ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ ჩვენს თხოვნას ჯეროვანი ყურადღება მიუქცევა.

ჩვენი და ჩვენი ქვეყნის საჭიროებები ზემოხსენებულ ამოცანასთან მიმართებაში შემდეგია:

1. მსოფლიოს იმ დემოკრატიული ქვეყნების ლიდერებმა, რომელთაც დღეს ამერიკა-აფხაზთა პოლიტიკური, ეკონომიკური ან სტრატეგიული ინტერესი აქვთ, უნდა იცოდნენ, რომ დემოკრატიის და დემოკრატიული დასავლეთის ერთადერთი ნამდვილი სტრატეგიული და მორალური მოკავშირე საქართველოში არის ქართული ეროვნულ-განმათავისუფლებით მოპოვებული მიზანობის მიზანწილად, ქართველი პატრიოტი, რომელსაც ამ მიზანობისადმი არაკეთილგანწყობილი პროპაგანდა „ქართველ ნაციონალისტად“ ასხენებს. ქართულ ეროვნულ-განმათავისუფლებით მოპოვებული მიზანობისადმი (XIX ს-ის შუაწლები) ტრადიციულად ახასიათებს (ვალსახა ორიენტაცია დემოკრატიაზე, როგორც საქართველოს დამოუკიდებლობის აუცილებელ პირობაზე, ხოლო რუსული იმპერიის - როგორც მიზანრეკიული, ისე კომუნისტურის - რეპრესიული აპარატის მოქმედების უპირატესი ობიექტები ყოველთვის ეს მიზანობა და მისი წყვენი იყვნენ.

2. კითხვა ნების ზემოხსენებული ქვეყნების ლიდერებმა უნდა იცოდნენ, რომ საქართველოს მოელი ტერიტორია ქართველი ხალხის ეთნიკური ტერიტორიაა - საქართველოს ისტორიული ეთნიკური ტერიტორიის ნაწილი - და ვერც ამ ტერიტორიის, ვერც მისი რომელიმე ნაწილის საქართველოსადმი კეთილგანწყობა ან მის მიმართ საქართველოს (ცენტრალური ხელისუფლების იურისდიქციის უზენაესობა ვერ იქნება პრობლემური საქართველოს ვერც ერთი ხელისუფლებისათვის, რომელიც დემოკრატიული წესით იქნება ფორმირებული და ქართველი ხალხის ნების გამომავალს. აფხაზეთისა და დანარჩენი საქართველოს ურთიერთმიმართების პრობლემას არაფერი აქვს საერთო ან ანალიზური რუსეთის და ჩვენთვის ურთიერთმიმართების სასთან. აფხაზეთის სტატუსისა და მისი შინაგანი მოწყობის გადაწყვეტი ფაქტორი ვერ იქნება მხოლოდ მისი აფხაზეთის მოსახლეობის ნება, არამედ ეს ფაქტორია

- აფხაზეთის ყველა მაცხოვრებლის ნება, რომ პქონდეს უსაფრთხოება, კეთილდღეობა, თანამედროვე დემოკრატიისა და (ვალსახა) ნორმათა შესაბამისი ცხოვრება

- ქართველი ხალხის ნება, რომ აფხაზეთი იყოს მისი ეროვნული სახელმწიფოებრივი თვითრეგულირების (და არა მხოლოდ მასში შემავალ ადამიანთა თვითრეგულირების) ასპარეზი დღეს და სამარადისოდ.

- აფხაზეთის ხალხის (როგორც ეს ხალხი იყოთნ უწოდებს თავის თავს) ანუ აფხაზი ხალხის (როგორც მას

უწოდებენ ქართველები) დემონსტრირება - სხვათაგან ქვეყნის (თუ ქრდილი კავკასიიდან XV-XVII სს-ებში იმერეთის შედეგად საქართველოს „აფხაზეთად“ წოდებულ რეგიონში (ცხოვრობს) ანალიზური ნება, რომ აფხაზეთის ტერიტორია იყოს მისი სრული ეთნიკური და კულტურული თვითრეგულირების (და არა მხოლოდ მასში შემავალ ადამიანთა პირადი თვითრეგულირების) ასპარეზი დღეს და სამარადისოდ. ეს უფლება ამ ხალხს ეკუთვნის იმტომ, რომ იმ საუკუნეთა მანძილზე, რაც მისი წინაპრების იმერეთის შედეგად გაიქცა, იგი თავისი ეთნიკური თვითრეგულირებით უკვე დიფერენცირებულია (გაყოფილია) მისი მიზანთაღწევი ადგილ ხალხებისაგან, ანუ იმ ტერიტორიის ავტონომიური მკვიდრობაგან, სადა აფხაზი მის წინაპრთა იმერეთისაგან, სადა მართალია, ამ ახალი, საკუთარი ეთნიკური თვითრეგულირების გულწრფელად დღეს ექვსი ქვეშ დგება, სახელდობრ, არის აფხაზი (აფხაზი) ხალხში საერთო ადგილური თვითრეგულირების აღდგენის ტენდენცია (რასაც ხელს უწყობს რუსეთი კავკასიის ორ მხარეს ერთიანი ადგილური პოლიტიკურ-ტერიტორიული ერთეულის შექმნის მიზნით), მაგრამ ეს პროცესი ჯერჯერობით შეჩვეული ჩანს.

ეს უკანასკნელი ორი ნება იდენტური არ არის, მაგრამ ურთიერთშეთავსებადი. არსებობს მათი პარამეტრული კომპონენტის კონკრეტული გზები (რამდენიმე ვარაუდობა) და იგი განხორციელებულია მაშინათვე, როგორც კი ამ ტერიტორიაზე რუსეთის აგრესიული მასტიმულირებელი ფაქტორის მოქმედება შეწყდება.

საქართველოში მოსახლე სხვა არაქართველი მოსახლეობა, ისევე ჩათვლით, არის დიასპორები მათი სახელის მატარებელი ტერიტორიული ავტონომიების არსებობის (რაც შეუთავსებადია საქართველოს სახელმწიფოებრივი სტაბილურობის ინტერესებთან) დღეს საერთაშორისოდ მიღებული უფლებადაცვითი დოკუმენტები არ უნდა იმეორებოდეს

3. კითხვა ნების ზემოხსენებულ ქვეყნებში საქართველოსათვის დახმარების პროგრამათა ფარგლებში (თუ ეს პროგრამები გაგრძელდება) უნდა შექმნან დემონსტრაციული არაკორუმპირებული სისტემა ამ დახმარების განაწილების (თუნდაც მკარე), ანუ შექმნან ისეთი სისტემა, რომელშიც არ იქნება ჩართული ის ვარაუდობა პროიმპერიალურ-პროკომუნისტური სახელმწიფო სტრუქტურები, რომელსაც დღეს საქართველოში დომინირება

4. კითხვა ნების ზემოხსენებულ ქვეყნებში საქართველოში უნდა შექმნან (დააფინანსონ) თავისუფალი ტელევიზია, რომელშიც ეროვნული და, მასადავად, ნამდვილად დემოკრატიული მიმართულების პარტიკებს, ვაგუფებსა და პროგრესებს საშუალება ექნებათ საქართველოს მოსახლეობას ფართოდ მიმართონ.

საქართველოს თავისუფლებისა და დემოკრატიის ეროვნული ცენტრის პარტიები

მე-3 გვერდიდან

წყალქვეშა ნავი, ჩუმი ძრავით, რათა რუსების ამ უპირატესობას ხმლილ. ამჯერად, ბარენის ზღვაში დაწყებული მანევრების პროცესები რუსეთის წყალქვეშა ძალა გვლავ აღტანტეკაში და აქედან-შემდგომად უნდა იქნება დასავლეთი. ამით გახაგები ზდება დასავლელთა განსაკუთრებული ინტერესი ამ მანევრებისადმი, რომელიც უკვე ათი წელია აღარ შემდგარა ფინანსური გახაგირის გამო. ამას ზედ ერთგვის ერთი ფაქტორი ნუანსიც: ადრე, ამერიკული ნავები რომ საბჭოთებს დასავლედნენ, ამერიკელ კაპიტნებს ბრძანება ჰქონდათ, გახელდებოდნენ მათ მაშინვე, როგორც კი ზიფათი გაჩნდებოდა, რომ საბჭოთა ნავები მათ დააფიქსირებდნენ. ახლა კი, როცა ამ დგენას. შესაძლებელია, გამოიწვევოს ხასიათი აქვს - რათა რუსებს ჩააგონონ, სტრატეგიულ მიზანს ვერ მიაღწევთ (ატლანტიკაში შემოქმედვად ვერ გახვალთ) და ამი-

ტომ ტყუილად ასეთ დიდ ზარჯს ნუ გაიდებთ - შესაძლებელია დასავლელ კაპიტნებს სხვა ბრძანება ჰქონდეთ. ამიტომ უნებურად შევახებებთ აღბათობა შესაძლებელია უფრო დიდი იყო (იხ. ჟურნალ EIR, 2000, № 34, და იქ დამოწმებული „უოლ სტრიტ ჯორნალი“ და „უოშინგტონ პოსტი“). ეს კი, თავის მხრივ, გახაგებს ზღვის პუტინის განცხადებას. „ვერსიკის“ დადუშვის შემდეგ, ჩვენს საზღვარ ძალას არ შევახუტებთ, პირიქით, მისი აღდგენა და გაძლიერება მოხდება“. მაგრამ ამ ტრაგიკულ ავარიას უფრო ფართო და უფრო ტრაგიკული კონტექსტითა აქვს, რომელშიც თვით მესამე მსოფლიო ომის ამჟამად უკვე ადგენილი დაწყების სამიმროვან კი ფიგურირებს.

„ვამინგტონ პოსტის“ (20 VIII) მიმომხილველი მიაჩნია, რომ „რუსეთის ჩვეულებრივი შეიარაღებული ძალები ნატოსთვის ხაშიმი არ იქნება კიდევ რამდენიმე ათეული წლის მანძილზე. მაგრამ

მსოფლიოს განადგურება იმ დანაშაულ რაკეტებს ძალუძთ, რომლებსაც ასე ებღუტება ხერგევი, ამიტომ ამერიკელმა პოლიტიკოსებმა ყველაფერი უნდა იდონონ, რათა გააუფასურონ რუსების თავში მათი ბირთვული იარაღი, როგორც მათი ეროვნული სტატუსის ხიმოლად“. თუ ასეა, მაშინ ბუნებრივია, რომ აშშ, რომლის პოლიტიკა, ტრადიციულად „გ.წ. „გათვლილი რისკის“ ტაქტიკის ფართო გამოყენებითაა აგებული დაინტერესებული იქნება, რუსეთის მიმართ ერთ-ორი გამომწვევი ნაბიჯი გადადგას, რომელიც ფორმალურად „გაუზა ბელო“ (ომის საბაბი) იქნება და რომლის არგამოყენება თუ ვერ გამოყენება რუსეთის მიერ (რამიც აშშ დარწმუნებულია რუსეთის ფინანსური ხიზუტის და ტექნიკური ჩამორჩენის გამო) იმის გაკვეთილი იქნება თვით რუსებისათვის, რომ თავისი მომავალდინებული წყალქვეშა ფლოტით მსოფლიო ოკეანის სივრცეებში ნავარდი უნდა შეწყვი-

ტონ ვერსიით, რომელსაც იგივე El გადმოგვდგმს, მსოფლიო რამდენსამე დღეს რეალურად იდგა რუსეთის მიერ ამ „საომარო ხაზების“ გამოყენების სამიმროვების წინაშე. მაგრამ საქმე პუტინის თავდაპირველობა იხსნა, რომელიც კლინტონს ესაუბრა და მასთან ამ უკვე მომზადარი ინციდენტიდან ღირსეულად გამოიხვლის გეგმაზე თათბირი გამართა. მაგრამ აქ კიდევ ერთი ეჭვი ჩნდება: იმისთვის ზომ არ მოიფიქრეს ეს უკანასკნელი ვერსია რუსულმა ხაინფორმაციო სამუდებებმა, რომ გაამართლონ პუტინის თითქმის და უმოქმედობა მომზადარი ტრადიციის შემდეგ, როცა მან შევებულდება კი არ შეწყვიტა და ამით მასების დიდი უკმაყოფილება გამოიწვია?

„ვერსიის“ ავარიამ კიდევ ერთხელ გააზნენა მსოფლიოს რუსეთის წყალქვეშა ფლოტის პრბლემას. წყალქვეშა ფლოტი თითქმის ერთადერთი დიდი იარაღია, რომელსაც რუსეთი დღეს ძირითადად თავისთვის აწვებს და

არა ბაზრისთვის. ჯერ კიდევ ერთი წლის წინ მან ხვევროდგინა გზი ააგო წყალქვეშა ნავი „აკულა“ („სვიგენი“), რომელმაც შეძლო შემოქმედვად მიმპარვლა აშშ-ის საზღვარ ბაზებს. რუსეთის წყალქვეშა ფლოტის კუთრი წონაც მის შეიარაღებულ ძალებში იზრდება. დღეს თუ რუსული წყალქვეშა ფლოტი მისი მორდიაპაროინანი ბირთვული არხენაღის 43%-ის მზიდველია, 2003 წელს ეს 60%-იქნება („The Economist“ 19. VIII 2000).

არ არის გამოჩენილი, რომ სამხედროების მუდმივ გამათმში, რომელშიც პუტინს მერნაკლებად მიუდგომელი პარტია ეჭირა დღემდე - რა შემდგომდგმ: სარაკეტო ძალები თუ ჩვეულებრივი სახმელეთო ძალები? - ამიერიდან ჩამბული აღმოჩნდეს წყალქვეშა ფლოტი, რომელიც აქამდე დავლელი იყო ამ გითზვის დახმისაგან თავისი განსაკუთრებული პრესტიჟისა და წონის წყალობით.

დასაწყისი მე-13 ნომერი

თავი V

საარჩევნო ოლქები და საარჩევნო უბნები მუხლი 36. საარჩევნო ოლქები

1. პარლამენტის არჩევნებისათვის იქმნება 10-12 მრავალმანდატიანი საარჩევნო ოლქი გეოგრაფიული ფაქტორებისა და ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული დაყოფის გათვალისწინებით. ყოველი საარჩევნო ოლქიდან ასარჩევნო პარლამენტის წევრების რაოდენობა განისაზღვრება ოლქში ბინადრობის რეგისტრაციის საფუძველზე განსაზღვრული ამომრჩევლის რაოდენობის პროპორციულად (იხ. დანართი 1).

2. საარჩევნო ოლქების შექმნისას დაცულია შემდეგი მოთხოვნები:

ა) საარჩევნო ოლქებში თითოეულ მანდატზე ამომრჩეველთა რიცხოვნობის გადახრა საშუალოდ არ აღემატება 10%-ს;

ბ) მანდატების რიცხვი პროპორციულია ოლქში ამომრჩეველთა რაოდენობისა და შეადგენს 3-ს, 4-ს ან 5-ს;

გ) ადმინისტრაციული საზღვრები შენარჩუნებულია;

დ) საარჩევნო ოლქის ტერიტორია ერთიანია.

3. ოლქებს შორის თითოეულ მანდატზე ამომრჩეველთა რაოდენობაში განსხვავება თუ გადაჭარბება 10%-ს, შინაგან საქმეთა სამინისტრო გადასინჯავს საარჩევნო ოლქების საზღვრებს და პროექტს დასამტკიცებლად წარუდგენს საქართველოს პარლამენტს არა უგვიანეს 20 მაისისა.

საარჩევნო ოლქების ნომრები და მათი საზღვრები ამომრჩეველთა რიცხოვნობის (1 მარტის მდგომარეობით) და მანდატთა რიცხვის მითითებით ქვეყნდება სახელმწიფო მასშტაბით ინფორმაციის საშუალებებით არა უგვიანეს 1 ივლისისა.

მუხლი 37. საარჩევნო უბნები

1. პარლამენტის არჩევნების დროს კენჭისყრის მოსაწყობად და ხმების დასათვლელად საარჩევნო ოლქები იყოფა საარჩევნო უბნებად.

საარჩევნო უბნები იქმნება დასახლებულ პუნქტებში; შეიძლება შეიქმნას აგრეთვე არჩევნების დღეს ნაოსნობაში მყოფ გემებზე, სამხედრო ნაწილებში და სახელმწიფოს ფარგლებს გარეთ არსებულ საქართველოს სახელმწიფო დაწესებულებებში.

2. საარჩევნო უბნები იქმნება არა ნაკლებ 20 და არა უმეტეს 1000 ამომრჩევლისათვის არა უგვიანეს 10 აგვისტოს.

3. საარჩევნო უბნებს დადგენილებით ქმნიან ანდა შექმნილი უბნების საზღვრებს აზუსტებენ საოლქო საარჩევნო კომისიები.

4. დასახლებულ პუნქტებში საარჩევნო უბნები იქმნება რაიონის (ქალაქის, ქალაქის რაიონის) ტერიტორიაზე მოქმედი ადგილობრივი თვითმმართველობის და მმართველობის ორგანოების წარდგენის გათვალისწინებით.

არჩევნების დღეს ნაოსნობაში მყოფ გემებზე, აგრეთვე სამხედრო ნაწილებში საარჩევნო უბნები იქმნება იმავე წესით გემის მიწვერის ნავსადგურისა და სამხედრო ნაწილის განდგაგების ადგილის მიხედვით.

სახელმწიფოს ფარგლებს გარეთ არსებულ საქართველოს სახელმწიფო დაწესებულებებში საარჩევნო უბნები იქმნება იმავე წესით საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარდგინებით.

ამ საარჩევნო უბნების ამა თუ იმ საარჩევნო ოლქისათვის მიყოლებების საკითხს წვევს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

5. იქ, სადაც არ შეიქმნება საარჩევნო უბანი, კერძოდ, ძველად მისაღობი ადგილებში, აგრეთვე სამხედრო ნაწილებში, სამხედრო მოსამსახურეების, საავადმყოფოებსა და სხვა სტაციონალურ სამკურნალო დაწესებულებებში, ამომრჩევლების მიერ ხმის მიცემა იმართება გადასატანი ყუთის მეშვეობით.

6. საოლქო საარჩევნო კომისია საარჩევნო უბნის შექმნიდან 5 დღის ვადაში ადგილობრივ გახუთებში, ადგილობრივი რადიოთი და ტელევიზიით აქვეყნებს საარჩევნო უბნების ნომრებს, მათ საზღვრებს, საუბრო საარჩევნო კომისიებისა და ხმის მისაცემი შენობების მისამართებს.

თავი VI

პარლამენტის წევრობის კანდიდატა წარდგენა, მათი რეგისტრაცია, საარჩევნო ბიულეტენი

მუხლი 38. პარლამენტის წევრობის კანდიდატის შეუთავსებლობა თანამდებობრივ მდგომარეობასთან

საქართველოს პრეზიდენტი, სამთავრობო და სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულებათა ხელმძღვანელები და მათი მოადგიელები, საქართველოს უშიშროების საბჭოს წევრები, ეროვნული ბანკის საბჭოს წევრები, კონსტროლის პალატის თავმჯდომარე და მისი მოადგიელები, საქართველოს პარლამენტის აპარატის უფროსი, საქართველოს პრეზიდენტის რწმუნებულები და მათი მოადგიელები, რაიონის, ქალაქის, ქალაქის რაიონის, რაიონის ქალაქის ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოთა ხელმძღვანელები და მათი მოადგიელები (მდივნები), საქართველოს შინაგან საქმეთა, თავდაცვისა და სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროების, დახვეწისა და სახელმწიფო დეპარ-

კანონპროექტის პროექტი

საქართველოს ორგანული კანონი საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ

ტამენტებისა და სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის ოფიცრები, მოსამართლეები და მათი თანაშემწეები, საქართველოს სახალხო დამცველი და მისი მოადგიელები, საქართველოს პრეზიდენტის სათაბირო ორგანოს წევრები (რომლებიც არ არიან პარლამენტის წევრები), საქართველოს პრეზიდენტის თანაშემწეები, აუდიტორული საქმიანობის საბჭოს, საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ეროვნული კომისიის, საქართველოს ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების კომისიის, საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის წევრები, თანამდებობის პირთა ქონებრივი და საფინანსო მდგომარეობის საინფორმაციო ბიუროს თავმჯდომარე და მოადგიელები, აგრეთვე პროკურორები, მათი მოადგიელები, თანაშემწეები და გამომძიებლები არ შეიძლება წარდგენილ იქნენ პარლამენტის წევრობის კანდიდატად, თუ რეგისტრაციამდე განთავისუფლებულნი არ იქნებიან დაკავებული თანამდებობიდან.

მუხლი 39. პარტიის და საარჩევნო ბლოკის მიერ პარტიული სიებისა და რავალმანდატიან საარჩევნო ოლქებში კანდიდატთა წარდგენა

1. არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე ყოველ პარტიას და საარჩევნო ბლოკს უფლება აქვს წარადგინოს ერთი პარტიული სია და ყოველ მრავალმანდატიან საარჩევნო ოლქში - პარლამენტის წევრობის იმდენი კანდიდატი, რამდენ მანდატიანიცაა საარჩევნო ოლქი.

2. პარტიულ სიაში პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა რაოდენობა არ უნდა იყოს 50 (100)-ზე ნაკლები და არ უნდა აღემატებოდეს 120 (235)-ს.

დაუშვებელია ერთ და იმავე პიროვნების შეყვანა სხვადასხვა პარტიულ სიაში.

პარტიულ სიაში შეიძლება შეყვანილ იქნეს უპარტიოები.

3. პარტიული სიების შედგენის წესს განსაზღვრავს თავად პარტიები და საარჩევნო ბლოკები. სია შედგენილი უნდა იყოს იმის გათვალისწინებით, რომ არჩევნების შედეგად პარტიის, საარჩევნო ბლოკის მიერ მიღებული მანდატები ნაწილდება სიის დასაწყისიდან რიგის მიხედვით.

4. პარტიულ სიაში მითითებული უნდა იყოს ყოველი კანდიდატის გვარი, სახელი, დაბადების თარიღი, პროფესია და საქმიანობა, პარტიულობა, იგი დამოწმებული უნდა იყოს არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიის ხელმძღვანელი პირის მიერ, ხოლო საარჩევნო ბლოკის პარტიული სია - ბლოკში გაერთიანებული ყველა პარტიის ხელმძღვანელი პირის ხელმოწერით.

5. პარტიული სიები უნდა წარედგინოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას 1 ივლისის შემდეგ არა უგვიანეს 20 აგვისტოს.

6. სიებს უნდა ერთვოდეს ყოველი პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მიერ ხელმოწერილი საადრიცხვო ბარათი, რომელშიც კანდიდატის საანკეტო მონაცემებთან ერთად მითითებული უნდა იყოს საქართველოს მოქალაქის პირადი და პირადობის მოწმობის ნომერი, 2 ფოტოსურათი და რომ იგი თანახმაა კენჭი იყაროს მოცემული სიით.

7. პარტიის ან საარჩევნო ბლოკის მიერ პარტიული სიით წარდგენილი პარლამენტის წევრობის კანდიდატი იმავდროულად შეიძლება წარდგენილ იქნეს მრავალმანდატიან ოლქში. ასეთ შემთხვევაში მის მიერ ხელმოწერილ საადრიცხვო ბარათში მითითებულ უნდა იყოს, რომ იგი, როგორც მისი წარდგენილი პარტიის ან საარჩევნო ბლოკის კანდიდატი, თანახმაა ამ ოლქში კენჭისყრაზეც (საადრიცხვო ბარათებს პარტიის რწმუნებულს წინასწარ გადასცემს ცენტრალური საარჩევნო კომისია).

პარტიულ სიას თან უნდა ერთვოდეს იმ კანდიდატთა ჩამონათვალი (გვარი, სახელი, რიგობრივი ნომერი პარტიულ სიაში), რომლებიც წარდგენილი არიან მრავალმანდატიან საარჩევნო ოლქებში, ამ ოლქების ნომრების მითითებით.

8. საბუთების მიღებისთანავე პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს ეძლევა დათარიღებული ცნობა საბუთების მიღების შესახებ.

მუხლი 40. საარჩევნო ოლქში დამოუკიდებელ კანდიდატთა წარდგენა

1. საარჩევნო ოლქში კანდიდატთა წარდგენის უფლება აქვს ამომრჩეველთა არანაკლებ ხუთკაციან საინიციატივო ჯგუფს. საინიციატივო ჯგუფი საარჩევნო ოლქში წარდგენს პარლამენტის წევრობის ერთ კანდიდატს, თუ მას მხარს უჭერს შესაბამისი საარჩევნო ოლქის არანაკლებ 500 ამომრჩევლისა.

2. პარლამენტის წევრობის კანდიდატად ერთი და იმავე პიროვნების წარდგენა შეიძლება მხოლოდ ერთ საარჩევნო ოლქში.

3. ამომრჩეველთა მიერ კანდიდატის წარდ-

გენის მიზნით ამომრჩეველთა საინიციატივო ჯგუფმა 22 ივლისიდან არა უგვიანეს 1 აგვისტოს განცხადებით უნდა მიმართოს საოლქო საარჩევნო კომისიას. განცხადებას ხელს უნდა აწერდეს ამომრჩეველთა საინიციატივო ჯგუფის ყველა წევრი და მასში მითითებული უნდა იყოს საქართველოს მოქალაქის პირადი და პირადობის მოწმობის ნომერი, ორი ფოტოსურათი, მათი ვინაობა და მისამართი, საინიციატივო ჯგუფის რწმუნებულის ვინაობა, აგრეთვე პარლამენტის წევრობის კანდიდატის გვარი, სახელი, დაბადების თარიღი, პროფესია და საქმიანობა, პარტიულობა, საარჩევნო ოლქის ნომერი, რომელშიც იგია წარმოდგენილი. განცხადებას უნდა ერთვოდეს პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მიერ ხელმოწერილი საადრიცხვო ბარათი (ორ ცალად), რომელშიც კანდიდატის საანკეტო მონაცემებთან ერთად მითითებული უნდა იყოს, რომ იგი თანახმაა კენჭი იყაროს მოცემულ საარჩევნო ოლქში (საადრიცხვო ბარათებს საინიციატივო ჯგუფს წინასწარ გადასცემს საოლქო საარჩევნო კომისია). ერთ შევსებულ საადრიცხვო ბარათს საოლქო საარჩევნო კომისია დაუყოვნებლივ გადასცემს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას.

4. საბუთების მიღებისთანავე ამომრჩეველთა საინიციატივო ჯგუფს ეძლევა დათარიღებული ცნობა საბუთების მიღებისა და მხარდამჭერთა ხელმოწერების შეგროვების უფლების შესახებ, აგრეთვე ხელმოწერათა ბლანკის ნიმუში.

5. ხელმოწერათა შევსებული და გადანომრილი ბლანკები ამომრჩეველთა ჯგუფის განცხადებასთან ერთად, რომელშიც აღნიშნული უნდა იყოს ხელმოწერების ბლანკებისა და ხელმოწერილ ამომრჩეველთა სრული რაოდენობა, არა უგვიანეს 20 აგვისტოს უნდა წარედგინოს საოლქო საარჩევნო კომისიას.

6. ზემოთ აღნიშნული საბუთების მიღებისთანავე ამომრჩეველთა ჯგუფს ეძლევა ცნობა პარლამენტის წევრობის კანდიდატის წარდგენის შესახებ. ცნობაში უნდა აღნიშნოს საბუთების მიღების თარიღი.

მუხლი 41. არჩევნებში პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის მხარდამჭერთა სიები და მათი შემოწმება

1. არჩევნებში საარჩევნო ოლქში წარდგენილი პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მხარდამჭერა ამ საარჩევნო ოლქის ამომრჩევლებმა ხელმოწერის ბლანკზე ხელმოწერით უნდა დაადასტურონ.

2. მხარდამჭერთა ბლანკის ნიმუშს ადგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია. ბლანკში აღნიშნული უნდა იყოს: ამომრჩევლის სახელი, გვარი, დაბადების წელი (აგრეთვე თვე და რიცხვი, თუ მას 18 წელი მიმდინარე წელს უსრულდება), საქართველოს მოქალაქის პირადი და პირადობის მოწმობის ნომერი, მისამართი (ბინადრობის რეგისტრაციის ადგილის მიხედვით) და დადასტურებული უნდა იყოს ამომრჩევლის ხელმოწერა. ბლანკში მითითებული უნდა იყოს ხელმოწერების შემგროვების სახელი, გვარი, მისამართი, საკონტაქტო ტელეფონის ნომერი და დადასტურებული უნდა იყოს მისი ხელმოწერა.

3. საოლქო საარჩევნო კომისიები ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დადგენილი წესით ამოწმებენ ხელმოწერათა ნამდვილობას. ბათილად მიიხსნება იმ ბლანკზე შესრულებული ყველა ხელმოწერა, რომელიც დადგენილი წესით არ არის დადასტურებული ხელმოწერების შემგროვების მიერ, აგრეთვე იმ ხელმოწერები, რომელთაც არ ახლავს ხელმოწერების ბლანკით გათვალისწინებული სხვა მონაცემები ან ეს მონაცემები არასწორია. ბათილად მიიხსნება მოტყუებით, შეპირით ან ძალდატანებით შესრულებული ხელმოწერა, თუ ამას წერილობით დაადასტურებს ხელმოწერი ამომრჩეველი, აგრეთვე სხვა პირის მიერ შესრულებული ხელმოწერა, თუ ეს წერილობით დაადასტურა თვით ამომრჩეველმა.

ხელმოწერათა ნამდვილობის შემოწმება და მათ შესახებ გადაწყვეტილებათა მიღება მთავრდება 25 აგვისტოს. თუ შემოწმების შედეგად პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მხარდამჭერთა სიაში ნამდვილ ხელმოწერათა რაოდენობა 500-ზე ნაკლები აღმოჩნდა, კანდიდატი რეგისტრაციაში არ გატარდება.

4. პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მხარდამჭერთა სიები მოწმდება ამომრჩეველთა საინიციატივო ჯგუფის რწმუნებულის თანდასწრებით.

მხარდამჭერთა სიები ნაღებდება არა უგვიანეს 15 ოქტომბრისა.

მუხლი 42. პარტიული სიების, პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა რეგისტრაცია

1. პარტიული სიებისა და პარლამენტის წევრობის კანდიდატების რეგისტრაციის საკითხი განიხილება და გადაწყვეტილება მიიღება, თუ საარჩევნო კომისიისათვის წარდ-

გენილია ამ კანონით განსაზღვრული ყველა დოკუმენტი.

2. ამ კანონის 39-ე მუხლში აღნიშნული საბუთების მიღებიდან 5 დღეში ცენტრალური საარჩევნო კომისია ამოწმებს ამ საბუთებს და დასკვნას წარუდგენს კომისიის თანმჯდომარეს, რომელიც წვევს პარტიული სიისა და მრავალმანდატიან საარჩევნო ოლქებში წარდგენილ კანდიდატთა რეგისტრაციაში გატარების საკითხს. იმ შემთხვევაში, თუ წარდგენილი საბუთები არ შეესაბამება ამ მუხლით დადგენილ მოთხოვნებს, კომისიის თავმჯდომარე პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს 2 დღეში აცნობებს ამის შესახებ (შეუსაბამობის მითითებით) და პარტიას, საარჩევნო ბლოკს 3 დღე ეძლევა დოკუმენტაციის სრულყოფისათვის. შესწორებული საბუთის შემოწმება და რეგისტრაციის საკითხის გადაწყვეტა მათი წარდგენიდან 2 დღეში ხდება. მრავალმანდატიან საარჩევნო ოლქში წარდგენილი კანდიდატის საადრიცხვო ბარათი 2 ცალად დგება და კანდიდატის რეგისტრაციის შემდეგ ერთი ცალი დაუყოვნებლივ გადაეცემა შესაბამის საოლქო საარჩევნო კომისიას.

3. ამ კანონის მე-40-ე მუხლში აღნიშნული საბუთების მიღებიდან 5 დღეში საოლქო საარჩევნო კომისია ამოწმებს ამ საბუთებს და დასკვნას წარუდგენს კომისიის თავმჯდომარეს, რომელიც წვევს დამოუკიდებელი კანდიდატის რეგისტრაციაში გატარების საკითხს. იმ შემთხვევაში, თუ წარდგენილი საბუთები არ შეესაბამება ამ მუხლით დადგენილ მოთხოვნებს, კომისიის თავმჯდომარე საინიციატივო ჯგუფის რწმუნებულს 2 დღეში აცნობებს ამის შესახებ (შეუსაბამობის მითითებით) და საინიციატივო ჯგუფს 3 დღე ეძლევა დოკუმენტაციის სრულყოფისათვის. შესწორებული საბუთების შემოწმება და რეგისტრაციის საკითხის გადაწყვეტა მათი წარდგენიდან 2 დღეში ხდება. რეგისტრაციის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილება დაუყოვნებლივ გადაეცემა ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას.

4. პარლამენტის წევრობის კანდიდატი რეგისტრაციაში არ გატარდება, ხოლო თუ რეგისტრირებულია, ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ არჩევნიდან მოიხსნება, თუ საარჩევნო კომისიისათვის წარდგენილი დოკუმენტები არ აკმაყოფილებენ ამ კანონით გათვალისწინებულ ყველა მოთხოვნას.

რეგისტრაციაზე უარის თქმის შემთხვევაში პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს არა უგვიანეს მომდევნო დღისა ეძლევა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის, ხოლო საინიციატივო ჯგუფის რწმუნებულს - საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის გადაწყვეტილების ასლი, რომელშიც აღნიშნული უნდა იყოს უარის თქმის მიზეზები.

5. პარტიისა და პარტიული სიის რეგისტრაცია გაუქმდება, თუ საარჩევნო ოლქში წარდგენილი სიაში არჩევნიდამდე არა უგვიანეს 2 დღისა კანდიდატთა რაოდენობა 39-ე მუხლით დადგენილ რაოდენობაზე ნაკლები აღმოჩნდება.

6. რეგისტრაციაზე უარის თქმის ან რეგისტრაციის შესახებ გადაწყვეტილების გაუქმების შემთხვევაში პარლამენტის წევრობის კანდიდატებად წარდგენილ პირებს, პარტიული სიის წარმდგენი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში უფლება აქვთ უარის მიღებიდან 3 დღის ვადაში გაასაჩივრონ საოლქო საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, ხოლო ამ უკანასკნელისა - საქართველოს უზენაეს სასამართლოში. ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ და სასამართლომ გადაწყვეტილება უნდა გამოიტანონ საჩივრის შეტანიდან 3 დღის ვადაში.

7. რეგისტრირებულ პარტიულ სიებს ოფიციალურ გახუთებში აქვეყნებს ცენტრალური საარჩევნო კომისია, ხოლო ოლქში წარდგენილ კანდიდატთა გვარებს იმ მონაცემებით თურთ, რომლებიც შეიტანება საარჩევნო ბიულეტენში, აქვეყნებენ საოლქო საარჩევნო კომისიები არა უგვიანეს 10 სექტემბრისა.

8. არჩევნებში მონაწილე პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების რიგითობა განისაზღვრება მათი კანდატების შესაბამისად სიაში, რომელსაც ადგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია მათი დასახელების მიხედვით ქართულ ანბანურ რიგზე. პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების საერთო სიაში ჯერ იყვება პარტიათა ჩამონათვალი, ხოლო შემდეგ-ბლოკების ჩამონათვალი.

9. ოლქში წარდგენილი კანდიდატების რიგითობა სიაში დგინდება მათი გვარების მიხედვით ქართულ ანბანურ რიგზე.

მუხლი 43. პარლამენტის წევრობის კანდიდატად წარდგენის შესახებ გადაწყვეტილების გაუქმება

პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მიერ თავისი კანდიდატურის მოხსნა.

1. არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიას, საარჩევნო ბლოკს უფლება აქვს ნებისმიერ დროს არჩევნიდამდე არა უგვიანეს 3 დღისა ანდა არჩეული პარლამენტის წევრების უფლებამოსილების ცნობის შემდეგ გააუქმოს თავისი გადაწყვეტილება პარლამენტის წევრობის კანდიდატის წარდგენის შესახებ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შეწყდება ამ სიით არჩეული პარლამენტის წევრის უფლებამოსილება უფლებამოსილების შეწყვეტის მომენტიდან მისი ადგილმონაცვლის უფლებამოსილების ცნობამდე.

მისი კანდიდატურა მოიხსნება ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიის ხელმძღვანელის (საარჩევნო ბლოკის წესდებითა და განცხადებით განსაზღვრული პირის) მიერ ხელმოწერილი განცხადების საფუძველზე.

2. ოლქში წარდგენილ პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელ კანდიდატს შეუძლია არჩევნებადმდე არა უგვიანეს 3 დღისა მოხსნას თავისი კანდიდატურა საარჩევნო ოლქში, რისთვისაც სათანადო განცხადებით უნდა მიმართოს საოლქო საარჩევნო კომისიას, რომელმაც ამის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას.

პარტიული სიით წარდგენილ კანდიდატს შეუძლია ნებისმიერ დროს მოხსნას თავისი კანდიდატურა, რისთვისაც სათანადო განცხადებით უნდა მიმართოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას, ასეთ შემთხვევაში მისი კანდიდატურა მოიხსნება საარჩევნო ოლქიდანაც.

3. ინფორმაციას ზემოთ აღნიშნულის შესახებ საარჩევნო კომისია აქვეყნებს განცხადების მიღებიდან სამი დღის ვადაში, ხოლო, როცა არჩევნებადმდე ოთხ დღეზე ნაკლებია დარჩენილი, - დაუყოვნებლივ.

მუხლი 44. საარჩევნო ბიულეტენები

1. საარჩევნო ბიულეტენი მზადდება ორი სხვადასხვა ფერის: ერთი-რომელიმე ღია ფერის, მეორე - თეთრი ფერის. ორივე ბიულეტენში შეაქვთ ოლქის ნომერი და დასახელება.

ა) ღია ფერის ბიულეტენში შეაქვთ პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების დასახელება, განლაგებული ქართულ ანბანურ რიგზე (სიაში ჯერ შეაქვთ პარტიები, შემდეგ - საარჩევნო ბლოკები). საარჩევნო ბლოკის დასახელებასთან ერთად ჩამოთვლილი უნდა იყოს ამ ბლოკში გაერთიანებული პარტიების დასახელებები.

ბ) თეთრი ფერის ბიულეტენში შეაქვთ: მოცემულ საარჩევნო ოლქში ასარჩევი პარლამენტის წევრების რაოდენობა; პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელ კანდიდატთა გვარი, სახელი და მამის სახელი, განლაგებული ქართულ ანბანურ რიგზე; დაბადების წელი; პროფესია; საქმიანობა; პარტიულობა; პარტიის (საარჩევნო ბლოკის) დასახელება, რომელმაც წარადგინა კანდიდატი (თუ იგი ამომრჩეველთა ჯგუფის განცხადების საფუძველზეა წარდგენილი, უნდა დაიწეროს "დამოუკიდებელი"). ყოველი გვარის წინ დაბეჭდილი უნდა იყოს ცარიელი უჯრედი მასში რიგითი ნომრის ჩასაწერად.

ამომრჩეველთა შესახებ ინსტრუქციები ბიულეტენების შევსების შესახებ იბეჭდება ბიულეტენების უკანა მხარეს.

2. საარჩევნო ბიულეტენების ყორმებს და ამომრჩეველთათვის ბიულეტენების შევსების ინსტრუქციების ფორმებს ადგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

3. საარჩევნო ბიულეტენებს ბეჭდავს ცენტრალური საარჩევნო კომისია ქართულ ენასა და აფხაზურ ენაზე (აფხაზეთისათვის).

4. საარჩევნო ბიულეტენთა ზუსტი აღრიცხვისათვის თითოეული სახის საარჩევნო ბიულეტენები თანამიმდევრობით ინომრება და თანამიმდევრობითვე ას-ას ცალად იქინება; რიგითი ნომერი ბიულეტენის ყუაზე იბეჭდება, ხოლო საარჩევნო უბნის ნომერი - ყუაზე და თვით ბიულეტენზე; ყოველ შეკვრას აქვს თავფურცელი, რომელზედაც დაბეჭდილია გრაფები; გრაფებში აღინიშნება: საარჩევნო ოლქის ნომერი და დასახელება, საარჩევნო უბნის ნომერი და დასახელება, შეკვრაში არსებული ბიულეტენების რიგითი ნომრები, საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიების მიერ ბიულეტენთა მიღების თარიღი, ბიულეტენების გამცემი და მიმღები პირების ხელმოწერა, აგრეთვე საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის, მისი მოადგილის, კომისიის მდივნისა და იმ წევრის ხელმოწერა, რომელსაც ეს შეკვრა გადაეცა. ამ პუნქტით გათვალისწინებული საკითხი რეგულირდება ცენტრალური საარჩევნო კომისიის დადგენილებით.

5. საარჩევნო უბნისათვის გადაცემულ ბიულეტენთა რაოდენობა შეესაბამება უბანში არსებულ ამომრჩეველთა რაოდენობას ამის ჯერადობით (ზედმეტობით), მაგრამ არც ერთი შეკვრა არ იყოფა.

6. საარჩევნო ბიულეტენები ზუსტად აღირიცხება. ცენტრალური და საოლქო საარჩევნო კომისიები უზრუნველყოფენ შესაბამისად საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიებისათვის ბიულეტენების გადაცემას. ყოველ საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიას გადაეცემა შესაბამის საარჩევნო ოლქში, უბანში ამომრჩეველთა რაოდენობის შესაბამისი რაოდენობის ბიულეტენები.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ საოლქო საარჩევნო კომისიისათვის და საოლქო საარჩევნო კომისიის მიერ საუბნო საარჩევნო კომისიისათვის ბიულეტენთა გადაცემისას 2 ცალად დგება ოქმი, რომელზეც აღინიშნება ბიულეტენთა გადაცემა და მიმღები საარჩევნო კომისიების დასახელება, გადაცემულ ბიულეტენთა სახეობა, ნომრები და სრული რაოდენობა. ოქმს ხელს აწერენ ბიულეტენთა გამცემი და მიმღები პირები, ოქმის თითო ცალი გადაეცემა შესაბამის კომისიებს.

მუხლი VII. საქართველოს პარლამენტის არჩევნებში მონაწილე პარტიათა და საარჩევნო ბლოკთა, პარლამენტის

წევრობის დამოუკიდებელ კანდიდატთა საქმიანობის გარანტიები

მუხლი 45. საქართველოს პარლამენტის არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიისა და საარჩევნო ბლოკის რწმუნებული, პარლამენტის წევრობის კანდიდატის ნდობით აღჭურვილი პირი, მათი მეთვალყურეები

1. არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიისა და საარჩევნო ბლოკს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში რეგისტრაციის შემდეგ შეუძლია ჰყავდეს თითო რწმუნებული ყოველ საარჩევნო ოლქსა და საარჩევნო უბანში, რომელიც ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში რწმუნებულთან ერთად წარმოადგენს პარტიას, საარჩევნო ბლოკს საარჩევნო კომისიებთან, სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანოებთან ურთიერთობისას. საოლქო საარჩევნო კომისიაში რწმუნებულს ნიშნავს პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებული ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, ხოლო რწმუნებულს საუბნო საარჩევნო კომისიაში - პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებული საოლქო საარჩევნო კომისიაში.

2. საარჩევნო ოლქში წარდგენილი პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელ კანდიდატს რეგისტრაციის შემდეგ შეუძლია ჰყავდეს იმდენი ნდობით აღჭურვილი პირი, რამდენი უბანიცაა მის საარჩევნო ოლქში. ნდობით აღჭურვილი პირი კანდიდატის წარმომადგენელია საარჩევნო ურთიერთობაში.

3. პარტიას, საარჩევნო ბლოკს, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელ კანდიდატს საარჩევნო რეგისტრაციის შემდეგ უფლება აქვს ჰყავდეს თითო მეთვალყურე საარჩევნო კომისიაში.

პარტიის, საარჩევნო ბლოკის მეთვალყურეებს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიასა და საოლქო საარჩევნო კომისიებში ნიშნავენ მათი რწმუნებულები ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, ხოლო მეთვალყურეებს საუბნო საარჩევნო კომისიებში - მათი რწმუნებულები საოლქო საარჩევნო კომისიებში.

პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის მეთვალყურეს ნიშნავს თვით კანდიდატი.

4. რწმუნებულებზე, ნდობით აღჭურვილ პირებზე და მეთვალყურეებზე შესაბამისი საარჩევნო კომისიები გასცემენ მათი უფლებამოსილების დამადასტურებელ მოწმობებს. მოწმობების ფორმას ადგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

5. პარტიას, საარჩევნო ბლოკს, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელ კანდიდატს არჩევნებში ნებისმიერ დროს შეუძლია შეწყვიტოს თავისი რწმუნებულის, ნდობით აღჭურვილი პირის მეთვალყურის უფლებამოსილება ან/და შეცვალოს იგი, რის შესახებაც უნდა აცნობოს შესაბამის საარჩევნო კომისიას. რწმუნებულმა, ნდობით აღჭურვილმა პირმა, მეთვალყურემ არჩევნებადმდე ნებისმიერ დროს შეიძლება მოიხსნას უფლებამოსილება.

6. პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს, პარლამენტის წევრობის კანდიდატის ნდობით აღჭურვილ პირს, მეთვალყურეს საკუთარი განცხადებისა და სათანადო მოწმობის წარდგენის საფუძველზე არჩევნების შედეგების შეჯამებადმდე მიეცემა უხელფასო შევსება. ამასთან, საწარმოს, დაწესებულების, ორგანიზაციის ხელმძღვანელს შეუძლია შეუწარმოოს მას საშუალო ხელფასი.

მუხლი 46. საქართველოს პარლამენტის არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიის და საარჩევნო ბლოკის რწმუნებული კანდიდატის ნდობით აღჭურვილი პირის, მათი მეთვალყურეების უფლება-მოვალეობები

1. პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულები, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის ნდობით აღჭურვილი პირი და მათი მეთვალყურეები საარჩევნო კამპანიის დაწყებიდან - იგი იწყება პარტიის, საარჩევნო ბლოკის და დამოუკიდებელი კანდიდატის საარჩევნო რეგისტრაციის დროიდან - არჩევნების საბოლოო შედეგების ოქმის გაფორმებამდე თვალყურს ადევნებენ საარჩევნო კანონის შესაბამისად სრულდება თუ არა ყველა პროცედურა, იცავენ საკუთარი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის, კანდიდატის ინტერესებს, აფიქსირებენ და საჭიროების შემთხვევაში ასაჩივრებენ კანონის დარღვევებს. მათი ამოცანაა, რომ როგორც პარტიებმა, საარჩევნო ბლოკებმა და კანდიდატებმა, ისე ამომრჩეველებმა შეძლონ თავიანთი უფლებების სრულად გამოყენება და ამასთან დაიცვან კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნები.

2. პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულები მონაწილეობენ არჩევნების მომზადებასა და ჩატარებაში მხოლოდ შესაბამისი საარჩევნო კომისიის წევრებთან ერთად; მათი მონაწილეობა კომისიის მუშაობაში შეუზღუდვადია გარდა ერთისა - მათ არა აქვთ ხმის უფლება კომისიის მიერ გადაწყვეტილებების მიღებისას ამ კანონით გათვალისწინებული წესით.

3. პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის ნდობით აღჭურვილ პირს და მათ მეთვალყურეს არა აქვთ უფლება წინააღმდეგობა გაუწიონ საარჩევნო კომისიის

გადაწყვეტილებებს, ჩაიდინონ ისეთი ქმედებები, რომელიც ხელს შეუშლის საარჩევნო კომისიას თავისი ფუნქციების შესრულებაში.

4. პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის ნდობით აღჭურვილ პირს და მათ მეთვალყურეს თავიანთი უფლებების გადამტეხის შემთხვევაში საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილებით ხმათა უმრავლესობით უუქმდება რეგისტრაცია, რაც დაუყოვნებლივ ეცნობება საარჩევნო კომისიის თანმჯდომარის მიერ მის წარმომდგენს ამ კომისიაში. პარტიას, საარჩევნო ბლოკს, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელ კანდიდატს უფლება აქვს წარადგინოს ახალი კანდიდატურა ამ კანონით დადგენილი წესით.

პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულის, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის ნდობით აღჭურვილი პირის ან მათი მეთვალყურეების რეგისტრაციის განმეორებით გაუქმების შემთხვევაში ახალი კანდიდატურის დანიშვნის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

5. პარტიის და საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულებს არ ეძლევათ ხელფასი ბიუჯეტიდან საარჩევნო კომისიაში გაწეული მუშაობისათვის.

მუხლი 47. საქართველოს პარლამენტის არჩევნებში მონაწილე პარტიების, საარჩევნო ბლოკებისა და ოლქში წარდგენილი დამოუკიდებელი კანდიდატების წინასაარჩევნო პროგრამები

1. პარლამენტის წევრობის კანდიდატს პარტიიდან, საარჩევნო ბლოკიდან უფლება აქვს გამოვიდეს თავისი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის მომავალი საქმიანობის პროგრამით, ოლქში წარდგენილ დამოუკიდებელ კანდიდატს კი - თავისი მომავალი საქმიანობის პროგრამით. პარტიის, საარჩევნო ბლოკის, ოლქში წარდგენილი კანდიდატის პროგრამა არ უნდა შეიცავდეს უსამართლო ომის და ძალადობის პროპაგანდას, არსებული სახელმწიფო და საზოგადოებრივ წყობილების ძალმომჯილობის შეცვლის ან დამხობის, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევის, ეროვნული სიძულვილისა და მტრობის, რელიგიური დაპირისპირების მოწოდებას.

2. ცენტრალური საარჩევნო კომისია უზრუნველყოფს პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების წინასაარჩევნო პროგრამების გამოქვეყნებას ოფიციალურ და ადგილობრივ გაზეთებში, ხოლო საოლქო საარჩევნო კომისიები უზრუნველყოფენ საინფორმაციო მასალის გამოცემასა და გაერცელებას წარდგენილი პარტიული სიებთა და ოლქში რეგისტრირებულ კანდიდატთა სიებით, ამ კანდიდატების ბიოგრაფიულ მონაცემებთან და წინასაარჩევნო პროგრამების ძირითადი დებულებებით, თუ აღნიშნული მასალა შესაბამის საარჩევნო კომისიას გადაეცემა არჩევნებადმდე არა უგვიანეს 25-ე დღისა.

ამ დოკუმენტის გამოქვეყნებისას დაცული უნდა იყოს მათი წარდგენის რიგითობა.

მუხლი 48. საარჩევნო კამპანიაში მონაწილეობისათვის პარლამენტის წევრობის კანდიდატის გათავისუფლება საწარმოო თუ სამსახურებრივ მოვალეობის შესრულებისაგან

1. პარლამენტის წევრობის კანდიდატს საკუთარი განცხადებისა და სათანადო მოწმობის წარდგენის საფუძველზე წინასაარჩევნო აგრიაციის პერიოდში მიეცემა უხელფასო შევსება. ამასთან, საწარმოს, დაწესებულების, ორგანიზაციის ხელმძღვანელს შეუძლია შეუწარმოოს მას საშუალო ხელფასი.

2. რეგისტრირების შემდეგ პარლამენტის წევრობის კანდიდატი არ შეიძლება გაიწვიონ ნამდვილ სამხედრო სამსახურში, სამხედრო შეკრებებზე, თუ იგი ნამდვილ სამხედრო სამსახურში ან სამხედრო შეკრებებზე, სამსახური შეწყდება არჩევნების მომდევნო დღემდე. არჩეული პარლამენტის წევრი თავისუფლდება ნამდვილ სამხედრო სამსახურისაგან თავისი უფლებამოსილების ვადის განმავლობაში.

მუხლი 49. პარლამენტის წევრობის კანდიდატის ხელშეუხებლობა

1. პარლამენტის წევრობის კანდიდატი საარჩევნო რეგისტრაციიდან არჩევნების შედეგების შეჯამებამდე არ შეიძლება მისცეს სისხლის სამართლის პასუხისგებაში, დააკავონ, დააპატიმრონ ან გაიხრეკონ, თუ პროკურატურის ორგანოების შეტყობინებაზე არ იქნა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თანხმობა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც პარლამენტის წევრობის კანდიდატი დაკავებულ იქნა დანაშაულის ადგილზე, რის შესახებაც დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას. თუ ცენტრალური საარჩევნო კომისია არ მისცემს თანხმობას, დაკავებული ან დაპატიმრებული პარლამენტის წევრობის კანდიდატი დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეს.

2. ცენტრალური საარჩევნო კომისია თანხმობას იძლევა განკარგულებით, რომელიც სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით მიიღება.

მუხლი 50. წინასაარჩევნო აგრიაცია

1. საარჩევნო აგრიაცია იწყება II სექტემბერს 00 საათზე და წყდება არჩევნების წინა დღეს 24 საათზე. საქართველოს პარლამენტის არჩევნებში მონაწილე პარტიებს, საარჩევნო ბლოკებს და ოლქში წარდგენილ

კანდიდატებს დროის მხოლოდ ნაწილი უნდა მონაკვეთში აქვთ უფლება გასწიონ წინასაარჩევნო აგრიაცია.

არჩევნების დღეს ყოველგვარი აგრიაცია აკრძალულია. აკრძალულია საარჩევნო კამპანიის მასალების არსებობა კენჭისყრის შენობაში და შენობიდან არანაკლებ 150 მეტრის მახლობლობაში. პარტიებმა, საარჩევნო ბლოკებმა, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელმა კანდიდატებმა და საუბნო საარჩევნო კომისიამ უნდა უზრუნველყონ მათი ჩამოსხნა არჩევნების წინა დღის 24 საათისათვის.

2. პარლამენტის წევრობის კანდიდატები თანასწორი უფლებით მონაწილეობენ წინასაარჩევნო კამპანიაში.

3. საქართველოს მოქალაქეებს, პარტიებს, მოქალაქეთა საზოგადოებრივ კავშირებს, რწმუნებულებს, ნდობით აღჭურვილ პირებს გარანტირებული აქვთ შესაძლებლობა გასწიონ აგრიაცია პარტიის, საარჩევნო ბლოკის, პარლამენტის წევრობის კანდიდატების მხარდასაჭერად ან საწინააღმდეგოდ.

4. პარტიას, საარჩევნო ბლოკს, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელ კანდიდატს უნდა ჰქონდეს სრული თავისუფლება საკუთარი პროგრამების გაერცელებისას.

საარჩევნო კამპანიის პერიოდში დაუშვებელია პარტიის, საარჩევნო ბლოკის ან პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის არჩევნის ან უფლებების შეზღუდვა თავშეყრის ადგილის შერჩევისას, ამ მიზნისათვის აკრძალული ზონების დაწესება.

მიტინგების ჩატარებაზე, პოლიტიკურ შეხედრებასა და ფინანსური მხარდაჭერის მოსაპოვებლად გამართულ საქმიანობაზე ნებართვას გასცემს მმართველობის შესაბამისი ადგილობრივი ორგანოების ხელმძღვანელი პირები ან მათი მოადგილეები განცხადების მიღებიდან 24 საათის განმავლობაში. ნებართვის გაცემას უნდა იყოს დაცული რიგითობა, რომელიც განისაზღვრება პარტიის, საარჩევნო ბლოკის ან პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის მიერ წარდგენილი განცხადების სპეციალურ ჟურნალში რეგისტრაციის დროის მიხედვით. ამასთან ასეთი ღონისძიებების გამართვისას მისმა ორგანიზატორებმა უნდა გამოირჩეონ ტრანსპორტის მოძარაგების შეფარება ქალაქის/რაიონის ცენტრალურ ქუჩებში ან სხვა საფლად ადგილებში.

დაუშვებელია ამ ღონისძიებების მსვლელობაში ყოველგვარი ჩარევა, ცალკეული საარჩევნო კამპანიის შეზღუდვის მიზნით ძალადობის გამოყენება.

5. საარჩევნო კომისია ხელისუფლებისა და მმართველობის შესაბამის ადგილობრივ ორგანოებთან, მოქალაქეთა საზოგადოებრივ კავშირებთან ერთად მოვალეა ხელი შეუწყონ წინასაარჩევნო შეხედრების გამართვას, დროულად გამოაცხადოს მათი მოწყობის დრო და ადგილი.

6. შესაბამის საარჩევნო კომისიაში რეგისტრაციის დღიდან პარტიას, საარჩევნო ბლოკს, პარლამენტის წევრობის კანდიდატს უფლება აქვთ დაამზადონ წინასაარჩევნო მოწოდებები, განცხადებები, წარწერები, ფურცლები, ფორმისა და ა.შ. (ტექსტში შემდგომ "პლაკატები"). აკრძალულია მათი გაერცელებისათვის ხელის შეშლა და მათი ჩამორთმევა, საპირდაცო და დანიშნულების აგროსატრანსპორტისა და სპეციალურად აღჭურვილ საშუალებათა ჩამორთმევა ან აგრიაციის მიზნით მათი გამოყენებისათვის ხელის შეშლა. ხმის გამაძლიერებელ საშუალებათა გამოყენება შეიძლება მხოლოდ ჰერქეშ და მიტინგზე.

7. საოლქო საარჩევნო კომისიები შესაბამის სახელმწიფო დაწესებულებებთან ერთად, არჩევნებადმდე არა უგვიანეს 15 დღისა, უზრუნველყოფენ საინფორმაციო მასალის გამოცემასა და გაერცელებას. გასაერცელებლად საფლადგებულია პარტიული სიები, ოლქში წარდგენილ დამოუკიდებელ კანდიდატთა სია, კანდიდატთა ბიოგრაფიული მონაცემები, საარჩევნო პროგრამები. მასალის წარდგენისათვის დადგენილი ვადის გადაცილების შემთხვევაში დაიბეჭდება მხოლოდ კომისიაში არსებული ოფიციალური მონაცემები.

8. აკრძალულია საარჩევნო პლაკატების გაკერა საკულტო ნაგებობებზე, შენობებზე, რომელიც უკავიათ სახელმწიფო ხელისუფლების, ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოებს, საგზაო ნიშნებზე, ქალაქის, დაბის, თემისა და სოფლის საკერძოებულებმა შეიძლება აკრძალონ საარჩევნო პლაკატების გაკერა ცალკეულ საზოგადოებრივ შენობებზე მხოლოდ არქიტექტურისა და კულტურის ძეგლთა დაცვის მოსახრებით (ასეთ შენობათა ჩამონათვალი მათ არჩევნებადმდე არა უგვიანეს 50 დღისა უნდა გამოაქვეყნონ). აგრეთვე მათი იმეგვრად დადგმა, რომ მათ საშუალება შეუქმნა მოძრაობის უსაფრთხოებას. ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის აღმასრულებელი ორგანოები ვალდებული არიან გამოიყონ პლაკატები ან/და დადგან სტენდები საარჩევნო პლაკატების გასაქრავად და გამოსაფენად.

აკრძალულია და კანონით ისჯება საარჩევნო პლაკატების ჩამოსხნა, ჩამოხვევა, დაფარვა და დაზიანება, თუ ისინი აკრძალულ ადგილებზე არ არის განლაგებული. პარტიები, საარჩევნო ბლოკები, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატები

ვალდებული არიან არჩევნების შედეგების საბოლოო შეჯამებიდან 10 დღეში უზრუნველყონ თავიანთი, გარდა ამ მუხლის I პუნქტში აღნიშნული, პლაკატების ჩამოსხნა, წინააღმდეგ შემთხვევაში მათ შეიძლება დაეკისროთ ჯარიმა.

9. ა) II სექტემბრიდან არჩევნების დღემდე სახელმწიფო ტელევიზია და რადიო ვალდებული არიან წინასაარჩევნო აგიტაციის მიზნით უფასოდ გამოყონ ყოველდღიურად საეთერო დრო, რომელიც თანაბარი პირობებით განაწილდება ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ არჩევნებში მონაწილე პარტიებსა და საარჩევნო ბლოკებს შორის. გამოსვლები უნდა გადაიცემოდეს მრავალდონოვანი აუდიტორიის მქონე საათებში. შესაბამისი საარჩევნო კომისია პარტიებთან, საარჩევნო ბლოკებთან და ტელეკომპანიებთან წარმომადგენლებთან ერთად უზრუნველყოფს გამოსვლების გრაფიკის შემუშავებას და დაცვას.

ბ) სახელმწიფო სატელევიზიო და რადიო კომპანიების მიერ საეთერო დროის გაყიდვა საარჩევნო აგიტაციისათვის.

ბ) კერძო სატელევიზიო და რადიო კომპანიების მიერ ნებაყოფლობით გამოყოფილი საეთერო დრო, უფასოდ და ფასიანიც, დროის გამოყოფის პირობების გამოცხადებისა და შესაბამისი საარჩევნო კომისიისთვის მისი შეტყობინების შემდეგ, თანაბარი პირობებით უნდა განაწილდეს არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიებსა და საარჩევნო ბლოკებს შორის; რომელიმე მათგანის მიერ ამ დროის გამოყენების შემთხვევაში იგი სხვებზე არ გადასაწილდება. საეთერო დროის ფასი ყველასათვის ერთნაირი უნდა იყოს.

10. მრავალმანდატიან საარჩევნო ოლქში წარდგენილი კანდიდატებისათვის სახელმწიფო და კერძო რადიო და სატელევიზიო არხებით, გამოყოფილი საეთერო დრო თანაბარი პირობებით უნდა განაწილდეს მათ შორის ამ მუხლის მე-9 პუნქტში აღწერილი წესის მიხედვით.

11. II სექტემბრიდან არჩევნების ჩატარებამდე იკრძალება საქართველოს პრეზიდენტის, პარლამენტის წევრებისა და სხვა ოფიციალური პირების წინასაარჩევნო აგიტაციასთან დაკავშირებული გამოსვლები. იკრძალება აგრეთვე პრეზიდენტისა და პარლამენტის წევრების გამოსვლები, თუ ეს დაკავშირებული არ არის საგანგებო ოფიციალურ ინფორმაციასთან, მათი მოგზაურობისა და მოსახლეობასთან შეხვედრების ამსახველი ინფორმაციების გადაცემა რადიოთი და ტელევიზიით.

12. საარჩევნო კამპანიის პერიოდში იკრძალება ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოების, პოლიციისა და პროკურორების ხელმძღვანელ თანამდებობის პირთა საკადრო გადაადგილება, გარდა მათ მიერ კანონის დარღვევის შემთხვევებისა.

13. II სექტემბრიდან არჩევნების საბოლოო შედეგების გამოქვეყნებამდე არჩევნებში მონაწილე პარტიებსა და საარჩევნო ბლოკებს, პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების კანდიდატებს, აგრეთვე ოლქში წარდგენილ პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელ კანდიდატებს, მათ რწმუნებულებასა და ნდობით აღჭურვილ პირებს ეკრძალებათ პირადად ან ვინმეს მეშვეობით გადასცენ ამომრჩეველებს ფულადი სახსრები, სანუქრები და სხვა სახის მატერიალური ფასეულობანი, ჩაატარონ საქონლის შედგენითი ფასებში გაყიდვა, მიაწოდონ ან უფასოდ გაავრცელონ ნებისმიერი საქონელი, გარდა ამ კანონით გათვალისწინებული პროპაგანდისტული მასალისა, აგრეთვე დააინტერესონ ამომრჩეველები მათთვის ფულადი სახსრების, ფასიანი ქაღალდებისა და სხვა მატერიალური ფასეულობათა გადაცემის დაპირებით. ასეთი ფაქტის უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებით დადასტურების შემთხვევაში არჩევნებში მონაწილე ამ პარტიის, საარჩევნო ბლოკის, პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა რეგისტრაცია გაუქმდება შესაბამისი საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილებით.

14. აკრძალულია არჩევნებთან დაკავშირებული საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვის შედეგების გამოქვეყნება არჩევნებამდე ბოლო 10 დღის განმავლობაში.

მუხლი 51. საჯაროობა არჩევნების მომზადებისა და ჩატარებისას

1. პარლამენტის არჩევნებს საარჩევნო კომისიები ამზადებენ და ატარებენ ღიადა და საჯაროდ. საარჩევნო კომისიის მოქალაქეებს აცნობენ თავიანთ მუშაობას ამ კანონით დადგენილი წესით, საარჩევნო ოლქებისა და უბნების შექმნას, საარჩევნო კომისიების შემადგენლობას, ადგილსამყოფელს, მუშაობის დროს, ამომრჩეველთა სიებს, არჩევნებში მონაწილე პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების წესებს, მათ მიერ წარდგენილ პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა და ოლქში დამოუკიდებლად წარდგენილ კანდიდატთა სიებს, მათ საარჩევნო პროგრამებს, აწვდიან ცნობებს პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა შესახებ, აცნობენ არჩევნების შედეგებს.

2. არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიას, საარჩევნო ბლოკს უფლება აქვს რესპუბლიკურ და ადგილობრივ პრესაში უფასოდ გამოაქვეყნოს თავისი წინასაარჩევნო პროგრამა და პლატფორმა, ხოლო

პარლამენტის წევრობის კანდიდატს - ადგილობრივ პრესაში გამოაქვეყნოს საარჩევნო კამპანიასთან დაკავშირებული მასალა.

არჩევნების მომზადებასა და ჩატარებასთან დაკავშირებით მასობრივი ინფორმაციის იმ საშუალებათა ნუსხას, რომლებიც უფასოდ აქვეყნებენ წინასაარჩევნო კამპანიასთან დაკავშირებულ მასალებს, და მათი მუშაობის წესს ადგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

3. ამ კანონით უზრუნველყოფილია საარჩევნო კომისიების წევრებისათვის, პარტიების და საარჩევნო ბლოკების რწმუნებულებებისათვის, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის ნდობით აღჭურვილი პირისათვის და მათი მეთვალყურეებისათვის არჩევნებთან დაკავშირებული დოკუმენტაციისა და ინფორმაციის გაცნობა და ასევე მთელმა დაუყოვნებლივ, ხოლო სხვა პირებისათვის აღნიშნული მასალების გაცნობა ანდა მათი ასლების გადაცემის ვადები და წესი განისაზღვრება „საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით“.

კენჭისყრის შედეგების შეჯამების პროცესი ყველა დონეზე - დაწყებული საუბნო საარჩევნო კომისიით და დამთავრებული ცენტრალური საარჩევნო კომისიით - არის ღია და დამოუკიდებელია და გამჭვირვალეა.

4. პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულებს, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის ნდობით აღჭურვილ პირს და მათ მეთვალყურეებს, დამკვირვებლებს უფლება აქვთ გამოიყენონ ვიდეო და აუდიო ტექნიკა, ფოტოაპარატი და სხვა ტექნიკური საშუალებები არჩევნების მომზადებისა და ჩატარების მთელი დროის განმავლობაში.

მუხლი VIII კენჭისყრის წესი და არჩევნების შედეგების დადგენა. არჩევნებში გამოკლებული პარლამენტის წევრის ნაცვლად და მისი ადგილმონაცვლის განსაზღვრის წესი

მუხლი 52. კენჭისყრის დრო და ადგილი

1. საქართველოს პარლამენტის არჩევნების დღეს კენჭისყრა ეწყობა 8 საათიდან 20 საათამდე. საუბნო საარჩევნო კომისია კენჭისყრის დროსა და ადგილს ამომრჩეველებს აცნობებს არჩევნებამდე არა უგვიანეს 3 დღისა.

2. ხმის მიცემის დროს დაუშვებელია კენჭისყრის შენობის ჩაკეტვა და კენჭისყრის შეწყვეტა, გარდა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ განსაზღვრული შემთხვევებისა.

3. სამხედრო ნაწილებში, არჩევნების დღეს ნაოსნობაში მყოფ გემებზე და ძველად მისაღებო ადგილებში შექმნილ საარჩევნო უბნებში საარჩევნო კომისიის შეუძლია კენჭისყრა დამთავრებულად გამოაცხადოს ნებისმიერ დროს, თუ ხმა მისცა სიაში შეტანილმა ყველა ამომრჩეველმა.

4. აკრძალულია კენჭისყრის გამართვა არჩევნების დღემდე ან მის შემდეგ, გარდა ამ კანონის შესაბამისად აღნიშნული ხელახალი კენჭისყრისა და არჩევნების მეორე ტურის გამართვის შემთხვევებისა.

მუხლი 53. კენჭისყრის მოწყობა

1. კენჭისყრა ეწყობა სპეციალურად გამოყოფილ ისეთ შენობაში, რომელიც არ არის მხოლოდ ერთი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის სარგებლობაში. ამ შენობაში უნდა იყოს ფარული კენჭისყრისათვის მოწყობილი საკმაო რაოდენობით კაბინები ან ოთახები, განისაზღვროს საარჩევნო ბიულეტენების გაცემის ადგილი და დაიდგას გამჭვირვალე საარჩევნო ყუთები. საარჩევნო ყუთი ისე უნდა დაიდგას, რომ მას ხელაღწევი მეთვალყურე. კენჭისყრის კაბინებში (ოთახებში) უნდა იყოს კალმისტრები. კენჭისყრის შენობაში გამოკრული უნდა იყოს ამომრჩეველთა სიები, პარტიული სიები და შესაბამისი საარჩევნო ოლქში წარდგენილ კანდიდატთა სიები, აგრეთვე ინსტრუქცია, თუ როგორ უნდა შეიქმნოს საარჩევნო ბიულეტენები.

2. თუ საარჩევნო ბიულეტენში შეტანილი პარტია, საარჩევნო ბლოკი, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატი არჩევნებში აღარ მონაწილეობს, სათანადო განცხადება თვალსაჩინოდ ადგილას უნდა იყოს გამოკრული, როგორც საარჩევნო უბანში, ასევე ხმის მისაცემ კაბინებში (ოთახებში).

3. პასუხისმგებლობა კენჭისყრის ორგანიზაციისათვის, ამომრჩეველთა ნების ობიექტური გამოვლინების, კენჭისყრის ფარულობის უზრუნველყოფისა და შენობის მოწყობისათვის ეკისრება საუბნო საარჩევნო კომისიას, ხოლო პერსონალურად - კომისიის თავმჯდომარეს. არჩევნების დღეს კენჭისყრის შენობაში წესრიგის დაცვას ხელმძღვანელობს და მასზე პასუხისმგებელია საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე. წესრიგის დაცვის მიზნით მის მიერ მიღწეულ გადაწყვეტილებათა შესრულება სავალდებულოა კენჭისყრის შენობაში დასწრების უფლების მქონე ყველა პირისა და ამომრჩეველისათვის. ხმის მისაცემ შენობაში დამუშავებულია შეიარაღებულ პირთა შესვლა. ხმის მისაცემ შენობაში წესრიგის დასაცავად გამოყოფილი პოლიციელი და დარღვევების თავიდან აცილებისა და საზოგადოებრივ წესრიგის დასაცავად შენობაში შეიძლება იმყოფებოდეს მხოლოდ საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოთხოვნის შემთხვევაში და მისი

პირადი პასუხისმგებლობით. ამომრჩეველი კენჭისყრის შენობაში შეიძლება იმყოფებოდეს მხოლოდ ხმის მიცემისათვის საჭირო დროის განმავლობაში.

ხმის მისაცემ შენობაში შეიძლება იმყოფებოდნენ მხოლოდ საუბნო საარჩევნო კომისიის, ზემდგომი საოლქო საარჩევნო კომისიისა და ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წევრები, აგრეთვე პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულები, პარლამენტის წევრობის კანდიდატის ნდობით აღჭურვილი პირი, მათი მეთვალყურეები, კანონით დადგენილი წესით რეგისტრირებული სხვა მეთვალყურეები და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა აკრედიტირებული წარმომადგენლები.

4. არჩევნების დღეს კენჭისყრის დაწყებამდე კომისიის წევრებისა და დასწრების უფლების მქონე პირთა თანდასწრებით საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე აცხადებს ამომრჩეველთა რაოდენობას ძირითადი და დამატებითი სიების მიხედვით, ამომრჩეველს აცხადებს მიღებულ ბიულეტენთა რაოდენობას სახეობების მიხედვით, ამომრჩეველს (ძირითადს და გადასატანს), რის შემდეგაც თითოეულ ყუთში უშვებენ საკონტროლო ფურცელს, რომელსაც ხელს უნდა აწერდნენ კომისიის წევრები და ხმის მისაცემად მისული პირველი ამომრჩეველი; საკონტროლო ფურცელზე აღინიშნება ყუთში მისი ჩაშვების დრო. ამის შემდეგ იხსნება დაბეჭდილი პაკეტი, რომელშიც მოთავსებულია ბიულეტენების მარკირებისათვის განკუთვნილი ბეჭედი. ბეჭედი აღნიშნულია საარჩევნო ოლქის ნომერით და ამ, კონკრეტული საარჩევნო უბნის ნომერით. კომისიის იმ წევრებს, რომლებსაც დაევალებათ ბიულეტენების გაცემა, გადაეცემათ ბიულეტენების თითო შეკერა, რაც შეკერის თავფურცელზე კომისიის თავმჯდომარისა და შეკერის მიმღების ხელმოწერით დასტურდება. პარტიის და საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულის ან პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის ნდობით აღჭურვილი პირის მოთხოვნით საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე ვალდებულია დაუყოვნებლივ მათი თანდასწრებით შეამოწმოს შეკერაში ბიულეტენების რაოდენობა.

5. კენჭისყრისათვის შედგენილი ამომრჩეველთა სიები (როგორც ძირითადი, ისე დამატებითი) იყვება ორ ცალად. თითოეული ამომრჩეველი ხმას პირადად აძლევს. სხვა პირთა ნაცვლად ხმის მიცემა დაუშვებელია.

საარჩევნო ბიულეტენებს და სპეციალურ კონვერტს გასცემს საუბნო საარჩევნო კომისია ამომრჩეველთა სიის ან ხმის მიცემის მოწმობის საფუძველზე საქართველოს მოქალაქის პირადობის მოწმობის წარდგენისას. ბიულეტენების გაცემისას ამომრჩეველთა სიაში შეიტანება მოქალაქის პირადობის მოწმობის ნომერი.

ხმის მიცემის უფლების მოწმობები ერთი ამომრჩეველთა დამატებით სიას.

6. საარჩევნო ბიულეტენების მიღებას ამომრჩეველი ადასტურებს ამომრჩეველთა სიაში ხელმოწერით.

ამომრჩეველთა სიაში ხელს აწერს საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრიც, რომელმაც ბიულეტენები მისცა ამომრჩეველს.

7. იმ შემთხვევაში, როცა ცალკეულ ამომრჩეველებს ჯანმრთელობის მდგომარეობის ან სხვა მიზეზთა გამო არ შეუძლიათ კენჭისყრის შენობაში მისვლა, საუბნო საარჩევნო კომისია მათი თხოვნით, რომელიც არჩევნების წინა დღეს 18 საათამდე უნდა ეცნობოს საუბნო საარჩევნო კომისიას და გატარებული უნდა იყოს განცხადებების ექსპრესი, კომისიის წევრებს ავალდებს კენჭისყრის მოწყობას ამომრჩეველთა ყოფნის ადგილას ამომრჩეველთა სიის დანართის საფუძველზე, რის შესახებაც ამომრჩეველთა სიაში ეთვლება სათანადოდ აღნიშნა. ამ შემთხვევაში კენჭისყრის მოწყობაში მონაწილეობს კომისიის სულ ცოტა ორი წევრი; მასში მონაწილეობის უფლება აქვთ საარჩევნო უბანში კენჭისყრაზე დასწრების უფლების მქონე პირებსაც. კენჭისყრის ამგვარად ჩასატარებლად გამოიყენება ერთი გადასატანი საარჩევნო ყუთი.

ასეთივე წესით ეწყობა კენჭისყრა იმ შემთხვევაშიც, როცა ამომრჩეველი თავისუფლების აღკვეთის ადგილას იმყოფება სასამართლოს განაჩენის გარეშე. თუ ასეთი ამომრჩეველის რეგისტრაციის ადგილი და თავისუფლების აღკვეთის ადგილი ერთსა და იმავე დასახლებულ პუნქტშია, თავისუფლების აღკვეთის ადგილის ადმინისტრაცია ამის შესახებ აცნობებს შესაბამის საუბნო საარჩევნო კომისიას; ასეთ შემთხვევაში ამომრჩეველს ეძლევა ორივე სახის ბიულეტენი: პარტიების (საარჩევნო ბლოკების) სიებით და ბიულეტენი პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატების სიით. წინააღმდეგ შემთხვევაში ამომრჩეველს ეძლევა მხოლოდ ერთი ბიულეტენი პარტიების (საარჩევნო ბლოკების) სიით. კენჭისყრის პროცედურას ატარებს ის საუბნო საარჩევნო კომისია, რომლის ტერიტორიაზეაც მდებარეობს თავისუფლების აღკვეთის ადგილი.

8. თუ კენჭისყრის დროს დაირღვა საარჩევნო ყუთის პლომბის (ლუქის) მთლიანობა, მაგრამ ამას არ გამოუწვევია საარჩევნო კანონის დარღვევა, კომისიის გადაწყვეტილებით ყუთი ხელახლა იპლომბება (ილუქება) და კენჭისყრა ჩვეულებრივად გრ-

ძელდება; თუ კომისია მიიჩნევს, რომ პლომბის (ლუქის) მთლიანობის დარღვევა გამოწვევს ბიულეტენების ჩასაყრელად, იგი შეაჩერებს კენჭისყრას, ყუთიდან ამოიღებს ყველა ბიულეტენს (ეს ბიულეტენები ერთად იკრებოდა და ბათილად ითვლება, ხელახლა დალუქავს ყუთს და ამ კანონით დადგენილი წესით განახლებს კენჭისყრას. ამ პუნქტში აღწერილ შემთხვევაში კომისია გადაწყვეტილება იღებს სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით.

მუხლი 54. კენჭისყრის ჩატარება

1. კენჭისყრის პროცედურა ტარდება შემდეგი წესის დაცვით:

ა) მიღებული ბიულეტენები და სპეციალური კონვერტი ამომრჩეველს მიაქვს თვალსაჩინოდ ადგილას განცალკევებით დადგმულ მაგიდასთან, სადაც ისინი მოწმდება საუბნო საარჩევნო კომისიის არანაკლებ 2 წევრის ხელმოწერით, მათ შორის ერთს ირჩევს თავმჯდომარე, მეორე კომისიის წევრი მარკირებისათვის განკუთვნილი კომისიის ბეჭდით. ბიულეტენებზე და კონვერტზე ხელის მოწერა შეუძლია აგრეთვე საუბნო საარჩევნო კომისიის ხელმოწერის მსურველ ნებისმიერ წევრს. ხელმოწერები უნდა გაკეთდეს გარკვევით.

ბ) ამომრჩეველი შედის ფარული კენჭისყრის კაბინაში ან ოთახში, ავსებს ბიულეტენებს და დებს სპეციალურ კონვერტში. ბიულეტენის შევსების წესი დამოკიდებულია ბიულეტენის სახეობაზე:

- ღია ფერის ბიულეტენში (პარტიის ან საარჩევნო ბლოკის საარჩევნო) ამომრჩეველი შემოხაზავს იმ პარტიის ან საარჩევნო ბლოკის რიგით ნომერს, რომელსაც აძლევს ხმას.

- თეთრი ფერის ბიულეტენის (პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის საარჩევნო) შევსებისას ამომრჩეველმა დემუტატობის ყოველი კანდიდატის გვარის გასწვრივ ცარიელ უჯრედში უნდა ჩაწეროს ციფრები შემდეგი მიმდევრობით: "1" - იმ კანდიდატის გვარის გასწვრივ, რომელსაც აძლევს უპირატესობას სხვების წინაშე; ციფრი "2" - იმ კანდიდატის გვარის გასწვრივ, რომლის კანდიდატურაც მისთვის პირველის შემდეგ ყველაზე უფრო მისაღებია; ციფრი "3" - იმ კანდიდატის გვარის გასწვრივ, რომელსაც პირველი და მეორე კანდიდატურების შემდეგ აძლევს უპირატესობას სხვების წინაშე და ა.შ. ამომრჩეველს უფლება აქვს შეწერდეს ნებისმიერ ციფრზე.

თუ ამომრჩეველს უყურადღებობს გამოგაუფლდა საარჩევნო ბიულეტენი, მას შეუძლია მიმართოს საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს ან მდივანს, ჩააბაროს გაფუჭებული ბიულეტენი და მიიღოს ახალი. გაფუჭებულ ბიულეტენს ამომრჩეველის თანდასწრებით ჩამოეჭრება კუთხე და ცალკე შეინახება.

გ) ამომრჩეველი მიდის საარჩევნო ყუთთან და მასში უშვებს კონვერტს.

ყუთთან ერთოვლად მხოლოდ ერთი ამომრჩეველი შეიძლება მივიდეს.

2. საარჩევნო ბიულეტენის შევსებისას ფარული კენჭისყრის კაბინაში (ოთახში) აკრძალულია ვინმეს დასწრება. ამომრჩეველს, რომელსაც არ შეუძლია დამოუკიდებლად შეავსოს ბიულეტენები, უფლება აქვს კენჭისყრის კაბინაში (ოთახში) მიიწვიოს ნებისმიერი პირი, გარდა საარჩევნო კომისიის წევრისა, ნდობით აღჭურვილი პირისა, პარტიის ან საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულისა და მათი მეთვალყურისა.

3. უშუალოდ საარჩევნო ყუთთან მუდმივად უნდა იდგას კომისიის ერთ-ერთი წევრი.

4. კომისიის წევრებსა და საარჩევნო უბანში დასწრების უფლების მქონე პირებს უფლება აქვთ ამომრჩეველს მოსთხოვონ შევსება, რომ მას ხელთ მხოლოდ კანონმდებლობით დადგენილი რაოდენობის ბიულეტენი აქვს. ამომრჩეველი ვალდებულია დააქვეყნოს ეს მოთხოვნა.

5. კენჭისყრის შენობა იკეტება 20 საათზე. ამ დროისათვის შენობაში მყოფ ამომრჩეველებს შეუძლიათ ხმის მიცემა.

6. კენჭისყრის დამთავრების შემდეგ საარჩევნო ყუთში ბიულეტენის ჩასაშვები ტრილი უნდა დაილუქოს.

მუხლი 55. კენჭისყრის შედეგების შეჯამება საარჩევნო უბანში

1. კენჭისყრის შედეგების შეჯამებისას დაცული უნდა იქნეს შემდეგი თანამიმდევრობა:

ა) კენჭისყრის დამთავრების შემდეგ საარჩევნო კომისია ითვლის და პაკეტებში დებს:

ა.ა) ბიულეტენების გამოუყენებელ შეკერებს და იმ შეკერებს, რომლებშიც გამოუყენებელი დარჩა ერთი ან რამდენიმე ბიულეტენი (ასეთ შემთხვევაში ბიულეტენების შეკერის თავფურცელზე იწერება გამოუყენებელ ბიულეტენთა რაოდენობა);

ა.ბ) გაფუჭებული ბიულეტენები;

ბ) თითოეულ პაკეტს უნდა დაეწეროს საარჩევნო უბნის დასახელება და ნომერი, ბიულეტენების სახე, გამოუყენებელ და გაფუჭებულ ბიულეტენთა რაოდენობა. პაკეტებში უნდა დაილუქოს და მათ ხელი უნდა მოაწერონ კომისიის თავმჯდომარე (ან მისმა მოადგილემ) და მდივანმა. ამ მუხლის მე-9 პუნქტში აღნიშნულ ოქმებში უნდა ჩაიწეროს მიღებული გამოუყენებელი და გაფუჭებული ბიულეტენების რაოდენობა;

გ) ამომრჩეველთა ძირითადი და დამატებითი სიების მიხედვით კომისია ადგენს საარჩევნო უბანში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობას და კენჭისყრაში მონაწილეთა ანუ იმ ამომრჩეველთა რაოდენობას, რომელთაც ხელი მოაწერეს ამომრჩეველთა სიაში, და შეაქვს ხეობით აღნიშნულ ოქმში. იმავე ოქმებში უნდა ჩაიწეროს ეს მაჩვენებლები ცალ-ცალკე ამომრჩეველთა ძირითადი და დამატებითი სიების მიხედვით.

ამომრჩეველთა ძირითადი და დამატებითი სიების თითო ცალი რჩება საარჩევნო უბანში გამოსაკრავად, მეორე ცალი - უნდა შეიკრას ცალ-ცალკე და ჩაიღოს პაქეტებში. თითოეულ პაქეტს უნდა დაეწეროს: საარჩევნო უბნის დასახელება და ნომერი, ამომრჩეველთა სიის სახეობა (ძირითადი ან დამატებითი), უბანში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობა, კენჭისყრაში მონაწილეთა რაოდენობა და ხმის მიცემის უფლების მოქმედების რაოდენობა. პაქეტები უნდა დაილუქოს და მათ ხელი უნდა მოაწეროს კომისიის თავმჯდომარემ (ან მისმა მოადგილემ) და მდიანმა.

დ) საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე კომისიის წევრებისა და კომისიის სხდომაზე დასწრების უფლების მქონე პირთა თანდასწრებით ამოწმებს საარჩევნო ყუთებზე პლომბის (ლუქის) მთლიანობას. თუ მთლიანობა დარღვეული აღინიშნება, მაგრამ კომისია მიიჩნევს, რომ ამას არ გამოუწვევია საარჩევნო კანონის დარღვევა, კომისიის გადაწყვეტილებით, რომელიც დამსწრეთა შემადგენლობის უმრავლესობით მიიღება, გაგრძელდება კენჭისყრის შედეგების შეჯამების ჩვეულებრივი პროცედურა. წინააღმდეგ შემთხვევაში საარჩევნო უბანზე არჩევნები ბათილად ჩაითვლება, ყუთები დაილუქება და კომისიის გადაწყვეტილება დაუყოვნებლივ გადაეცემა საოლქო საარჩევნო კომისიას;

ე) პლომბის (ლუქის) შემოწმების შემდეგ ყუთები გადააქვთ განცალკევებით დადგმულ მაგიდაზე. ამ მომენტიდან დაწყებული, ბიულეტენების დათვლის მთელი დროის განმავლობაში კომისიის წევრები, რომლებიც დათვლაში არ მონაწილეობენ, და ყველა დამსწრე ამ მაგიდიდან მოშორებით, მაგრამ ისეთ მანძილზე უნდა იდგნენ, რომ შემდგომ დათვლის პროცესის გაკონტროლება. ჯერ გაიხსნება ძირითადი ყუთი და გადმოიყვება ყუთში არსებული კონვერტები და შემოწმდება ყუთში საკონტროლო ფურცლის არსებობა; შემდეგ კონვერტებს ძირითადი ყუთიდან დაემატება გადასატან ყუთში არსებული კონვერტები და მოწმდება მასში მეორე საკონტროლო ფურცელი. ამის შემდეგ სრულდება ამ მუხლის მე-2 პუნქტის "ბ" ქვეპუნქტში აღნიშნული პროცედურა.

ვ) თუ საარჩევნო ყუთში საკონტროლო ფურცელი არ აღმოჩნდა, მასში არსებული ყველა ბიულეტენი ბათილად ითვლება. ისინი დაუთვლელად იკრება ერთ ან რამდენიმე შეკრებად, იდება პაქეტში, ილუქება და დგება სათანადო ოქმში, რომელსაც ხელს აწერს კომისიის ყველა დამსწრე წევრი.

2. ამ მუხლის პირველ პუნქტში აღწერილი პროცედურის დასრულების შემდეგ კომისია ბიულეტენებს ითვლის შემდეგი წესის დაცვით:

ა) კომისია თავის წევრთაგან გამოყოფს სამ მთელელს (მთელელები პერიოდულად შეიძლება შეიცვალოს);

ბ) მთელელები საარჩევნო ყუთებიდან მაგიდაზე გადმოიყრიან კონვერტებს ამოწმებენ, არის თუ არა კონვერტზე დასმული ბეჭედი და ხელმოწერები. თუ არ არის ეს ნიშნები, კონვერტი ბათილად ითვლება, ცალკე აწყობა და დაეწერება "ბათილი". კონვერტის გარეშე არსებული ბიულეტენებიც ბათილად ითვლება. შემდეგ მთელელები ნამდვილი კონვერტებიდან იღებენ ბიულეტენებს და ცალ-ცალკე დააღებენ ფურცლების მიხედვით. თუ კონვერტში დადგენილ რაოდენობაზე მეტი ბიულეტენი აღმოჩნდა, ყველა ბათილად ითვლება, ცალ-ცალკე აწყობა სახეობების მიხედვით და დაეწერება "ბათილი"; ამის შემდეგ მთელელები ხსნიან "ბათილ" კონვერტებს და მათში არსებულ ყველა ბიულეტენს ამატებენ ბათილ ბიულეტენების დასახელებს სახეობათა მიხედვით.

3. კენჭისყრის შედეგებს თავდაპირველად შეაჯამებენ ღია ფერის ბიულეტენების მიხედვით.

ამ სახეობის ბიულეტენების დათვლა ტარდება შემდეგი წესის დაცვით:

ა) პირველი მთელელი იღებს ბიულეტენს, აცხადებს ვისთვისაა მიცემული ხმა და ბიულეტენს გადასცემს მეორე მთელელს; მესამე მთელელს გადაეცემა დაუდგენელი ნიმუშის, მოთვლების მიერ ბათილად მიჩნეული ბიულეტენები და ის ბიულეტენები, რომელთა ნამდვილობაც საეჭვოდ იქნა მიჩნეული; მე-4 მთელელი ცალ-ცალკე აწყობს მათ. მეორე მთელელი კი ცალ-ცალკე აწყობს ბიულეტენებს თითოეული პარტიისა და საარჩევნო ბლოკისათვის მიცემული ხმების შესაბამისად;

ბ) დადგენილი ნიმუშის ბიულეტენი იმ შემთხვევაში უნდა იქნეს ბათილად ცნობილი, თუ მას არა აქვს დასმული მარკირების ბეჭედი ან დადგენილი რაოდენობის ხელმოწერები, ან თუ შეუძლებელია დადგინდეს, რომელ პარტიას (საარჩევნო ბლოკს) მისცა ხმა ამომრჩეველმა, ან თუ ბიულეტენი სხვა საარჩევნო უბნისათვის იყო განკუთვნილი.

ვ) ყველა ბიულეტენის დანაწილების შემდეგ ჯერ მოწმდება ის ბიულეტენები,

რომელთა ნამდვილობაც საეჭვოდ იქნა მიჩნეული. თითოეული ბიულეტენის ნამდვილობის საკითხს კენჭისყრით წყვეტს საუბნო საარჩევნო კომისია; ნამდვილად მიჩნეული ბიულეტენები ემატება შესაბამის დასტებს, ბათილად მიჩნეული კი - ბათილად ცნობილი ბიულეტენების დასტას. შემდეგ ჯერ დაითვლება დაუდგენელი ნიმუშის, შემდეგ ცნობილი და დაუდგენელი ნიმუშის ბიულეტენები და ბათილად ცნობილი ბიულეტენები და ცალ-ცალკე დასტებად იკრება. ყოველი დასტა იმგვარად იბეჭდება, რომ ბეჭდის დაუზიანებლად შეუძლებელი იყოს დასტებიდან ბიულეტენის ამოღება ან მასში ჩადება. დასტას უნდა დაეწეროს საარჩევნო უბნის დასახელება და ნომერი, მასში ჩადებული ბიულეტენების რაოდენობა და სახეობა; ყველა დასტას ხელს აწერს ყველა მთელელი;

დ) შემდეგ ითვლება თითოეული პარტიისათვის (საარჩევნო ბლოკისათვის) მიცემული ხმების რაოდენობა (ყოველი 50 ბიულეტენი ლითონის შემკერით იკრება და ყველა, როგორც სრულ, ისე არასრულ შეკერას უკანა მხრიდან დაეწერება შეკრული ბიულეტენების რაოდენობა) და ეს ბიულეტენები ცალკე დასტად იკრება; დასტას უნდა დაეწეროს საარჩევნო უბნის დასახელება, მასში ჩადებული ბიულეტენების რაოდენობა; მასში ჩადებული ბიულეტენების რაოდენობა;

ე) დათვლის შედეგები ჩაიწერება ამ მუხლის მე-4 პუნქტში აღნიშნულ "ოქმში №1" - ში. მასში იწერება კენჭისყრის მაჩვენებლები თითოეული პარტიისა და საარჩევნო ბლოკისათვის.

4. თეთრი ფერის ბიულეტენების დათვლა სრულდება შემდეგი წესის დაცვით:

ა) პირველი მთელელი იღებს ბიულეტენს, აცხადებს ვისთვისაა მიცემული პირველი ხმა და ბიულეტენს გადასცემს მეორე მთელელს, რომელიც ბიულეტენებს პირველი არჩევანი ახარისხებს კანდიდატების მიხედვით (კანდიდატების გვარების გასწვრივ მიწერილი "1" - ების შესაბამისად); მესამე მთელელს გადაეცემა დაუდგენელი ნიმუშის, მოთვლების მიერ ბათილად მიჩნეული ბიულეტენები და ის ბიულეტენები, რომელთა ნამდვილობაც საეჭვოდ იქნა მიჩნეული;

ბ) საარჩევნო ბიულეტენი ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი, თუ:

ბ.ა) ციფრი "1, რომელიც პირველ არჩევანს მიუთითებს, არც ერთი გვარის გასწვრივ არაა მიწერილი ან

ბ.ბ) ციფრი "1", რომელიც პირველ არჩევანს მიუთითებს, მიწერილია ერთზე მეტ გვარის გასწვრივ ან

ბ.გ) ერთი კანდიდატის გვარის გასწვრივ მიწერილია გარდა ციფრი "1"-სა, რომელიც პირველ არჩევანს მიუთითებს, სხვა ციფრიც ან

ბ.დ) შეუძლებელია დადგინდეს, რომელი კანდიდატის მიმართ გააკეთა ამომრჩეველმა პირველი არჩევანი.

ყველა სხვა შემთხვევაში ბიულეტენი ნამდვილად ითვლება.

ვ) ყველა ბიულეტენის დანაწილების შემდეგ ჯერ მოწმდება ის ბიულეტენები, რომელთა ნამდვილობაც საეჭვოდ იქნა მიჩნეული. თითოეული ბიულეტენის ნამდვილობის საკითხს კენჭისყრით წყვეტს საუბნო საარჩევნო კომისია; ნამდვილად მიჩნეული ბიულეტენები ემატება შესაბამის დასტებს, ბათილად მიჩნეული კი - ბათილად ცნობილი ბიულეტენების დასტას. შემდეგ ჯერ დაითვლება დაუდგენელი ნიმუშის, მეორე კი - ბათილად ცნობილი ბიულეტენები და ცალ-ცალკე დასტებად იკრება. ყოველი დასტა იმგვარად იბეჭდება, რომ ბეჭდის დაუზიანებლად შეუძლებელი იყოს დასტებიდან ბიულეტენის ამოღება ან მასში ჩადება. დასტას უნდა დაეწეროს საარჩევნო უბნის დასახელება და ნომერი, მასში ჩადებული ბიულეტენების რაოდენობა და სახეობა;

დ) შემდეგ ითვლება თითოეული კანდიდატისათვის მიცემული პირველი ხმების (პირველი არჩევანის) რაოდენობა (ყოველი 50 ბიულეტენი ლითონის შემკერით იკრება და ყველა, როგორც სრულ, ისე არასრულ შეკერას უკანა მხრიდან დაეწერება შეკრული ბიულეტენების რაოდენობა) და ეს ბიულეტენები ცალკე დასტად იკრება; დასტას უნდა დაეწეროს საარჩევნო უბნის დასახელება და ნომერი, მასში ჩადებული ბიულეტენების რაოდენობა; მასში ჩადებული ბიულეტენების რაოდენობა;

ე) ყველა დასტას ხელს აწერს ყველა მთელელი;

ვ) დათვლის შედეგები ჩაიწერება ამ მუხლის მე-5 პუნქტში აღნიშნულ "ოქმში №2" - ში თითოეული კანდიდატისათვის.

5. კენჭისყრის შედეგები შეიტანება 2 ოქმში: ოქმი №1 - დგება საარჩევნო უბანში ჩატარებული პარტიული სიებით არჩევნების შედეგის აღსაწერად, ხოლო ოქმი №2 - დგება მრავალმანდატიანი საარჩევნო ოლქის შესაბამის საარჩევნო უბანში ჩატარებული პარლამენტის დამოუკიდებელი კანდიდატების არჩევნების შედეგის აღსაწერად. ოქმებში აღინიშნება: საარჩევნო უბნის ნომერი და დასახელება, ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობა, ამომრჩეველთა რაოდენობა ძირითად სიაში, ამომრჩეველთა რაოდენობა დამატებით სიაში (სახეობების მიხედვით), არჩევნების მონაწილეთა რაოდენობა (იგი ტოლია ამომრჩეველთა სიებში მათი ხელმოწერების რაოდენობისა, იმ ამომრჩეველთა გამოკლებით, რომელთაც მიეცა ხმის მიცემის უფლების მოწმება), ერთადერთი გადასაცემი ხმის სისტემით არჩევნებში მონაწილე ამომრჩეველთა რაოდენობა, ხმის მიცე-

მის უფლების მოქმედების რაოდენობა (პარლამენტის დამოუკიდებელი კანდიდატებისა და პარტიული სიებით არჩევნებში მონაწილეთა რაოდენობების ჩვენებით), მიღებული, გამოუყენებელი, გაფუჭებული და საარჩევნო ყუთში აღმოჩენილი დადგენილი ნიმუშის ბიულეტენთა რაოდენობა, აგრეთვე ბათილად ცნობილი და დაუდგენელი ნიმუშის ბიულეტენთა რაოდენობა, №1 ოქმში - ყოველი პარტიის და საარჩევნო ბლოკის დასახელება და მათ მიერ მიღებული ხმების რაოდენობა, ხოლო №2 ოქმში - ყოველი კანდიდატის დასახელება და მათ მიერ მიღებული პირველი ხმების (მათი გვარების გასწვრივ მიწერილი "1" - ების) რაოდენობა. ორივე ოქმს ხელი უნდა მოაწეროს კომისიის ყველა დამსწრე წევრმა და დაესვა კომისიის ბეჭედი. თუ კომისიის წევრი არ ეთანხმება ოქმში შეტანილ მონაცემებს, მისი მოთხოვნით, წერილობითი გამოხატული მისი განსაკუთრებული აზრი ოქმს უნდა დაერთოს. თუ კომისიის რომელიმე დამსწრე წევრმა უარი განაცხადა ოქმის ხელმოწერაზე, ეს ფაქტი ოქმში უნდა აღინიშნოს.

6. ამ მუხლში მითითებული (პუნქტი 1. ე) და პუნქტი 5) ოქმების ორ-ორი ცალი ამავე მუხლში აღნიშნულ პაქეტებში ერთად დაუყოვნებლივ ეგზავნება საოლქო საარჩევნო კომისიას მის მიერ დადგენილი წესით, ხოლო თითო ცალი დაუყოვნებლივ გადაეცემა ყოველ პარტიას და საარჩევნო ბლოკს (მის რწმუნებულს ან მეთვალყურეს) და მრავალმანდატიან ოლქში არჩევნების მონაწილე ყოველ დამოუკიდებელ კანდიდატს (მის ნდობით აღჭურვილ პირს ან მეთვალყურეს). ოქმის მიღება ამ პირებმა სარეგისტრაციო ქურნალში ხელმოწერით უნდა დადასტურდეს.

7. ა) განცხადება საარჩევნო უბანში კენჭისყრის შედეგების ბათილად ცნობის მოთხოვნით შედგენილ უნდა იქნეს კანონის დარღვევის შემდგენელთაგან და მასში უნდა აღინიშნოს: განცხადების შედგენის თარიღი; შემდგენელის სახელი, გვარი და მისამართი; საარჩევნო უბნის ნომერი და მისამართი; კანონის დარღვევის ჩადენის დრო და არსი; მოწმეთა სახელი, გვარი და მისამართი; კანონის დამრღვევის სახელი, გვარი და მისამართი (თუ მოხერხდა მისი დადგენა); კანონის დამრღვევის ახსნა-განმარტება (თუ მოხერხდა მისი აღება); სხვა დამატებითი ინფორმაცია.

ბ) განცხადება კენჭისყრის შედეგების ბათილად დადგენის თაობაზე საუბნო საარჩევნო კომისიას უნდა გადაეცეს საარჩევნო ყუთის გახსნამდე, ხოლო განცხადება კენჭისყრის შედეგების შეჯამების დროს და შემდეგ დარღვევის შესახებ - შედეგების შეჯამების ოქმის შედგენამდე. ამ განცხადებათა ასლები შეიძლება გადაეცეს საოლქო საარჩევნო კომისიასაც, მაგრამ არა უგვიანეს კენჭისყრის მომდევნო დღის 18 საათისა.

გ) განცხადებათა რეგისტრაციის ქურნალი საუბნო საარჩევნო კომისიაში იხურება კომისიის თავმჯდომარის, მდიანის და არა ნაკლებ 3 წევრის ხელმოწერით.

8. საუბნო საარჩევნო კომისია ამ მუხლის მე-7 პუნქტში აღნიშნულ განცხადებას თავის ახსნა-განმარტებასთან ერთად გადასცემს საოლქო საარჩევნო კომისიას არა უგვიანეს კენჭისყრის მომდევნო დღის 18 საათისა.

საოლქო საარჩევნო კომისიამ განცხადება უნდა განიხილოს მისი მიღებიდან არა უგვიანეს მეორე დღისა და თავისი მოსაზრებები საარჩევნო უბანში არჩევნების ბათილად ცნობის შესახებ დაუყოვნებლივ წარუდგინოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას, რომელიც თავისი შემადგენლობის უმრავლესობით მიიღებს გადაწყვეტილებას განცხადების მიღებიდან არა უგვიანეს მეორე დღისა.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს უზენაეს სასამართლოში, რომელმაც სამი დღის განმავლობაში უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება.

9. ა) საუბნო საარჩევნო კომისია არჩევნების მეორე დღიდან 7 დღით ამომრჩეველთათვის გასაცნობად საუბნო საარჩევნო კომისიის შენობაში გამოაჩვენებს ამომრჩეველთა იმ ძირითად და დამატებით სიებს, რომლებშიც ამომრჩეველთა მონაწილეობა კენჭისყრაში მათი ხელმოწერითაა დადასტურებული.

ბ) ამომრჩეველთა სიებში აღმოჩენილი დარღვევების შესახებ განცხადება უნდა გადაეცეს საუბნო საარჩევნო კომისიას არჩევნებიდან არა უგვიანეს მე-4 დღისა. ამ განცხადების ასლი შეიძლება წარედგინოს საოლქო საარჩევნო კომისიასაც.

საუბნო საარჩევნო კომისია განცხადების მიღებიდან არა უგვიანეს მომდევნო დღის 18 საათისა ახსნა-განმარტებას წარუდგენს განმცხადებელს, ხოლო საოლქო საარჩევნო კომისიას გადასცემს აღნიშნულ განცხადებას თავის ახსნა-განმარტებასთან ერთად და გააცნობს განმცხადებლის დამოკიდებულებას კომისიის ახსნა-განმარტების მიმართ. თუ განმცხადებელი ვერ დააქმაყოფილა საუბნო საარჩევნო კომისიის პასუხმა, საოლქო საარჩევნო კომისია ვალდებულია აცნობოს ამის შესახებ ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას, რომელიც თავისი შემადგენლობის უმრავლესობით იღებს გადაწყვეტილებას საქართველოს მხრით საკუთრების შემოწმების შესახებ განცხადებას საარჩევნო უბნის დადგენილი კენჭისყრის მასალები საუბნო საარჩევნო

კომისიაში განცხადების შესვლიდან არა უგვიანეს მე-4 დღისა. მასალის განცხადება მებას უნდა დაეწეროს საუბნო საარჩევნო კომისიის შემადგენლობის ნახევარზე მეტი, ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე და არა ნაკლებ სამი წევრისა და დირექტორისგან. შემოწმების შესახებ უნდა გაფორმდეს ოქმი, რომელსაც ხელს მოაწერს გადაამოწმების ოპერაციის ყველა მონაწილე. ოქმის ერთი ცალი დაუყოვნებლივ ეგზავნება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას. შემოწმების მიზნით გახსნილი კენჭისყრის მასალები საოლქო საარჩევნო კომისიის მიერ ხელახლა ილუქება ამ კანონის 55-ე მუხლში აღწერილი წესით, რის შესახებაც დგება ცალკე ოქმი; მას ხელს აწერენ შემოწმებაში მონაწილე ცენტრალური, საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიების წევრები. ოქმი დგება ორ ცალად. ერთი ცალი ინახება საოლქო კომისიაში კენჭისყრის დასრულებული მასალებთან ერთად, მეორე - ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში.

კენჭისყრის მასალების გადამოწმების შედეგად თუ გამოვლინდა ამ კანონის მე-14-ე მუხლის დარღვევის ნიშნები, ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე ვალდებულია მიმართოს სასამართლოს.

იმ შემთხვევაში, თუკი გადამოწმების შედეგად გამოვლინდა დარღვევები (ცვლიან უბანში კენჭისყრის შედეგები, ცენტრალური საარჩევნო კომისია თავისი შემადგენლობის უმრავლესობით იღებს გადაწყვეტილებას ამ უბანში განმეორებითი არჩევნების დანიშნვის შესახებ).

მიღებული გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს უზენაეს სასამართლოში, რომელმაც სამი დღის ვადაში უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება.

მუხლი 56 არჩევნების შედეგების შეჯამება საოლქო საარჩევნო კომისიის მიერ

1. საოლქო საარჩევნო კომისია ამ კანონის 55-ე მუხლში მითითებული ოქმების საფუძველზე ადგენს 2 ოქმს (ერთი-პარტიული სიებით არჩევნების შედეგების აღსაწერად, მეორეს - პარლამენტის დამოუკიდებელი კანდიდატების არჩევნების შედეგების აღსაწერად), რომლებშიც აღინიშნება საარჩევნო ოლქის ნომერი და დასახელება, ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობა, ამომრჩეველთა რაოდენობა დამატებით სიებში (სახეობების მიხედვით), არჩევნების მონაწილეთა საერთო რაოდენობა, ერთადერთი გადასაცემი ხმის სისტემით არჩევნებში მონაწილე ამომრჩეველთა რაოდენობა, ხმის მიცემის უფლების მოქმედების რაოდენობა, მიღებული, გამოუყენებელი, გაფუჭებული და დაუდგენელი ნიმუშის ბიულეტენთა რაოდენობა, აგრეთვე ბათილად ცნობილი და დაუდგენელი ნიმუშის ბიულეტენთა რაოდენობა, №1 ოქმში - ყოველი პარტიის (საარჩევნო ბლოკის) დასახელება და მათ მიერ მიღებული ხმების რაოდენობა, №2 ოქმში - ყოველი დამოუკიდებელი კანდიდატის დასახელება და მათ მიერ მიღებული პირველი ხმების (მათი გვარების გასწვრივ მიწერილი "1" - ების) რაოდენობა. ორივე ოქმს ხელი უნდა მოაწეროს კომისიის ყველა დამსწრე წევრმა და მას უნდა დაესვა კომისიის ბეჭედი.

თუ კომისიის წევრი არ ეთანხმება ოქმში შეტანილ მონაცემებს, მისი მოთხოვნით, წერილობითი გამოხატული მისი განსაკუთრებული აზრი ოქმს უნდა დაერთოს. თუ კომისიის რომელიმე დამსწრე წევრმა უარი განაცხადა ოქმის ხელმოწერაზე, ეს ფაქტი ოქმში უნდა აღინიშნოს.

2. სარჩევნო ოლქში არჩევნები ჩატარებულიად ჩაითვლება, თუ მასში მონაწილეობდა ოლქში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის ერთი მესამედი მაინც.

3. არჩევნების საბოლოო შედეგების დადგენა პარლამენტის დამოუკიდებელი კანდიდატებისათვის ერთადერთი გადასაცემი ხმის მეთოდით ხდება თანდართული ინსტრუქციის შესაბამისად (იხ. დანართი 2).

არჩევნების შედეგების პირველი დათვლის მიხედვით (საარჩევნო უბანში დათვლილი პირველი ხმების მიხედვით) არჩეული ითვლება ის კანდიდატი, რომელიც მიიღება მოცემულ ოლქში საარჩევნო კვორტის ტოლ ან მასზე მეტ ხმათა რაოდენობას. საარჩევნო კვორტის დასადგენად ოლქში ნამდვილი ბიულეტენების რაოდენობა უნდა გაიყოს ოლქში მანდატების რაოდენობაზე ერთი მეტ რიცხვზე და დაემატოს მას ერთი. მიღებული რიცხვი (წილადი ნაწილი მხედველობაში არ მიიღება) წარმოადგენს საარჩევნო კვორტას ანუ პარლამენტის დამოუკიდებელი კანდიდატის ასარჩევად საკმარის ხმათა რაოდენობას.

4. საოლქო საარჩევნო კომისია თავის სხდომაზე ადგენს არჩევნების შედეგებს პირველადი დათვლის მიხედვით და ამტკიცებს ოქმს.

5. ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული ოქმების თითო ცალი რჩება საოლქო საარჩევნო კომისიაში საუბნო საარჩევნო კომისიების ოქმების თითო ცალთან ერთად, არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს მე-4 დღისა გადაეცემა ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას მის მიერ დადგენილი წესით, ხოლო თითო ცალი დაუყოვნებლივ გადაეცემა პარტიების (საარჩევნო ბლოკების) რწმუნებულებს და მრავალმანდატიან ოლქში არჩევნების

მონაწილე კანდიდატებს (ან მათ ნდობით აღჭურვილ პირებს). ოქმის მიღება ამ პირებმა სარეგისტრაციო კურნალში ხელმოწერით უნდა დადასტუროს.

6. განცხადებას საარჩევნო უბანში კენჭისყრის შედეგების ბათილად ცნობის მოთხოვნით (55-ე მუხლის მე-7 პუნქტის მიხედვით) საოლქო საარჩევნო კომისია 2 დღეში განიხილავს და თავის მოსაზრებას საარჩევნო უბანში კენჭისყრის შედეგების ბათილად ცნობის შესახებ დაუყოვნებლივ წარუდგენს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას.

7. საოლქო საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილება მიღებიდან 2 დღეში შეიძლება გასაჩივრდეს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, რომელმაც გადაწყვეტილება განცხადების მიღებიდან 3 დღეში უნდა მიიღოს.

8. საოლქო საარჩევნო კომისია არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს 21-ე დღისა ამთავრებს პარლამენტის დამოუკიდებელი კანდიდატებისათვის არჩევნების საბოლოო შედეგების დადგენას, თავის სხდომაზე ადგენს არჩევნების შედეგებს და ამტკიცებს ოქმს.

ოქმში მითითებული უნდა იყოს: საარჩევნო ოლქში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობა, არჩევნებში მონაწილეთა რაოდენობა, ნამდვილი ბიულეტენების რაოდენობა, ბათილად ცნობილი და დაუღებელი ნიმუშების ბიულეტენების რაოდენობა, საარჩევნო კვლევა, პირველი არჩევანის შედეგად თითოეული დეპუტატობის კანდიდატის მიერ მიღებულ ხმათა რაოდენობა, ერთადერთი გადასაცემი ხმის სისტემით არჩეული და არჩევის როგორც მიხედვით დალაგებული პარლამენტის წევრების სია.

მუხლი 57. არჩევნების შედეგების შეჯამება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში

1. საქართველოს პარლამენტის არჩევნები პარტიული სიების მიხედვით ჩატარებულად ჩაითვლება, თუ არჩევნებში მონაწილეობდა ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის ერთი მესამედი მაინც.

2. საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიების ოქმების საფუძველზე ცენტრალური საარჩევნო კომისია ადგენს საქართველოში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობას, ძირითადი და დამატებითი (მათი სახეობების მიხედვით) სიების მიხედვით, არჩევნების მონაწილეთა რაოდენობას, ნამდვილად და ბათილად ცნობილ ბიულეტენთა რაოდენობას, თითოეული პარტიული სიის მიერ მიღებული ხმების რაოდენობას, ნამდვილად ცნობილი ბიულეტენების 3 პროცენტს (3 პროცენტზე ჩაითვლება მიღებული რიცხვის მხოლოდ ნაწილი), არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების მიერ მიღებული მანდატების რაოდენობას.

3. პარლამენტის წევრობა მანდატებით მიეკუთვნება მხოლოდ იმ პარტიულ სიას, რომელმაც მიიღო ნამდვილად ცნობილი ბიულეტენების 3% მაინც. პარტიული სიის მიერ მიღებული მანდატების რაოდენობის დასაადგენად ამ სიის მიერ მიღებული ხმების რაოდენობა უნდა გამრავლდეს 85 (150)-ზე და გაიყოს ამ პარტიის (საარჩევნო ბლოკის) მიერ მიღებულ ხმათა რაოდენობის ჯამზე. რიცხვები გამოითვლება მესხედი სიზუსტით. მიღებული რიცხვის მთელი ნაწილი წარმოადგენს სიის მიერ მიღებული მანდატების რაოდენობას.

4. იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარად მიღებული მანდატების რაოდენობათა ჯამი 85 (150)-ზე ნაკლები აღმოჩნდა, გაუნაწილებელი მანდატები განაწილდება მიღებული ხმების მესხედების მიხედვით.

5. ცენტრალური საარჩევნო კომისია კენჭისყრის შედეგებს ბათილად ცნობს ამ კანონით პირდაპირ გათვალისწინებულ შემთხვევებში; აღნიშნული საკითხი კომისია უნდა განიხილოს და გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს არჩევნების დღიდან არა უგვიანეს მე-7 დღისა.

6. საარჩევნო უბნებში კენჭისყრის ბათილად ცნობის შემთხვევაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია ამ უბნებში ნიშნავს ხელახალ კენჭისყრას:

ა) პარტიული სიების მიხედვით, თუ ხელახალ კენჭისყრას შეუძლია გავლენა მოახდინოს არჩევნების ჩატარებულად ცნობაზე ან/და პარტიებსა და საარჩევნო ბლოკებს შორის მანდატების გადანაწილებაზე;

ბ) მრავალმანდატიან საარჩევნო ოლქში წარდგენილი კანდიდატებისათვის, თუ ამ უბნებში ხელახალ კენჭისყრას შეუძლია გავლენა მოახდინოს არჩევნების ჩატარებულად ცნობაზე ან/და გამარჯვებულთა გამოვლენაზე.

7. პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულების, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატის ნდობით აღჭურვილი პირის წერილობითი განცხადების ან რომელიმე საარჩევნო კომისიის წევრის განსაკუთრებული აზრის არსებობის შემთხვევაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია ამოწმებს საოლქო საარჩევნო კომისიის ოქმს საუბნო საარჩევნო კომისიების ოქმების მიხედვით. ამავე დროს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას თავისი შემადგენლობის ხმათა უმრავლესობით შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება საუბნო კომისიებში დაღუპული ბიულეტენების გახსნისა და ხელახალი დათვლის შესახებ, რასაც ვალდებულება დაესწოვს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე, კომისიის არა ნაკლებ 3 წევრისა, შესაბამისი საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე, ამ კომისიის არა ნაკლებ სამი წევრისა, საუბნო საარჩევნო კომისიის შემადგენლობის ნახევარზე მეტი მაინც და დი-

ტრესებული პირი.

კენჭისყრის შედეგების შემოწმების შესახებ დგება ოქმი, რომელსაც ხელს აწერენ საარჩევნო კომისიების ყველა დამსწრე წევრი და დაინტერესებული პირი. ოქმის მიხედვით ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას შეაქვს სათანადო შესწორებები არჩევნების შედეგებში.

შემოწმებისათვის გახსნილი ბიულეტენები ხელახლა ილუქება ამ კანონის 55-ე მუხლში აღწერილი წესით, რის შესახებაც დგება ოქმი 2 ცალად. ოქმს ხელს აწერენ ხმების გადამოწმების პროცესზე დამსწრე საარჩევნო კომისიების ყველა დამსწრე წევრი და დაინტერესებული პირი. ოქმის ერთი ცალი ინახება დაღუპულ დოკუმენტებთან ერთად, მეორე – ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში.

8. ცენტრალური საარჩევნო კომისია ამ მუხლის მე-7 პუნქტში აღნიშნული ოქმების საფუძველზე არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს 10 დღისა თავის სხდომაზე აჯამებს საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შედეგებს პარტიული სიების მიხედვით და შეაქვს ოქმში.

ოქმის პირველი ცალი ინახება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, მეორე ცალი გადაეცემა საქართველოს პარლამენტს, თითო ცალი კი – პარტიების, საარჩევნო ბლოკების რწმუნებულებს.

ოქმში მითითებული უნდა იყოს იმ საარჩევნო ოლქებისა და უბნების დასახელება და ნომრები, რომლებშიც არჩევნები ბათილად იქნა ცნობილი, აგრეთვე მათში ამომრჩეველთა რაოდენობა, არჩევნების ბათილად ცნობის მიზეზები, ყოველ საარჩევნო ოლქში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობა, ნამდვილად ცნობილი ბიულეტენების რაოდენობა, არჩეულ პარლამენტის წევრობა რაოდენობა და ქართულ ანბანურ რიგზე დალაგებული მათი სია.

9. პარტიული სიების მიხედვით არჩევნების შედეგების შეჯამებიდან 5 დღის ვადაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია რესპუბლიკურ გაზეთებში, ტელევიზიაში და რადიოთი აქვეყნებს ცნობას ოქმში მოცემული არჩევნების შედეგების შესახებ.

10. ცენტრალური საარჩევნო კომისია საოლქო საარჩევნო კომისიებიდან მიღებული ოქმების საფუძველზე, რომლებიც ამ კანონის 56-ე მუხლის მე-8 პუნქტშია აღნიშნული, არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს 30 დღისა თავის სხდომაზე აჯამებს მრავალმანდატიან საარჩევნო ოლქებში პარლამენტის დამოუკიდებელი კანდიდატების არჩევნების შედეგებს, შეაქვს ოქმში და ამტკიცებს მას. ოქმის პირველი ცალი ინახება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, მეორე ცალი გადაეცემა საქართველოს პარლამენტს, თითო ცალი კი – კანდიდატთა ნდობით აღჭურვილ პირებს.

11. საარჩევნო ოლქებში ერთადერთი გადასაცემი ხმის სისტემით არჩევნების შედეგების შეჯამებიდან 5 დღის ვადაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია რესპუბლიკურ გაზეთებში, ტელევიზიაში და რადიოთი აქვეყნებს ცნობას ოქმში მოცემული არჩევნების შედეგების შესახებ.

მუხლი 58. ხელახალი კენჭისყრა პარტიული სიებით

1. თუ არჩევნები ჩაითვალა ჩატარებულად, მაგრამ ვერც ერთმა პარტიულმა სიამ ვერ მიიღო ნამდვილად ცნობილი ბიულეტენების 3 პროცენტი მაინც, პარლამენტის წევრის მანდატები არც ერთ სიას არ მიეკუთვნება და პარტიული სიებით ხელახალი კენჭისყრა ჩატარდება ამ კანონით დადგენილი არჩევნების თარიღიდან არა უადრეს 25-ე და არა უგვიანეს 35-ე დღისა.

2. ხელახალი კენჭისყრის თარიღს ნიშნავს ცენტრალური საარჩევნო კომისია ზემოაღნიშნული შედეგის დადგენიდან 3 დღეში.

3. ხელახალი კენჭისყრის მონაწილე პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების პარტიული სიები უცვლელი რჩება. მათში ცვლილებების შეტანა შეიძლება მხოლოდ ამ კანონით დადგენილი საერთო წესით.

4. ხელახალი კენჭისყრის შედეგი დგინდება ამ კანონით განსაზღვრული საერთო წესით.

მუხლი 59. ხელახალი კენჭისყრა საარჩევნო უბანში

1. საარჩევნო უბანში ხელახალ კენჭისყრას ნიშნავს ცენტრალური საარჩევნო კომისია. იგი იმართება შესაბამისი საოლქო საარჩევნო კომისიის ხელმძღვანელობით. აუცილებლობის შემთხვევაში საოლქო საარჩევნო კომისია უფლებამოსილია ხელახალი კენჭისყრის გამართვა დაავალდოს იმავე საარჩევნო ოლქის სხვა საუბნო საარჩევნო კომისიას.

2. პარტიული სიების მიხედვით ხელახალი კენჭისყრა საერთო არჩევნებიდან არა უგვიანეს მე-14 დღეს უნდა გაიმართოს. თუ კენჭისყრის შედეგი კვლავ ბათილად იქნა ცნობილი, არჩევნების საბოლოო შედეგი დადგინდება ამ უბნის გაუთვალისწინებლად.

3. მრავალმანდატიან საარჩევნო ოლქში პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატების ხელახალი კენჭისყრა საერთო არჩევნებიდან არა უგვიანეს მე-14 დღეს უნდა გაიმართოს. თუ კენჭისყრის შედეგი კვლავ ბათილად იქნა ცნობილი, კენჭისყრიდან არა უგვიანეს მე-7 დღისა განმეორებით იმართება ხელახალი კენჭისყრა და თუ მისი შედეგიც ბათილად იქნა ცნობილი, არჩევნები ჩატარებულიად არ ჩაითვლება და ამ კანონის 57-ე მუხლის შესაბამისად დაინიშნება ახალი არჩევნები.

მუხლი 60. არჩეული პარლამენტის

წევრების რეგისტრაცია

არჩევნების შედეგების შეჯამებიდან 5 დღის ვადაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია რეგისტრაციაში ატარებს არჩეულ პარლამენტის წევრებს და აძლევს მათ დროებით მოწმობას საქართველოს პარლამენტის წევრად არჩევის შესახებ.

მუხლი 61. არჩევნები გამოკლებული პარლამენტის წევრის ნაცვლად და უკანასკნელის ადგილმონაცვლის განსაზღვრის წესი

1. საქართველოს პარლამენტის მიერ ერთმანდატიან საარჩევნო ოლქში ამ კანონის 54-ე მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი წესით არჩევნების ჩატარებლობის შემთხვევაში არჩეული პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ბათილად ცნობისას, აგრეთვე ერთმანდატიან საარჩევნო ოლქში არჩეული პარლამენტის წევრის გადადგომის ან სხვა მიზეზების გამო მისი უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტისას შესაბამისი საარჩევნო ოლქში ეწყობა ახალი არჩევნები. არჩევნებს ნიშნავს ცენტრალური საარჩევნო კომისია არჩევნების ჩატარებამდე არა უგვიანეს სამი თვისა და იგი ეწყობა ამ კანონის მოთხოვნათა დაცვით.

2. გამოკლებული პარლამენტის წევრის ნაცვლად არჩეული საარჩევნო ოლქში ტარდება წელიწადში ორჯერ – მაის-ივნისში და ოქტომბერ-ნოემბერში. არჩევნები უნდა ჩატარდეს უახლოეს ვადაში. პარლამენტის უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე 6 თვით ადრე არჩევნები გამოკლებული დეპუტატის ნაცვლად არ ტარდება.

3. თუ გამოკლებული პარლამენტის წევრი არჩეული იყო პარტიული სიით, მის ადგილს ერთი თვის ვადაში იკავებს იმავე სიაში რიგით მომდევნო პარლამენტის წევრობის კანდიდატი, თუ მან 15 დღის განმავლობაში თანხმობა განაცხადა პარლამენტის წევრობაზე. წინააღმდეგ შემთხვევაში ეს კანდიდატი სიიდან ამოიღება და ვაკანტურ ადგილს დაიკავებს მისი მომდევნო კანდიდატი და ა.შ. თუ წარდგენილ პარტიულ სიაში ასარჩევი კანდიდატი აღარ არის, პარლამენტის წევრის ეს მანდატი უქმდება.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ შემთხვევაში სათანადო დოკუმენტაციას პარლამენტის სამანდატო კომისიას წარუდგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

5. პარლამენტის წევრად არჩეული პარლამენტის წევრობის კანდიდატი ამოიღება პარტიული სიიდან.

6. პარლამენტის მიერ დეპუტატთა უფლებამოსილების დამტკიცების შემდეგ პარტიულ სიებში დარჩენილ პირებს უწევდათ პარლამენტის წევრობის კანდიდატის სტატუსი. ეს სტატუსი შესაბამისი პარტიული სიით არჩეული პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტისთანავე აღუდგება იმ პირს, რომელიც ამ მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად მისი უფლებამონაცვლად, აგრეთვე ამ პარტიის (საარჩევნო ბლოკის) მიერ საარჩევნო ოლქში წარდგენილ პირს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ პარლამენტის წევრობის კანდიდატად რეგისტრაციის მომენტიდან.

მუხლი 62. საოლქო საარჩევნო კომისიის დოკუმენტაციისა და მატერიალურ ფასეულობათა შენახვის წესი

1. არჩევნების დამთავრების შემდეგ საოლქო საარჩევნო კომისიები ვალდებული არიან ჩაატარონ მათ პასუხისმგებლობაში არსებული დოკუმენტაციისა და მატერიალურ ფასეულობათა ინვენტარიზაცია. ამის შემდეგ არსებული დოკუმენტები და ინვენტარიზაცია ადგილობრივი თვითმმართველობის და მმართველობის ორგანოთა მიერ გამოყოფილ ადგილას 5 წლის განმავლობაში მაინც.

2. არჩევნების ჩატარებისათვის აუცილებელი ინვენტარის შენახვაზე პასუხისმგებლები არიან ადგილობრივი თვითმმართველობის და მმართველობის ორგანოები და საოლქო საარჩევნო კომისიები.

3. ამომრჩეველთა სიები, საარჩევნო ბიულეტენები და მასთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია არ ექვემდებარება განადგურებას მორიგი არჩევნების შედეგების გამოქვეყნებამდე.

თავი IX

გარდამავალი დებულება

მუხლი 63. აფხაზეთში საქართველოს იურისდიქციის სრულ აღდგენამდე და საქართველოს პარლამენტის წევრობა არჩევნებისათვის აუცილებელი პირობების შექმნამდე

1992 წლის არჩევნების შედეგად აფხაზეთიდან არჩეულ პარლამენტის წევრებს, რომლებიც ამ კანონის ამოქმედების დღისათვის არიან პარლამენტის წევრები, უგრძელდებოდა პარლამენტის წევრის უფლებამოსილება. აფხაზეთში საარჩევნო ოლქებში საქართველოს პარლამენტის წევრობა არჩევნების ჩატარებისა და მათი უფლებამოსილების ცნობისთანავე უფლებამოსილება გააგრძელებული პარლამენტის წევრის უფლებამოსილება შეწყდება.

თუ ამ მუხლით გათვალისწინებული პარლამენტის წევრი რეგისტრირებული იქნება პარლამენტის წევრობის კანდიდატად, მას უფლებამოსილება არ უგრძელდება.

დანართი 1. საარჩევნო ოლქები საარჩევნო ოლქი მთლიანად მოიცავს რამდენიმე რაიონს, ქალაქსა და ქალაქის რაიონს.

დანართი 2. არჩევნების ჩატარების წესები მრავალმანდატიან ოლქებში პროპორციული წარმომადგენლობის სისტემით ერთადერთი გადასაცემი ხმის საფუძველზე.

1. განსაზღვრები

ა) ნებისმიერ კანდიდატს, რომელიც სიების დათვლის მოცემულ საფეხურზე არ არის არჩეული ან დათვლის პროცესიდან მოხსნილი, უწევია "დარჩენილი კანდიდატი".

ბ) გამოთქმა "პირველი არჩევანი" აღნიშნავს საარჩევნო ბიულეტენში რომელიმე კანდიდატის გვარის წინ უჯრედში ამომრჩეველის მიერ ჩაწერილ ციფრ "1" – ს; "მეორე არჩევანი" აღნიშნავს სხვა კანდიდატის გვარის წინ ჩაწერილ ციფრ "2" – ს; "მესამე არჩევანი" – ასევე რომელიმე გვარის წინ უჯრედში ჩაწერილი ციფრ "3" და ა.შ.

გ) გამოთქმა "შემდეგი შესაძლო არჩევანი" აღნიშნავს მეორე ან შემდგომ არჩევანს, რომელიც თანამიმდევრულადაა გამოხატული დანარჩენი კანდიდატების მიმართ. ამასთან, უკვე არჩეული ან სათვალავიდან ამოღებული კანდიდატის მიმართ საარჩევნო ბიულეტენზე აღნიშნული მომდევნო არჩევანი მხედველობაში არ მიიღება.

დ) გამოთქმა "გადაცემადი ბიულეტენი" აღნიშნავს იმ ბიულეტენზე აღნიშნული რიგითი მომდევნო არჩევანი მოცემულ ეტაპზე (მეორე პირველის შემდგომ ან მე-სამე მეორის შემდგომ და ა.შ.).

ე) გამოთქმა "გადაუცემადი ბიულეტენი" აღნიშნავს იმ საარჩევნო ბიულეტენს, რომელზეც არაა აღნიშნული რიგითი მომდევნო არჩევანი.

ამასთან, ბიულეტენი აუცილებლად გადაუცემადი მიიჩნევა, თუ (იხ. შენიშვნა 1):

ა) ნებისმიერი ორი ან მეტი კანდიდატის გვარი (სულ ერთია, არჩეულის, დარჩენილის თუ ამოღებულის) აღნიშნულია რიგითი მომდევნო არჩევანის აღმნიშვნელი ერთი და იმავე ციფრით, ან

ბ) რიგითი მომდევნო არჩევანის შესაბამისი კანდიდატის გვარი (არჩეულის, დარჩენილის თუ ამოღებულის) აღნიშნულია ციფრით, რომელიც უშუალოდ არ მოსდევს მოცემული არჩევანის აღმნიშვნელ ციფრს ან აღნიშნულია ორი ან მეტი ციფრით ან შეუძლებელია განისაზღვროს დარჩენილი კანდიდატებიდან, რომლის მიმართ გააკეთა ამომრჩეველმა შედეგი შესაძლო არჩევანი, მიუხედავად იმისა, თუ რა მიზეზითაა ეს გამოკლებული.

ვ) გამოთქმა "თავდაპირველად მიცემული ხმა" აღნიშნავს რომელიმე კანდიდატისათვის მიცემულ ხმას, რომელიც საარჩევნო ბიულეტენში ციფრით "1" – ით არის აღნიშნული. გ) გამოთქმა "გადაცემული ხმა" აღნიშნავს ხმას, რომელიც გადაეცა საარჩევნო ბიულეტენში მეორე ან შემდეგი არჩევანით აღნიშნულ კანდიდატს.

თ) გამოთქმა "ნამეტი" აღნიშნავს ხმათა რაოდენობას, რომლითაც ნებისმიერი კანდიდატის ხმათა საერთო რაოდენობა (თავდაპირველად მიცემული და გადაცემული ხმების ჯამი) აღემატება საარჩევნო კვლას.

ი) გამოთქმა "დათვლა" აღნიშნავს ყველა მოქმედებას, რომელიც დაკავშირებულია:

ა) კანდიდატების მიერ მიღებული პირველი არჩევანის დათვლასთან ან

ბ) არჩეული კანდიდატის ნამეტი ხმების გადაცემასთან ან

გ) სათვალავიდან ამოღებული კანდიდატის ხმების გადაცემასთან.

2. ამომრჩეველთა ხმა

1. ყოველ ამომრჩეველს უნდა ჰქონდეს მხოლოდ ერთი გადაცემადი ხმა.

2. ა) ხმის მიცემისას ამომრჩეველმა ციფრი "1" უნდა ჩაწეროს საარჩევნო ბიულეტენში ცარიელ უჯრაში უნდა იმ კანდიდატის გვარის წინ, რომელსაც აძლევს ხმას, და

ბ) შეუძლია დამატებითი მიუთითოს თავისი არჩევანის რიგითობა ნებისმიერი სხვა კანდიდატის მიმართ, რისთვისაც საარჩევნო ბიულეტენში ამ კანდიდატების გვარების წინ უჯრაში ჩაწეროს ციფრები შესაბამისად "2", "3", "4" და ა.შ. რიცხვების თანამიმდევრობის დაცვით.

3. ბათილად საარჩევნო ბიულეტენები ბათილად მიიჩნევა ის საარჩევნო ბიულეტენი, რომელშიც (იხ. შენიშვნა 2)

ა) პირველი არჩევანის აღმნიშვნელი ციფრი "1" (არცერთი კანდიდატის გვარის გასწვრივ არაა მიწერილი ან

ბ) პირველი არჩევანის აღმნიშვნელი ციფრი "1" მიწერილია ორი ან მეტი კანდიდატის გვარის გასწვრივ ან

გ) რომელიმე კანდიდატის გვარის გასწვრივ მიწერილია პირველი არჩევანის აღმნიშვნელი ციფრი "1" და მის გვერდით მიწერილია სხვა ციფრი ან ციფრები ან

დ) შეუძლებელია განისაზღვროს თუ, რომელი კანდიდატის მიმართ გააკეთა ამომრჩეველმა პირველი არჩევანი.

4. საარჩევნო ბიულეტენის ფორმა

საარჩევნო ბიულეტენის ფორმას ადგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია. ბიულეტენში შეაქვთ შემდეგი მონაცემები: საარჩევნო ოლქის ნომერი და დასახელება; მოცემულ საარჩევნო ოლქში ასარჩევ დეპუტატთა რაოდენობა; პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა გვარი, სახელი და მამის სახელი; დაბადების წელი, პროფესია; საქმიანობა; პარტიულობა; პარტიის (საარჩევნო ბლოკის) დასახელება, რომელმაც წარადგინა დეპუტატობის კანდიდატი (თუ იგი ამომრჩეველთა ჯგუფის განცხადების საფუძველზეა წარდგენილი, უნდა დაიწეროს "დამოუკიდებელი"). სიაში კანდიდატების თანამიმდევრობა განისაზღვრება ქართული ანბანის მიხედვით. ყოველი გვარის წინ დაბეჭდილი უნდა იყოს ცარიელი უჯრები მასში რიგითი ნომრის ჩასაწერად.

ამომრჩეველთათვის ინსტრუქციები აგრეთვე დაბეჭდილი უნდა იყოს ბიულეტენის მეორე გვერდზე და თვალსაჩინოდ უნდა იყოს გამოკრული ყოველ საარჩევნო კაბინასა (ოთახსა) და იმ შენობაში, რომელშიც ტარდება არჩევნები.

5. საარჩევნო ბიულეტენების დახარისხება საარჩევნო უბანში
საარჩევნო ბიულეტენების პირველადი დახარისხება საარჩევნო უბანში ტარდება ამ კანონის 55-ე მუხლის შესაბამისად. დაუდგენელი ნიმუშისა და ბათილად ცნობილი ბიულეტენების გადაწყობის შემდეგ დარჩენილი ნამდვილი ბიულეტენები ცალ-ცალკე დასტვად უნდა დანაწილდეს ბიულეტენებზე აღნიშნული პირველი არჩევანის შესაბამისად. ეს დასტვები უნდა შეიკრას და ყოველ მათგანს დაეწეროს ბიულეტენების რაოდენობა დასტვაში და იმ კანდიდატის გვარი, რომლის მიმართაც ამ დასტვაში პირველი არჩევანია გაკეთებული.

6. ხმების დათვლა საოლქო საარჩევნო კომისიების მიერ
საარჩევნო ოლქში არჩევნების შედეგებს აღგენს შესაბამისი საოლქო საარჩევნო კომისია ამ კანონის 55-ე მუხლისა და ამ ინსტრუქციის შესაბამისად.

ა) პირველი დათვლა
საარჩევნო ოლქში საარჩევნო კომისიის მიერ ხმების დათვლისათვის გამოყოფილმა პასუხისმგებელმა პირებმა (მოუვლელებმა) უნდა შეაოწმონ და გადათვლონ ყოველი უბნიდან მიღებული დახარისხებული ნამდვილი საარჩევნო ბიულეტენები, ერთად დააწიონ ის ბიულეტენები, რომლებშიც მოცემული კანდიდატის გვარის გასწვრივ მიწერილია ციფრი "1" და ამგვარად მიღებული ყოველ დასტვას, ე.წ. ძირითად დასტვას, დააწერონ კანდიდატის გვარი და ბიულეტენების რაოდენობა მასში. მიღებული დასტვები ერთ სვეტად უნდა დაეწეროს საარჩევნო ბიულეტენებში კანდიდატების რიგის მიხედვით.

ყოველ კანდიდატს ხმის დათვლის ოქმში უნდა დაუწერონ მათთვის თავდაპირველად მიცემული ხმების ანუ ძირითად დასტვაში ბიულეტენების რაოდენობა; დაადგინონ საარჩევნო ოლქში ნამდვილი ბიულეტენების რაოდენობა (იგი ტოლია ძირითადად დასტვებში ბიულეტენების რაოდენობის ჯამისა) და ბათილი ბიულეტენების რაოდენობა (ცალკე უნდა დაითვლონ დაუდგენელი ნიმუშის ბიულეტენთა რაოდენობა) და შედეგი შეიტანონ იმავე ოქმში.

ბ) საარჩევნო კვორტა
ამის შემდეგ უნდა დადგინდეს საარჩევნო კვორტა, რისთვისაც საარჩევნო ოლქში ნამდვილ ბიულეტენთა საერთო რაოდენობა უნდა გაიყოს ოლქში მანდატების რაოდენობაზე ერთი მეტ რიცხვზე და შედეგს დაემტკიცოს ერთი. მიღებული რიცხვი (წილადი ნაწილი მხედველობაში არ მიიღება) წარმოადგენს საარჩევნო კვორტას ანუ პარლამენტის წევრობის კანდიდატის პარლამენტის წევრად ახარჩევად საკმარის ხმათა რაოდენობას.

გ) კვორტის გადალახვის შედეგად არჩეული კანდიდატები
თუ მორიგი დათვლის ბოლოს რომელიმე კანდიდატისათვის მიცემული ხმების რაოდენობა საარჩევნო კვორტის ტოლი ან მასზე მეტი აღმოჩნდა, ეს კანდიდატი არჩეულად ითვლება.

7. ნამეტის გადაცემა
1) ნამეტი, რომელიც უნდა გადაიცეს, თუ ნებისმიერი დათვლის ბოლოს რომელიმე კანდიდატისათვის ჩაწერილი ხმების რაოდენობა კვორტაზე მეტი აღმოჩნდა, ნამეტი უნდა განაწილდეს დარჩენილ კანდიდატებზე განაწილება უნდა მოხდეს, არჩეული კანდიდატის საარჩევნო ბიულეტენების დასტვაში (ან დამატებით დასტვაში) აღნიშნული შემდეგი შესაძლო არჩევანის შესაბამისად (თუ ნამეტი თავდაპირველად მიცემული ხმებითაა წარმომქმნილი, დამატებით დასტვა არ გვექნება და განაწილდება მხოლოდ ძირითად დასტვის ბიულეტენებზე).

2) ნამეტის განაწილების რიგითობა
ა) თუ ნამეტი ერთზე მეტ კანდიდატს აქვს, ჯერ უნდა განაწილდეს ყველაზე დიდი ნამეტის მქონე კანდიდატების ბიულეტენები;
ბ) თუ ორ ან მეტ კანდიდატს ტოლი ნამეტები აღმოაჩნდა, ჯერ იმ კანდიდატის ბიულეტენები უნდა განაწილდეს, რომელსაც პირველი დათვლისას მეტი ხმა ჰქონდა მიღებული; თუ ეს რაოდენობებიც ტოლი აღმოჩნდა, განაწილდება იმ კანდიდატის ბიულეტენები, რომელსაც მეორე დათვლისას ჰქონდა მეტი ხმა და ა.შ. თუ დათვლის ყველა ეტაპზე ამ კანდიდატების მიერ მიღებული ხმების რაოდენობა თანაბარი აღმოჩნდა, ჯერ იმ კანდიდატის ბიულეტენები განაწილდება, რომელიც საარჩევნო ბიულეტენში უფრო წინ იყო.

3) შემთხვევები, როცა ნამეტი არ გადაიცემა
ნამეტი არ გადაიცემა, როცა გადასაცემი ნამეტისა და ჯერ კიდევ გადაუცემელი ნამეტების ჯამი ნაკლებია:

ა) იმ ორი კანდიდატის ხმების რაოდენობებს შორის სხვაობაზე, რომლებმაც ყველაზე ნაკლები ხმები მიიღეს;
ბ) ყველაზე ცუდი შედეგის მქონე ორი ან მეტი კანდიდატის ხმების საერთო რაოდენობასა და მათი მომდევნო კანდიდატის ხმების რაოდენობებს შორის სხვაობაზე, ოღონდ იმ პირობით, რომ ზემოთ აღნიშნული ყველაზე ცუდი შედეგის მქონე ორი ან მეტი კანდიდატის სიდიდამ ამოღებამ არ უნდა გამოიწვიოს დარჩენილი კანდიდატების რიცხვის იმდენად შემცირება, რომ ეს რიცხვი ჯერ კიდევ გაუნაწილებელი მანდატების რაოდენობაზე ნაკლები აღმოჩნდეს.

ეის იმდენად შემცირება, რომ ეს რიცხვი ჯერ კიდევ გაუნაწილებელი მანდატების რაოდენობაზე ნაკლები აღმოჩნდეს.

4) ბიულეტენები, რომლებიც უნდა დახარისხდეს შემდეგი შესაძლო არჩევანისათვის დამატებით დასტვად უნდა დანაწილდეს: ა) გადასაცემი ბიულეტენები მათზე აღნიშნული შემდეგი შესაძლო არჩევანის შესაბამისად და

ბ) გადაუცემადი ბიულეტენები უნდა დადგინდეს თითოეულ ასეთ დასტვაში ბიულეტენების რაოდენობა.

5) როცა გადაცემადი ბიულეტენების რიცხვი ტოლია ან ნაკლებია ნამეტზე, თუკი ბიულეტენების საერთო რიცხვი დამატებით დასტვაში, რომელშიც გადაცემადი ბიულეტენებია, ტოლია ან ნაკლებია ნამეტზე, მაშინ ყველა გადაცემადი ბიულეტენი ყოველი დამატებითი დასტიდან უნდა გადაეცეს დარჩენილ კანდიდატებს ბიულეტენებზე აღნიშნული შემდეგი შესაძლო არჩევანის შესაბამისად. ცალკე დამატებით დასტვაში უნდა დალაგდეს გადაუცემადი ბიულეტენების ის რაოდენობა, რომელიც არ სჭირდება კვორტისათვის მოცემულ არჩეულ კანდიდატს. ცალკე ის ბიულეტენები უნდა დაეწიოს, რომლებიც ბოლოს დაემატა გადაუცემადი ბიულეტენების დამატებით დასტვას.

6) როცა გადაცემადი ბიულეტენების რიცხვი მეტია ნამეტზე

თუკი გადაცემადი ბიულეტენების საერთო რაოდენობა მეტია ნამეტზე, მაშინ გადაცემადი ბიულეტენების საერთო დასტიდან ბიულეტენები უნდა გადაეცეს დარჩენილ კანდიდატებს შემდეგი შესაძლო არჩევანის შესაბამისად ისეთი რაოდენობით, რომელიც დამატებით დასტვაში არსებული ბიულეტენების რიცხვთან ისეთივე პროპორციულ დამოკიდებულებაშია, როგორც – ნამეტი გადაცემადი ბიულეტენების საერთო რიცხვთან.

7) გადაცემადი ბიულეტენების რიცხვის დადგენა

ა) ბიულეტენების რაოდენობა, რომელიც უნდა გადაეცეს ყოველი დამატებითი დასტიდან, ანუ გადაცემადი ბიულეტენები, განისაზღვრება ამ დამატებით დასტვაში ბიულეტენების რიცხვის გამრავლებით ნამეტზე და მიღებული ნამრავლის გაყოფით გადაცემადი ბიულეტენების საერთო რიცხვზე. გაყოფა უნდა მოხდეს ერთი მეასედის სიზუსტით.

ბ) მეათედი ნაწილების გამოყენება
თუკი მეათედი ნაწილების ჯამის ხარჯზე გადაცემადი ბიულეტენების რიცხვი ნამეტზე ნაკლები აღმოჩნდა, მაშინ იმდენი მეათედი ნაწილი (აღებული სიდიდის შესაბამისად და დაწვებული ყველაზე დიდით), რამდენიც საჭიროა იმისათვის, რომ მიღებულ იქნეს სიდიდით ნამეტის ტოლი გადაცემადი ბიულეტენების საერთო რიცხვი, უნდა ჩაითვალოს ერთი ტოლად, ხოლო დარჩენილი მეათედები არ იქნეს მიღებული მხედველობაში.

თუ ორი ან მეტი მეათედი ნაწილი სიდიდით ტოლია, მაშინ უფრო დიდად უნდა ჩაითვალოს ის ნაწილი, რომელიც მიიღება უფრო დიდი დამატებითი დასტვის რიცხვის გაყოფით; ხოლო თუკი ეს დამატებითი დასტვები ტოლი არაა სიდიდით, უფრო დიდად ითვლება ის მეათედი ნაწილი, რომელიც ეკუთვნის კანდიდატს მეტი ხმებით პირველი დათვლისას (თუ ამ კანდიდატებს სხვადასხვა რაოდენობის ხმები ჰქონდა). თუ ამ კანდიდატებისათვის დაწერილი ხმების რაოდენობა ტოლია ყველა დათვლისას, მაშინ მეასედმა ნაწილმა უნდა განსაზღვროს მათ შორის უდიდესი.

გ) დამატებითი დასტიდან გადაცემული ბიულეტენები

ყოველი დამატებითი დასტიდან გადაცემა ის ცალკეული ბიულეტენები, რომლებიც ამ დასტვას ბოლოს დაემატა, და თითოეული ამ წესით გადაცემული ბიულეტენი ისე უნდა აღინიშნოს, რომ ჩანდეს – რომელი დათვლისას ჰქონდა ადგილი გადაცემას.

8. კანდიდატების მოხსნა დათვლიდან

1) თუ ნებისმიერი დათვლის ბოლოს არც ერთ კანდიდატს არ ექნება ნამეტი ან ნამეტი ექნება, მაგრამ არ ექნება მისი გადაცემის საჭიროება, მაშინ შეუესებელი რჩება ერთი ან რამდენიმე ვაკანსია შემდეგ შემთხვევებში:
ა) ერთი კანდიდატის მოხსნა დათვლიდან დათვლიდან მოიხსნება ის კანდიდატი, რომელიც მიიღებს ყველაზე ნაკლებ ხმას;
ბ) ორი კანდიდატის მოხსნა დათვლიდან ორი ან მეტი იმ კანდიდატების ხმების საერთო რიცხვი, რომელთაც მიიღეს ყველაზე ცოტა ხმა, ხმების ნებისმიერი ნამეტთან ერთად (ხმების ეს ნამეტი არ უნდა იყოს გადაცემადი) ნაკლებია მათი მომდევნო კანდიდატების ხმების რაოდენობაზე, მაშინ დათვლის პროცესიდან მოიხსნება ორი ან მეტი ზემოთ აღნიშნული კანდიდატი, რომლებმაც მიიღეს ყველაზე ნაკლები ხმა, მაგრამ იმ პირობით, რომ ამ კანდიდატების სიდიდან ამოღების შემდეგ დარჩენილი კანდიდატების რიცხვი ნაკლები არ აღმოჩნდება ვაკანტური მანდატების რიცხვზე.

2) კანდიდატების შერჩევა დათვლიდან მოსახსნელად

იმ შემთხვევებში, როცა დათვლიდან უნდა მოიხსნას ერთი კანდიდატი, მაგრამ ორმა ან მეტმა კანდიდატმა შეაბრუნა ხმების თანაბარი რაოდენობა, და ამასთან აქვთ ყველაზე ცუდი შედეგები, მაშინ დათვლიდან უნდა მოიხსნას ის კანდიდატი, რომელსაც

ნაკლები ხმები ჰქონდა პირველი დათვლისას, როცა კანდიდატებს ხმების ერთნაირი რაოდენობა არ ჰქონდათ, ხოლო მაშინ, როცა ამ კანდიდატების მიერ დაგროვილი ხმების რაოდენობა თანაბარია ყველა დათვლისას, მაშინ დათვლიდან ის კანდიდატი უნდა მოიხსნას, რომელიც სიაში ბოლოშია.

1. ჩვეულებრივ, ხდება შემდეგი დარღვევები:

ა) "1" – ით აღნიშნულია A კანდიდატი, "2" – ით – B კანდიდატი, "3" – ით – C და D კანდიდატები, "4" – ით – E კანდიდატი;

ბ) "1" – ით აღნიშნულია A კანდიდატი, "2" – ით – B, "4" – ით – C "6" – ით – D. ორივე ბიულეტენი ნამდვილია და ექვემდებარება გადაცემას მეორე არჩევანისათვის, მაგრამ შემდეგ იგი გადაუცემადია.

2. ა) თუ ამომრჩეველმა საარჩევნო ყუთში ბიულეტენის ჩაშვებამდე შეაშინა რომ უფროდლებობის გამო გაუფუჭდა ბიულეტენი ან ხმა არასწორად მისცა, მან უნდა მიმართოს საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს, ჩააბაროს გაფუჭებული ბიულეტენი და მიიღოს ახალი. გაფუჭებული ბიულეტენი ამომრჩეველის თანდასწრებით დაუყოვნებლივ უნდა გაუქმდეს (ბიულეტენისათვის კუთხის ჩამოჭრით) და ცალკე შეინახოს;

ბ) თუ ამომრჩეველმა დაარღვია ხმის მიცემის წესი და ნაცვლად ციფრების მიწერისა სხვაგვარად გამოხატა თავისი არჩევანი (მაგალითად, გვარის გასწვრივ ჯვრის დასმით, შემოხაზვით, სხვა გვარების გადაშლით და ა.შ.), ბიულეტენი ნამდვილად უნდა ჩაითვალოს, თუ ცხადად ჩანს, ვის მისცა ხმა ამომრჩეველმა. ასეთი ბიულეტენის ნამდვილად ცნობის საკითხი კენჭისყრით უნდა გადაწყვიტოს საუბნო საარჩევნო კომისიამ.

3. ა) თუ ამომრჩეველმა სარჩევნო ყუთში ბიულეტენის ჩაშვებამდე შეაშინა, რომ უფროდლებობის გამო გაუფუჭდა ბიულეტენი ან ხმა არასწორად მისცა, მან უნდა მიმართოს საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს, ჩააბაროს გაფუჭებული ბიულეტენი და მიიღოს ახალი. გაფუჭებული ბიულეტენი ამომრჩეველის თანდასწრებით დაუყოვნებლივ უნდა გაუქმდეს (ბიულეტენისათვის კუთხის ჩამოჭრით) და ცალკე შეინახოს;

ბ) თუ ამომრჩეველმა დაარღვია ხმის მიცემის წესი და ნაცვლად ციფრების მიწერისა სხვაგვარად გამოხატა თავისი არჩევანი (მაგალითად, გვარის გასწვრივ ჯვრის დასმით, შემოხაზვით, სხვა გვარების გადაშლით და ა.შ.) ბიულეტენი ნამდვილად უნდა ჩაითვალოს, თუ ცხადად ჩანს, ვის მისცა ხმა ამომრჩეველმა. ასეთი ბიულეტენის ნამდვილად ცნობის საკითხი კენჭისყრით უნდა გადაწყვიტოს საუბნო საარჩევნო კომისიამ.

4. ამომრჩეველთა რაოდენობები აღებულია 1990 წლის მონაცემების მიხედვით.

1. პარლამენტის არჩევნებს საარჩევნო კომისიები ამზადებენ და ატარებენ დიად და საჯაროდ. საარჩევნო კომისიები მოქალაქეებს აცნობენ თავიანთ მუშაობას ამ კანონით დადგენილი წესით, საარჩევნო ოლქებისა და უბნების შექმნას, საარჩევნო კომისიების შემადგენლობას, ადგილსამყოფელს, მუშაობის დროს, ამომრჩეველთა სიებს, არჩევნებში მონაწილე პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების წესებს, პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების მიერ წარდგენილ პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა სიას, ოლქში წარდგენილი დამოუკიდებელი კანდიდატების სიას, მათ საარჩევნო პროგრამებს, აწვდის ცნობებს პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა შესახებ, აცნობენ არჩევნების შედეგებს.

2. არჩევნების მომზადებისა და ჩატარებასთან დაკავშირებით მასობრივი ინფორმაციის იმ საშუალებათა ნუსხას, რომლებიც უფასოდ აქვეყნებენ წინასაარჩევნო კამპანიასთან დაკავშირებულ მასალებს, და მათი მუშაობის წესს ადგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

3. არჩევნების მომზადებისა და ჩატარებასთან დაკავშირებით მასობრივი ინფორმაციის იმ საშუალებათა ნუსხას, რომლებიც უფასოდ აქვეყნებენ წინასაარჩევნო კამპანიასთან დაკავშირებულ მასალებს, და მათი მუშაობის წესს ადგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

4. ამ კანონით უზრუნველყოფილია დაინტერესებულ პირთათვის არჩევნებთან დაკავშირებული ნებისმიერი დოკუმენტაციისა და ინფორმაციის დროულად გაცნობა და მათი ასლების მიღება დადგენილ ვადებში.

5. აკრძალულია არჩევნებთან დაკავშირებული საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვის შედეგების გამოქვეყნება ბოლო 10 დღის განმავლობაში.

6. დათვლიდან მოხსნილი კანდიდატების ხმების გადაცემა

ნებისმიერი კანდიდატის მოხსნისას დათვლის პროცესიდან, გარდა ქვემოთ აღწერილი შემთხვევებისა, უნდა გადაიხინჯოს ამ კანდიდატის ყველა ბიულეტენი; უნდა განაწილდეს გადაცემადი ბიულეტენები დამატებით დასტვებში მათზე აღნიშნული შემდგომი შესაძლო არჩევანის მიხედვით დარჩენილი კანდიდატების მიმართ; თითოეული ასეთი დამატებითი დასტვა უნდა გადაეცეს იმ კანდიდატს, რომლის მიმართაც არის გაკეთებული არჩევანი, ხოლო გადაუცემადი ბიულეტენების დამატებითი დასტვა ცალკე გადაეწიოს.

7. ბოლო ვაკანსიები

1) თუ რომელიმე დათვლის ბოლოს არჩეული კანდიდატების რიცხვი გასანაწილებელი მანდატების რიცხვის ტოლი აღმოჩნდება, ხმების შემდგომი გადაცემა აღარ ხდება.
2) თუ ერთი ან რამდენიმე კანდიდატის დათვლის პროცესიდან მოხსნის შემდეგ დარჩენილი კანდიდატების რიცხვი გასანაწილებელი მანდატების რიცხვის ტოლი აღმოჩნდა,

დარჩენილი კანდიდატები არჩეულად ითვლებიან და ხმების შემდგომი გადანაწილება უნდა მოხდეს.

10. არჩევის რიგითობა
დეპუტატების არჩევის რიგითობა მკაცრად განსაზღვრული იმ თანამიმდევრობით, როგორითაც მათ შეაგვის კვორტა და იქნეს არჩეული. თუკი ნებისმიერი დათვლის ბოლოს ორი ან რამდენიმე კანდიდატი არჩეული აღმოჩნდება, მათი არჩევის რიგითობა შეესაბამება მათთვის მიწერილი ხმების რაოდენობას, არჩევა იწყება უდიდესი ხმების რიცხვის მქონე კანდიდატიდან.

11. ხმების გადაცემის პროცედურა

1) გადაცემული ბიულეტენები
ხმების როგორი გადაცემაც არ უნდა განხორციელდეს, გადაცემული ბიულეტენების ყველა დამატებითი დასტვა უნდა დაედოს ზემოაღნიშნული კანდიდატისათვის გადაცემული ბიულეტენების დასტვას (თუ არსებობს ასეთი დასტვა) და ამავე კანდიდატის ხმებს უნდა დაემატოს მისთვის გადაცემული ბიულეტენების რიცხვის ტოლი ციფრი.

2) ბიულეტენები, რომლებიც არ გადაეცემა

ბიულეტენები, რომლებიც გადაცემას არ ექვემდებარება (გარდა იმ ბიულეტენებისა, რომლებიც საჭირო გახდება ნამეტის გადაცემისას არჩეული კანდიდატის კვორტის შესახებ), დაეწიება ცალკე, დამატებითი დასტვის სახით და შეუერთდება სხვა, უკვე გადაწყობილი გადაუცემადი ბიულეტენების დასტვებს.

3) ბიულეტენები, რომლებიც ინახება კვორტისათვის

არჩეული კანდიდატის ხმების ნამეტის გადაცემისას ყველა ბიულეტენი, რომელიც არც დარჩენილ კანდიდატისათვის გადაეცემა და არც ცალკე დაეწიოს (როგორც ეს წინა პუნქტშია გათვალისწინებული), უნდა შეგროვდეს ერთ დასტვად – როგორც არჩეული კანდიდატის კვორტა – და დასტვას დაეწიოს მისი სახელით.

12. ხმების ნაწილობრივი გადათვლა

მოცემულ საარჩევნო ოლქში დეპუტატობის ყოველ კანდიდატს, მის ნდობით აღჭურვილ პირს, პარტიის (საარჩევნო ბლოკის) რწმუნებულს, ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წევრს ან ამ კომისიის უფლებამოსილ წარმომადგენელს, რომლებიც ესწრებიან ხმების დათვლას, უფლება აქვთ ნებისმიერი დათვლის დასასრულს მოითხოვონ დათვლისას განაწილებული ყველა ბიულეტენის ან

ბიულეტენების რომელიმე დასტვის გადათვლა. საოლქო საარჩევნო კომისიამ დაუყოვნებლივ უნდა შეამოწმოს და გადათვალოს მითითებული ბიულეტენები, ოღონდ ისე, რომ არავითარი ცვლილება არ შეიტანოს დასტვების მიხედვით ბიულეტენების განაწილებაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ცვლილების შეტანა აუცილებელი ხდება დაშვებული შეცდომების გამოსწავლებისათვის დათვლისათვის პასუხისმგებელ პირს ბიულეტენების გადათვლის უფლება აქვს ყოველთვის, როცა კი ეჭვი გაუჩნდება დათვლის შედეგების სისწორის გამო. ამავე დროს არავის არა აქვს უფლება დააეაღლებულოს ეს პირი, რომ ბიულეტენები ორჯერ ან მეტჯერ გადათვალოს.

13. დათვლისთვის პასუხისმგებელი პირის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებათა გამო წამოჭრილ საკითხთა გადაწყვეტა

თუ წამოჭრა რაიმე საკითხი დათვლის პროცესიდან რომელიმე კანდიდატის ამოღების ან ხმათა გადაცემის გამო, დათვლისთვის პასუხისმგებელი პირის გადაწყვეტილება საბოლოოა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ამ გადაწყვეტილებას ოლქში არჩევნების შედეგების დადგენამდე წერილობით ასახივრებენ ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში დეპუტატობის კანდიდატი, მისი ნდობით აღჭურვილი პირი ან პარტიის (საარჩევნო ბლოკის) რწმუნებული. ამ შემთხვევაში ეს გადაწყვეტილება შეიძლება გაუქმდეს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ, თუ აღმოჩნდა, რომ: ა) ბათილად იქნა ცნობილი საარჩევნო ბიულეტენების ნაწილი, რომელიც დათვლისას ნამდვილად იყო მიჩნეული;

ბ) ნამდვილად იქნა ცნობილი ადრე ბათილად ცნობილი ბიულეტენების ნაწილი. თუ საჩივრის საფუძველზე გაუქმდა დათვლისთვის პასუხისმგებელი პირის გადაწყვეტილება, მაშინ საჩივარში აღნიშნული მისი ქმედება და ყველა მომდევნო ქმედება აგრეთვე გაუქმებულია ითვლება და ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ უნდა დაადგინოს, თუ რა ქმედებანი და რა მიმდევრობით უნდა ჩააბაროს საოლქო საარჩევნო კომისიამ (ან ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ უფლებამოსილმა ჯგუფმა) დაშვებული შეცდომების გამოსწავლებისათვის.

14. არჩევნების შედეგების გამოცხადება

საოლქო საარჩევნო კომისიის მიერ. ამ წესების მიხედვით ხმების დათვლის დამთავრებისთანავე საოლქო საარჩევნო კომისიამ უნდა შეადგინოს ოქმი არჩევნების შედეგების 55-ე მუხლის შესაბამისად ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დადგენილი ფორმით, გამოაცხადოს არჩევნების შედეგები და გადასცეს ოქმის თითო ცალი პარლამენტის წევრობის ყოველ კანდიდატს ან მის წარმომადგენელს.

საქართველოს ინტერესს „კრეზიდენტი“ და „პარლამენტი“ არ იცავენ, იბი ეროვნულმა კარტიებმა უნდა დავიცვაო!

ბაიროს გენერალურ მდივანს კოჭი ანანს
ბაიროს უშიშროების საბჭოს
თავმჯდომარეს
ბაიროს წამრი სახელმწიფოების მუშაობის
წარმომადგენლებს

თქვენო ალმატაშულბაიო!

წინამდებარე მიმართვის ხელმოწერა — საქართველოს დამოუკიდებელი პოლიტიკური პარტიები და გაერთიანებები, რომელნიც ეროვნული დამოუკიდებელი სახელმწიფოებრიობის დაცვისა და განვითარების პოზიციაზე და, მაშასადამე, საქართველოში დემოკრატიის მოპოვებისა და განვითარების პოზიციაზე ვდგავართ, — ვრაცხო, რომ გაეროს და მისი უშიშროების საბჭოს ძალისხმევას, რომელიც მიმართულია აფხაზეთში (საქართველო) არსებული კონფლიქტის მოგვარებისაკენ, ფუჭი იქნება მანამდე, სანამ არ შეიცვლება ამოცანისადმი გაეროს მიდგომის ზოგადი მეთოდი და სანამ არ იქნება გათვალისწინებული არსებითი გარემოებები, რომლებიც დღეს ყურადღების გარეთაა დატოვებული. გვინდა მოგახსენოთ, კერძოდ, შემდეგი

I. მრავალრიცხოვან დოკუმენტებში, რომლებიც გაეროს უშიშროების საბჭოს მიღებული აქვს დღემდე აფხაზეთში, საქართველოში, მიმდინარე კონფლიქტის დარეგულირების მიმართულებით, გარდა აღმინათა უსაფრთხოების ისეთი მწვევე საკითხებისა, როგორიცაა ძალადობის არდაშვება და დევნილთა უპირობო დაბრუნება მათს საცხოვრებელ ადგილებში, მსჯელობა არის ორ საკუთრივ პოლიტიკურ თემაზეც, რომლებიც სახელმწიფოებრივი მოწყობის საკითხებს ეხება. ერთი თემაა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა, რომელსაც უშიშროების საბჭო საკუთრებით მხარს უჭერს, როგორც შეუვალ პრინციპს. მეორეა საქართველოს სახელმწიფოში აფხაზეთის პოლიტიკური სტატუსის განსაზღვრის საკითხი, რასაც უშიშროების საბჭო აუცილებლად თვლის, ისევე, როგორც ჩვენ, ქვემოთ ხელის მოწერნი. აფხაზეთის შიგნით ტერიტორიული და ადმინისტრაციული მოწყობის, უფლებამოსილებათა განაწილების, ეკონომიკური რესურსებისა და პოლიტიკური ძალის განაწილების თემის. უშიშროების საბჭოს მიერ მიღებული დოკუმენტები მდუმარედ გულისხმობენ,

— რომ აფხაზეთი, როგორც ტერიტორიული და პოლიტიკური ერთეული, თავის მიმართებაში საქართველოს ცენტრალურ ხელისუფლებასთან მატარებელი და განმასახიერებელია მხოლოდ ერთი ნებისა, სახელდობრ, აფხა (აფხაზი) ხალხის ნებისა, რომ აფხაზეთი იყოს საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლებისაგან მაქსიმალურად დამოუკიდებელი აფხაური (აფხაზური) პოლიტიკური ერთეული, და რომ ამ ნებას დღეს გამოხატავენ არძინა და მისი ჯგუფი.

სინამდვილეში აფხაზეთში არსებობს და აფხაზეთის ტერიტორიის მოწყობისა და მომავალი ბედის განსაზღვრაში გადამწყვეტ როლს თამაშობს — და, უდავოდ, მომავალშიც ითამაშებს, — არა ერთი, არამედ სამი ძირითადი ნება. სახელდობრ,

— აფხაზეთის უკლებლივ ყველა მაცხოვრებლის ნება, პქონდეს უსაფრთხოება, კეთილდღეობა, თანამედროვე ცივილიზაციისა და დემოკრატიის შესაბამისი ცხოვრების პირობები. ამ ნების დამთხვევა არძინასა და მისი ჯგუფის პოლიტიკურ კურსთან და, კერძოდ, საქართველოსაგან აფხაზეთის სეცესიის (გამოყოფის) ან საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლებისაგან აფხაზეთის მაქსიმალური დამოუკიდებლობის მიღწევის კურსთან, ჯერჯერობით არსად — არც რომელსავე დემოკრატიულად ნატარებულ არჩევნებში ან რეფერენდუმში, არც სხვა რამ ფორმით — არ გამოხატულა.

— ქართველი ერის და მის რიცხვში — აფხაზეთის ქართველი მოსახლეობის ნება, რომ აფხაზეთის ტერიტორიას განიხილავდეს როგორც თავისი ეროვნული თვითრეგულაციის ასპარეზს. ქართველი ერის და, კერძოდ, აფხაზეთის ქართული მოსახლეობის უფლება, რომ ეს ნება განახორციელოს, კითხვის ქვეშ ვერ დადგება, ვინაიდან ქართველი მოსახლეობა ამ ტერიტორიის ავტონომიური მოსახლეობაა, მასზე არსებული შუასაუკუნოვანი და მანამდელი მატერიალური და სულიერი კულტურისა და სახელმწიფოებრიობის ერთადერთი შემქმნელი. ამ ნებისათვის არძინა და მისი ჯგუფი, როგორც პოლიტიკური ძალა და როგორც მოლაპარაკების

პარტნიორი, მიუღებელია, ვინაიდან აფხაზეთის ქართველი მოსახლეობის თვალშიც და მთლიანად ქართველი ერის თვალშიც ეს არის სისხლიანი ხრევა, რომელმაც გენოციდი მოახდინა.

— აფხა (როგორც თვითონ ხალხი უწოდებს თავის თავს) ანუ აფხაზი (როგორც სხვანი უწოდებენ) ხალხის ანალოგიური ნება, რომ აფხაზეთის ტერიტორიას განიხილავდეს როგორც თავისი ეთნიკური და კულტურული თვითრეგულაციის ასპარეზს, თავისი ეროვნული ბუნებრივი და კულტურული მახასიათებლების, თავისი წეს-ჩვეულებებისა და ტრადიციების გათვალისწინებით ავტონომიური საზოგადოების მოწყობისა და განვითარების ასპარეზს. აფხა (აფხაზი) ხალხის უფლება, რომ ეს ნება განახორციელოს, აგრეთვე ვერ დადგება კითხვის ქვეშ, ვინაიდან, მიუხედავად იმისა, რომ აფხა (აფხაზი) ეთნოსი არ არის ავტონომიური, არამედ XV-XVII საუკუნეთა მანძილზე კავკასიონის ქედის ჩრდილოეთი კალთებიდან გადმოსული ადიღური ტომების ჩამომავალია (და თავის თავს უწოდებს „აფსუას“, ხოლო „აფხაზი“ მას ეწოდება ქართულად და, აქედან გამომდინარე, სხვა ენებზეც მხოლოდ იმიტომ, რომ იგი საქართველოს „აფხაზეთად“ წოდებულ ნაწილში სახლობს), იგი დღეს კულტურულად და დაშორებულია ადიღებს და საკუთარი იდენტობის ცნობიერება აქვს. ამ ნების ერთადერთ გამოხატულებად დღეს თავს აცხადებენ არძინა და მისი ჯგუფი. მაგრამ მათი ეს მტკიცება უდავო არ არის, ვინაიდან აფხა (აფხაზი) მოსახლეობის დიდი ნაწილი დღეს არძინას რეჟიმის მიერ გაძევებულია აფხაზეთიდან, ხოლო დანარჩენებს თავისი პოლიტიკური ნების გამოხატვის საშუალება არა აქვთ.

ამიტომ მოლაპარაკებათა დღეს არსებული ფორმატი „არძინა — შევარდნაძე“, „სოხუმი (არძინას ჯგუფის სახით) — თბილისი (შევარდნაძის ჯგუფის სახით)“, „აფხაური (აფხაზური) მხარე — ქართული მხარე პლუს გაერო, პლუს ეუთო, პლუს მუაბარო ჩაიხი და ა.შ.“ პრინციპულად არასწორია, ჯერ ერთი, იმ მხრივ, რომ იგი არარეალისტურია (შევარდნაძე-არძინას გარიგებებს საზოგადოების ზურგს უკან საქართველო არ დაეთანხმება და კონფლიქტიც, ამგვარად, არ დამთავრდება), მეორეც, იმ მხრივ, რომ მასში უკუღებელიყოფილია იმ მოსახლეობის ნახევარზე მეტი (სამი მეოთხედი), რომლის პირადი ბედი უშუალოდაა დამოკიდებული მოლაპარაკებათა შედეგებზე, სახელდობრ, დევნილი ქართველი მოსახლეობა. მოლაპარაკების ბუნებრივი და მართებული ფორმატია „აფხაზეთის აფხა (აფხაზი) მოსახლეობა — აფხაზეთის ქართველი მოსახლეობა“ და ასევე ბუნებრივია, რომ ეს ფორმატი შემდეგ გაიზარდოს ასეთ შემადგენლობად: „აფხაზეთის აფხაური (აფხაზური) მოსახლეობა და ქართული მოსახლეობა პლუს საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლება, რომელიც მსოფლიოს წინაშე პასუხისმგებელია იმაზე, რომ მის ქვეყანაში დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებების ნორმები ზუსტად იყოს დაცული“ ან „აფხაზეთის მთელი მოსახლეობა თავის წარმომადგენელთა სახით და საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლება“ ან „აფხაზეთის აფხა (აფხაზი) მოსახლეობა და აფხაზეთის ქართული მოსახლეობა პლუს საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლება, პლუს გაერო, პლუს ეუთო, პლუს მეგობარი ქვეყნები“ და ა.შ. და ა.შ.

II. 1992-93 წლების ომი აფხაზეთში იყო არა ქართველებისა და აფხაზების აფხაზების ომი, არამედ საქართველოსა და რუსეთის ომი და საქართველომ იგი წააგო არა აფხა (აფხაზი) ხალხთან ან აფხაზეთთან, როგორც პოლიტიკურ ერთეულთან, არამედ რუსეთთან. რუსეთი ამ ომში მონაწილეობდა იარაღის, ტყვია-წამლის, საწვავის, სადაზვერვო მონაცემების მიწოდებით, ინსტრუქტორებით, არტილერიით, ავიაციით, ჯავშანტექნიკით და ქვეითი ცოცხალი ძალით — როგორც რეგულარულით, ისე არარეგულარულით. „კავკასიის მთიელი“ კონფედერატია ჩათვლით. საქართველოს ხელისუფლების მოვალეობა იყო, ეს გარემოება ოფიციალურად დაუფიქსირებინა როგორც ნოტიო (ნოტებით) რუსეთის მთავრობისადმი, ისე მიმართვით საერთაშორისო საზოგადოებისადმი და ჩვილით გაეროში. საქართველოს ხელისუფლებამ ეს არ ქნა და ეს გახლავთ

ერთ-ერთი არგუმენტი დღეს საქართველოში თითქმის საყოველთაოდ გავრცელებული აზრისა, რომ შევარდნაძე არის სახელმწიფოს მოღალატე და რუსეთის აგენტი ჩვენს ქვეყანაში. გაეროს მიერ დღემდე მიღებულ დოკუმენტებში რუსეთი ფიგურირებს როგორც აფხაზეთში მიმდინარე კონფლიქტის რეგულირებაში „ხელშემწყობი“ ქვეყანა, როგორც ერთ-ერთი „მეგობარ“ ქვეყანათაგანი. მას მიცემული აქვს და გაეროს მიერ აღიარებული აქვს მანდატი სამშვიდობო მისიის განხორციელებისა იმავე ჯარისკაცების ხელით, რომელნიც 1992-93 წლებში საქართველოს სამხედრო მოსამსახურეებს ცეცხლს უხსნიდნენ და არძინას ხრევას ესმარებოდნენ ქართველი ერის გენოციდში. დღეს რუსეთის „სამშვიდობო“ ძალები მიეკრძალებული არიან. ისინი ცდილობენ დათრგუნონ ქართველი მოსახლეობის წინააღმდეგობა, მაგრამ ყველანაირად სამოქმედო თავისუფლება მისცენ აფხაზებს (აფხაზებს) ქართული მოსახლეობის დარბევაში. ეს გარემოება — აფხაზეთის ომში და დღეს მიმდინარე კონფლიქტში რუსეთის გადამწყვეტი როლის უგულებელყოფა, — ერთ-ერთი ძირითადი მიზეზია იმისა, რომ გაეროს მოქმედება აფხაზეთის კონფლიქტის დასარეგულირებლად დღემდე შედეგს ვერ აღწევს. უფრო მეტიც: რომ გაეროს ძალისხმევა ამ მიმართულებით ერთერთი ყველაზე უნაყოფო დიპლომატიური მცდელობაა, რომელიც ისტორიას ახსოვს. გაეროს დოკუმენტებში ხშირად გამოყენებული გამოთქმა „სამშვიდობო პროცესი“ რეალობას არ ასახავს. არავითარი პროცესი მშვიდობისკენ მოძრაობისა აქ არ არის. აქ არის მხოლოდ მცდელობა აფხა (აფხაზი) ეთნოსისა, რომელსაც ამ ტერიტორიაზე არავითარი საკუთარი კულტურული ღირებულებები, მით უმეტეს — არავითარი არაქართული სახელმწიფოებრიობა არ შეუქმნია (ასეთი სახელმწიფოებრიობა აქ არც ოდესმე შექმნილა), რომ ქართველი ერის ეთნიკური ტერიტორიის ერთი ნაწილი მითვისოს რუსეთის ხელშეწყობით, რომელიც, თავის მხრივ, მიზნად ისახავს ეს ტერიტორია მომავალში თავის ტერიტორიად ან თავის გავლენის ზონად აქციოს. დარეგულირების პროცესი დაიწყება და — შეგვიძლია დაგავწყუნოთ — ძალიან მოკლე დროში წარმატებით დამთავრდება მას შემდეგ, რაც მისგან საკუთარი იზოლირებული ადმინისტრაცია მთავარი დამნაშავე — რუსეთი, ანუ რაც რუსეთის შეიარაღებული ძალები დატოვებენ საქართველოს ტერიტორიას, აფხაზეთის ჩათვლით, და რუსეთს წაერძევა უშიშროების საბჭოში ვეტოს გამოყენების უფლება აფხაზეთის საკითხებთან დაკავშირებით იმ მოტივით, რომ იგი ამ სფეროში დანტერესებული და მონაწილე მხარე, კერძოდ, აგრესორი მხარეა.

III. მას შემდეგ, რაც 1999 წლის ზაფხულში საქართველოს პარლამენტმა მიიღო ახალი ანტიდემოკრატიული საარჩევნო კანონი, რომლითაც მმართველ პარტიას და პრეზიდენტს არჩევნების შედეგათა ტოტალური გაყალბების საშუალება მიეცათ, და რაც ეს საშუალება სრულად იქნა გამოყენებული როგორც 1999 წლის საპარლამენტო არჩევნებზე, ისე 2000 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებზე, რაც საყოველთაოდ არის ცნობილი საქართველოს მოსახლეობისათვის, საქართველოს მოსახლეობა შევარდნაძისა და მისი პარტიის „საქართველოს მოქალაქეთა კავშირის“ ხელისუფლებას არალეგიტიმურად თვლის და მას არ ანიჭებს მანდატს საქართველოსთვის ისეთ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვან საკითხთა გადასაწყვეტად, როგორიცაა საქართველოს სახელმწიფოში აფხაზეთის სტატუსის განსაზღვრა და აფხაზეთის შიგნით ტერიტორიული და პოლიტიკური მოწყობის განსაზღვრა. ამიტომ თავს უფლებას ვაძლევთ წინასწარ მოგახსენოთ, რომ იმ შემთხვევაში, თუ ბატონ შევარდნაძის ან საქართველოს ხელისუფლების რომელიმე სხვა წარმომადგენლის მიერ გაეროში შეტანილი იქნება აფხაზეთის კონფლიქტის ისეთი დარეგულირების გეგმა, რომელიც ეწინააღმდეგება საქართველოს სახელმწიფო ინტერესებს, იგი არ იქნება მიღებული არც ქართველი ერის, არც საქართველოს მომავალი, დემოკრატიული წესით არჩეული რომელიმე ხელისუფლების მიერ.

აფხაზეთის კონფლიქტის

დარეგულირების პრინციპები და პროცედურა შეიძლება იყოს მხოლოდ შემდეგი:

1. არც არძინა და მისი ჯგუფი, არც აფხაზეთში (საქართველო) მცხოვრები აფხა (აფხაზი) ხალხი მთლიანად — თუნდაც დაუშვავთ, რომ არძინა აფხა (აფხაზი) ხალხის ნების რეალური გამოხატულებაა — არ შეიძლება გაიგივებულ იქნას აფხაზეთთან. აფხაზეთი არის ქართველი ხალხის ეთნიკური ტერიტორია, მისი, როგორც ავტონომიური მოსახლეობის, ისტორიული და დღევანდელი სამშობლოს ერთ-ერთი ნაწილი. აფხა (აფხაზი) ხალხი არის აფხაზეთის მეკიდრი მოსახლეობა, რომელიც მრავალი საუკუნეა აფხაზეთის ტერიტორიაზე ცხოვრობს. ამიტომ აფხაზეთის კონფლიქტის დაცხრობის პირველი და გადამწყვეტი ნაბიჯია აფხაზეთის აფხა (აფხაზი) და ქართველი მოსახლეობის ორმხრივი მოლაპარაკება (სანდო წარმომადგენელთა სახით) და შეთანხმება მომავალი და სამარადისო თანაცხოვრების პირობების, საზოგადოებრივი ადგილების, მიწის, სხვა სახის ბუნებრივი სიმდიდრეებით სარგებლობის უფლების და სხვა უფლება-მოვალეობების განაწილების შესახებ, აგრეთვე — სასურველია — ამ შეთანხმების რეალიზაციის ორგანიზაციულ ფორმათა შესახებ.

2. აფხაზეთის ყველა მაცხოვრებლის თანასწორობა, როგორც პიროვნებისა და როგორც მოქალაქისა, პირადი და საჯარო ცხოვრების ყველა პარამეტრში კონფლიქტის დარეგულირების შეუვალ პრინციპია. ადმინისტრაციული გზით რომელიმე ეთნოკრატიის დანერგვა არ დაიშვება.

3. რუსეთი, ისევე როგორც ყოველი მეზობელი ქვეყანა, მიიჩნევა, პოტენციაში, დაინტერესებულ მხარედ, რის გამოც მისი მონაწილეობა კონფლიქტის დარეგულირებაში არანაირი, ფორმით არ დაიშვება. მისი შეიარაღებული ძალების სრული გაყვანა საქართველოს ტერიტორიიდან, კერძოდ, აფხაზეთის ტერიტორიიდანაც, რაზეც არსებობს 1999 წლის 1 ივნისის დადგენილება საქართველოს პარლამენტისა, სამშვიდობო პროცესის გადაჭრის არსებითი პირობაა.

4. 1992-93 წლის ომი აფხაზეთში განხილვება როგორც რუსულ-ქართული კონფლიქტი (რუსეთის აგრესია) და არა როგორც ქართულ-აფხაური (აფხაზური) კონფლიქტი. შესაბამისად, არძინა და მისი ჯგუფი ვერ ჩათვლება იმ ომში გამარჯვებულ მხარედ, ხოლო საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლება — დამარცხებულად. ამიტომ მოლაპარაკება მისი პირველივე ნაბიჯიდან — აფხაზეთის ქართველი და აფხა (აფხაზი) მოსახლეობის მოლაპარაკებიდან მისი სანდო წარმომადგენელთა სახით — უნდა მიმდინარეობდეს „ნულოვანი“ პოზიციიდან, ანუ მხარეების შორის ყველა სადაო საკითხის ჯერ-ჯერობით ღიაობის პოზიციიდან.

5. მოლაპარაკებათა მეორე და დამამთავრებელ ეტაპზე — მოლაპარაკებაზე საქართველოს სახელმწიფოში აფხაზეთის სტატუსის შესახებ და საქართველოს ცენტრალურ ხელისუფლებასა და აფხაზეთის ხელისუფლებას შორის უფლებამოსილებათა გამოყენების შესახებ — მხარეებს წარმოადგენენ საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლება („თბილისი“) და აფხაზეთის, როგორც მთელის, ხელისუფლება ან, სანამ იგი შეიქმნებოდეს, „ნულოვანი“ პოზიციიდან, ანუ აფხა (აფხაზი) მოსახლეობის ერთობლივად რწმუნებამიცემული წარმომადგენლობითი ჯგუფი („სოხუმი“). „თბილისისა“ და „სოხუმის“ მოლაპარაკებებში გადამსწავლას ვერ უნდა ექვემდებარებოდეს ის შეთანხმებები აფხაზეთის შინაგანი მოწყობის თაობაზე, რომელიც მიღებული იქნება აფხა (აფხაზი) და ქართველი მოსახლეობის მოლაპარაკებათა დროს.

6. „თბილისის“ ვერ ჩამოერთმევა და „სოხუმის“ სასარგებლოდ ვერ შეუმცირდება ცენტრალური სახელმწიფოებრივი ხელისუფლების ის ტრადიციულად კუთვნილი ფუნქციები, რომელთა განხორციელების ექსკლუზიური უფლება თანამედროვე მსოფლიოს სისტემაში სახელმწიფოთა სრულყოფილ ქმედუნარიანობას განსაზღვრავს: შეიარაღებული ძალებისა და უშიშროების სამსახურის ყოფა, იმიგრაციისა და ემიგრაციის რეგულირება, საზღვრის დაცვა და საბაჟო სამსახურის ყოფა, სატრანსპორტო სისტემის და კავშირგაბმულობის სისტემის სტრატეგიის განსაზღვრა და განხორციელება, მოქალაქეობის მინიჭება და წართმევა, ფულის ნიშნების ემისია, საერთაშორისო სამართლის სუბიექტად ყოფნა და სხვა.

საქართველოს თავისუფლებისა და დემოკრატიის ეროვნული ცენტრის პარტიები

თბილისელ მუხ-
ლიშვიტს აქვთ ერთიანო-
ბის შეგნება, ბევრმა მათ-
განმა არც იცის სუნიტია
თუ შიიტია, ეს კი მათი
ერთადღ, ერთ მეჩეთში
ლოცვის შედეგია.

თბილისში არ არსე-
ბობს მაწკაპებები, რაც ის-
ლამის დეგრადაციის
მაჩვენებელია, სამაგი-
ეროდ მათ აქვთ განაცხ-
ადი: „რა არის აქეს, მე
შიიტი ვარ თუ სუნიტი,
რაც მთავარია, მე ვარ
მუხლიმი“. - ეს შეგნება
ერთიანობისა კი მათ
თბილისმა დაუშვიდრა.

ზათუნა
ბაიენდურაშვილი

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოსა და საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა პიკეტაჟი პიკეტაჟი პიკეტაჟი

ბრალდება

უკ. შევარდნაძესა და მის რეჟიმს ბრალად ედება:

ბრალდება №1
სამხედრო საბჭოს ოთხეულის მიერ საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის გაუქმებით რუსეთის იმპერიისათვის ზელსაყრელი პირობების შექმნა საქართველოს ძირძველი ტერიტორიების - აფხაზეთისა და შიდა ქართლის მიტაცების საკითხში. ყარსის, დავაშის, სოჭის, მოსკოვის, გაგრის, ბორჯომის მოდელატური შეთანხმების საფუძველზე აფხაზეთისა და შიდაქართლის (სამხაბლო) რუსეთისათვის ოფიციალურად გადაცემა.

ბრალდება №2
აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში ომის გაჩაღება კრემლში დაგეგმილი სცენარით, რამაც გამოიწვია რუსეთის საქართველოს კრიმინალური ბანდები და რუსეთის სამხედრო ძალები.

აქვე აღვნიშნავთ:
ა) შავი ზღვის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ადმირალ ედ. ბალტინის მეთაურობით ჩატარდა სამხედრო სადამსჯელო ოპერაციები საქართველოს კანონიერი ზღვისუფლებისა და მისი მომხრეების წინააღმდეგ. აფხაზეთისა და სამეგრელოს რეგიონებში ადგილი ჰქონდა დასაზღვრებელი პუნქტების, კურორტების ნგრევა-განადგურებას. ადგილობრივი მოსახლეობის გენოციდის, რამაც აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში მცხოვრები 300 ათასზე მეტი ქართველი დევნილად აქცია საკუთარ სამშობლოში, 26 ათასზე მეტი მშვიდობიანი მოქალაქის სიცოცხლე შეიწირა.

ბ) უდიდესი დანაშაულებრივი აქტის - XX საუკუნეში საქართველოს მესამე ოკუპაცია-ანექსიის - ერთობლივი ავტორები არიან ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის სპეცსამსახურები, რუსეთის ჯარი, როსტოვის სპეცსამსახურები. შავი ზღვის სამხედრო-საზღვაო ფლოტი ადმირალ ედ. ბალტინის მეთაურობით, ადგილობრივი კრიმინალური ბანდები და სხვ.

(პირველი ანექსია-ოკუპაცია - 1921 წლის თებერვალ-მარტი, მეორე ანექსია-ოკუპაცია - 1991-1992 წლების დეკემბერ-ინვარი).

მესამე ანექსია-ოკუპაცია 1993 წლის ნოემბერში.

ყველა ამ მოდელატური აქტის შემსრულებლები იყვნენ ს. ორჯონიკიძე, ედ. მახარაძე, მ. ორახელაშვილი, ედ. შევარდნაძე, თ. კიტოვანი, ჯ. იოსელიანი და სხვანი).

ბრალდება №3
გალისა და სამეგრელოს რეგიონებში სამოქალაქო არეულობის ზელოვნური პროვოცირება, ახალი ფართომასშტაბიანი თავდასხმა გალის რაიონის მოსახლეობაზე. საცხოვრებელი ადგილების ძარცვა, გადაწვა-განადგურება, გენოციდი.

ბრალდება №4
შიდა ქართლში, სამხაბლოში ქართველი და ოსი ეროვნების მოსახლეობის ზელოვნური დაპირისპირება. რუსეთის საოკუპაციო ჯარის გამოყენება და უცხო ეროვნების კრიმინალური ბანდებისთვის ზღვის შეწყობა ადგილობრივი ქართველი მოსახლეობის ძარცვა-წიოკებაში, ვანდალურ ზოცვა-ქლეტაში და საკუთარი საცხოვრებელი ადგილიდან აყრამი. საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის, საქართველოს

რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1990 წლის 11 დეკემბრის დადგენილების იგნორირება, ე.წ. სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკისა და მისი თვითმარქვია ზელოსუფლების ფაქტობრივი ცნობა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ზვიად გამსახურდიასა და რუსეთის საბჭოთა ფედერაციული რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ბორის ელცინის 1991 წლის 23 მარტის ყაზბეგის შეხვედრის ორმხრივ ზელმოწერილი ოქმის საწინააღმდეგოდ.

ბრალდება №5
1991 წლის 31 მარტის საერთო სახალხო რეფერენდუმის შედეგების იგნორირებით, როდესაც საქართველოს რესპუბლიკის ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის 89,3 პროცენტმა, რეფერენდუმში მონაწილეთა საერთო რაოდენობის 98,9 პროცენტმა მხარი დაუჭირა საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენას, საქართველოს კონსტიტუციური ნორმების უხეში დარღვევით ნეოიმპერიაში, ე.წ. დსთ-ში, საქართველოს რესპუბლიკის გაწევრიანება.

ბრალდება №6
რუსეთის იმპერიის პირდაპირი მითითებით ედ. შევარდნაძისა და მისი ზუნტის მიერ გატარებული მოდელატური პოლიტიკის შედეგად საქართველოს რესპუბლიკის კუთვნილი ტერიტორიების გახსნისება. საქართველოს რესპუბლიკის ერთიანი პოლიტიკურ-სამართლებრივ სივრცეში ორი უკანონოდ შექმნილი რესპუბლიკის (აფხაზეთის, სამხრეთ ოსეთის) და სამი უკანონო პრეზიდენტის (ედ. შევარდნაძის, ლუდ. ჩიბიროვის, ვლ. არძინაშვილი) აღმოცენება.

ბრალდება №7
რუსეთის იმპერიის მიერ დაგეგმილი სცენარის მიხედვით აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ა. აბაშიძისა და ედ. შევარდნაძის გარცეხვა - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საქართველოს რესპუბლიკის იურისდიქციიდან გამოყოფა, მისი ნეიტრალურ ზონად გამოცხადებისათვის პოლიტიკურ-სამართლებრივი ბაზის მომზადება, რაც მიმართულია აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მოსახლეობის ნების წინააღმდეგ და არის ანტი-სახელმწიფოებრივი ქმედება.

მნიშვნელოვანი ფაქტი:
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მოსახლეობის აბსოლუტურმა უმრავლესობამ 1990 წლის 28 ოქტომბრის საყოველთაო მრავალპარტიულ არჩევნებში, 1991 წლის 31 მარტის საერთო სახალხო რეფერენდუმში, 1991 წლის 26 მაისის საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნებში, მესამეინად დაუჭირა მხარი სახელმწიფოს მართვის სათავეში ეროვნული ძალების მოხვლას, საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენას და პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას.

ბრალდება №8
1992-1993 წლებში რუსეთის მოქალაქე ედ. შევარდნაძის მიერ იგნორირება საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 15 სექტემბრის დადგენილებისა საქართველოს რესპუბლიკაში სხრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სტატუსის შესახებ.

„ვინაიდან 1921 წლის თებერვალ-მარტში საქართველოს ოკუპაცია და ანექსია განხორციელდა წითელი არმიის შეიარაღებული აგრესიის მთავარი ძალის მეოხებით, რომელიც დღემდე იმყოფება საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე და ემორჩილება მსოფლიოდ სხრ კავშირის ზელმდგანელობას, აგრეთვე, იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესმა ორგანომ ქართველი ზელსის, საქართველოს მოსახლეობის ერთსულვანი ნების საფუძველზე 1991 წლის 9 აპრილს გამოაცხადა სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენა, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1) საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე განლაგებული სხრ შეიარაღებული ძალები გამოცხადდეს საოკუპაციო სამხედრო ძალებად.

2) საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობამ დაიწყოს მოლაპარაკება სხრ კავშირთან საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიიდან სხრ კავშირის შეიარაღებული ძალების გაყვანის თაობაზე.

3) საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიიდან სხრ კავშირის შეიარაღებული ძალების სრულ გაყვანამდე სხრ-ს წინაშე დაისვას საკითხი აფხაზეთის ასრად ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიიდან საბჭოთა არმიის ნაწილების დაუყოვნებლივ გაყვანის შესახებ, რადგანაც მათი ყოფნა და მოქმედება ზელს უშლის მდგომარეობის სტაბილიზაციის ამ რეგიონებში“.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 15 სექტემბრის დადგენილების წინააღმდეგ ედ. შევარდნაძის მიერ რუსეთის საოკუპაციო ჯარის დატანება და მათი ახალი შენაერთების შემოყვანა სომხეთიდან, ყარაბაღიდან, ბალტიისპირეთის სახელმწიფოებიდან. მათ შორის, ავღანეთში ნაბრძოლი სადესანტო პოლკის გუდაუთაში განთავსება და აფხაზი სეპარატისტებისთვის დიდი სამხედრო დახმარების გაწევა.

ბრალდება №9
ედ. შევარდნაძის მიერ 1991 წლის 31 მარტის რეფერენდუმის შედეგების, საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 15 სექტემბრის დადგენილების იგნორირებით, გაეროს წესდების პრინციპებისა და საერთაშორისო სამართლის ნორმების უხეში დარღვევით რუსეთის საოკუპაციო ჯარების ცხინვალისა და სამეგრელო-სამურზაყანოს რეგიონებში „სამშვიდობო სტატუსით“ განთავსება, ზუგდიდის რაიონის სოფელ ზამისკურთან უცხო ქვეყნის (რუსეთის) მოქალაქეებისაგან სამხედრო-საკონტროლო პუნქტის შექმნა, რუსეთის შეიარაღებული ბანდების აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში „სამშვიდობო მისიით“ შემოყვანა.

ბრალდება №10
ედ. შევარდნაძის უკანონო რეჟიმის ანტიეროვნული პოლიტიკით საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრები სომხების წაქეზება-გათამამება ახალქალაქის რაიონში სომხეთის ავტონომიის შექმნის მოთხოვნით. კრემლის, ედ. შევარდნაძის, სომხეთისა და სომხურ დაშინებ-

ის დიდი იმედის, საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე პროსომხური ორიენტაციის გამაძლიერებლის, ეთნიკური სომხის ზურაბ ჟვანიას, იმავე ზანაზან ანტონიანის, საერთო ინტერესებიდან გამომდინარე საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრები სომხების პრეტენზიის ინსპირირება რუსეთის ჯარის გაყვანის შემთხვევაში მათი უსაფრთხოების დაუცველობის გამო, ამ გზით „სომხური ავტონომიის“ შექმნისა და ახალქალაქის რაიონში რუსეთის სამხედრო ბაზების შენარჩუნების მცდელობა. ამავე მიზნით, ამავე სცენარში ზოგიერთი პოლიტიკური დაჯგუფების ჩართვა იდენის მხარდასაჭერად, მის კანონიერად და პერსპექტიულად წარმოსაჩენად.

ბრალდება №11
1991-1992 წლების დეკემბერ-იანვრის სახელმწიფო გადართილების შედეგად საქართველოს რესპუბლიკისათვის სახელმწიფოებრიობის ძირითადი ნიშნების დაკარგვა: საჯარო ზელსუფლების ნაცვლად ქვეყნის ტერიტორიის მართვა კლანური ოლიგარქიების მიერ, ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევა, საგადასახადო სისტემის სრული მოშლა, სახელმწიფო საბაჟოების უცხოური ფირმების ზელში გადასვლა, ქვეყნის სუვერენიტეტის ზეღყოფა.

ბრალდება №12
ედ. შევარდნაძის მიერ ანტიკონსტიტუციური აქტით რუსეთის ჯარებისათვის საოკუპაციო სტატუსის მოხსნა, 25 წლით უცხო ქვეყნის სამხედრო ბაზების დატანება, საქართველოს რესპუბლიკის კუთვნილი 11 მილიარდი დოლარის სამხედრო ქონების რუსეთისათვის გადაცემა, 150 მილიარდ დოლარად შეფასებული შავი ზღვის ფლოტიდან საქართველოს რესპუბლიკის კუთვნილი წილზე უარის თქმა ედ. შევარდნაძისა და მისი ზუნტის მიერ უზურპირებული ზელსუფლების შესანარჩუნებლად.

ბრალდება №13
1992-1997 წლებში საქართველოში სამხედრო-საგვლე სასამართლოების საიდუმლოდ არსებობა თბილისში, ქუთაისში, თელავში, გორში, ბათუმში, ახალციხეში, რუსთავეში, ფოთში, ზუგდიდში და სხვ. მათი გამოყენება მშვიდობიანი მოსახლეობის, კანონიერი ზელსუფლების წარმომადგენლებისა და მათი მხარდამჭერი, კონსტიტუციური უფლებებისათვის მებრძოლი მოქალაქეების წინააღმდეგ. სამხედრო სასამართლოს თავმჯდომარისა და მოსამართლეების დანიშვნა „პრეზიდენტის“ მიერ იუსტიციის მინისტრის წარდგინებით.

ეს ფაქტი მიუთითებს, რომ ამ პერიოდში საქართველოში ოფიციალურად იყო დამყარებული სამხედრო დიქტატურა. ირდევო-და საერთაშორისო სამართლის ნორმები, კონვენციები, ადამიანის უფლებების და თავისუფლებების აღიარებული პრინციპები.

ბრალდება №14
საქართველო ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის წარმომადგენლების სისტემატური დევნა უსახტიკესი რეპრესიების გზით. მათი დისკრედიტაცია შინ და გარეთ. ქართველი პატრიოტების და ადამიანის უფლებების დამცველების დევნა და დაპატიმრება. საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდი-

ასა და მისი ოჯახის წევრების დევნა 30 წლის განმავლობაში. 1991-1992 წლებში კონსტანტინე გამსახურდიას სახლ-მუზეუმების გაძარცვა და დაწვა ქალაქ თბილისსა და დაბა ბიჭვინთაში.

ქართველი პატრიოტის გვანაბას დახვრეტა. „თვითმფრინავის საქმეზე“ დაპატიმრებული ახალგაზრდებისა და მათთან ერთად ცრუ ბრალდებით დაპატიმრებული უდანაშაულო მღვდლის თეოდორე ჩინლაძის დახვრეტა.

ჟურნალისტ ნაზი შამანაურის მკვლელობა 1983 წელს ქალაქ თბილისის ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში.

1989 წლის 9 აპრილს საქართველოს დედაქალაქ თბილისში რუსეთის ჯარის მიერ მშვიდობიანი მომიტინგეების ფიზიკური განადგურება, მოშორება გაზის მასობრივი გამოყენება (რუსეთის სადამსჯელო ოპერაციის ზედამხედველობას უწევდა საქართველოს კრემლის სპეცდავალებით მყოფი ედ. შევარდნაძე).

საქართველოს რესპუბლიკის კანონიერი მთავრობის ენერგეტიკის მინისტრის მოადგილის, მომშვილენუგზარ ლეჟავას მკვლელობა 1998 წლის 17 დეკემბერს.

ბრალდება №15
მშვიდობიანი მოსახლეობის, რამდენიმე ასეული მომიტინგის დახვრეტა, მომიტინგეთა და მანიფესტანტების წინააღმდეგ უხეში ძალის სისტემატური გამოყენება, სპეციალურად გაწვრთნილი ძალების გამოყენება, მასობრივი დაპატიმრებები პოლიტიკური მესხელებების გამო, ფიზიკური და ფსიქოლოგიური წამების არნაზული მეთოდების გამოყენება, არასრულწლოვანთა გაუპატიურება, მომიტინგეთა ჯგუფების ქალაქგარეთ სიცოცხლისათვის საშიფათო ტერიტორიებზე გაყვანა (ტყევი, დაუსახლებელი ადგილები, რადიაციური დაბინძურებული ზონები).

ბრალდება №16
კრიმინალური უკანონო რეჟიმის მიერ მოსახლეობის ანაბრებზე რიცხული 10 მილიარდი დოლარისა და ე.წ. ვაუჩერიზაციით 40 მილიარდი დოლარის ღირებულებების მოსახლეობის კუთვნილი ქონების მიტაცება, კორუპციული ფაქტობრივი ზელსუფლების მიერ მილიარდობით დოლარის კრედიტის მითვისება და თითოეული ოჯახის სამუდამოდ დაკაბალობა.

ბრალდება №17
1992 წლის 24 ივნისის საქართველოს რესპუბლიკის ტელე-რადიო დეპარტამენტის ადების მცდელობის პროვოკაცი-

ედ. შვეკარდნაძის უკანონო რეჟიმისადმი

ით, 1998 წლის 19-20 ოქტომბრის „ელაგას ამოხსნის“ ფარ-ხით, სხვადასხვა ტერაქტების ინსცენირებით, საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს, კონსტიტუციური უფლებების სათვის პოლიტიკური გზებით მებრძოლი მოქალაქეების ტერორისტებზე გამოცხადების მცდელობა, საყოველთაო ფიქოზის გამოწვევა, უკანონო რეპრესიები და მათი ფიზიკური განადგურება.

ბრალდება №18

უზენაესი საბჭოს უფლებების ძალადობით შენარჩუნების მიზნით საქართველოს მასშტაბით მართვადი ქაოტის შექმნა, ფაქტობრივი მმართველი პარტიის მიერ დეკლარებული მილიონი სამუშაო ადგილით უზრუნველყოფის სანაცვლოდ 1.7 მილიონი მოქალაქის მიერ საქართველოს ტერიტორიის იძულებით დატოვება.

ბრალდება №19

საქართველოში ნარკომანიისა და ნარკოზონის ლეგალიზაცია და წახალისება, ქვეყნის გამოყენება ნარკოტიკების სატრანზიტო მაგისტრალად, ახალგაზრდობის მნიშვნელოვანი ნაწილისათვის ნარკომანიად და კრიმინალურად ჩამოყალიბებაში ზეგავლენა.

ბრალდება №20

საქართველოში დემოკრატიის ნაცვალად კლავტოკრატიის დამყარება, დამნაშავეთა სამყაროებაში სამართალდამცავი ორგანოების დაქვემდებარება, კრიმინალური, კორუფციონერების, მავნის ფაქტობრივ ზეგავლენასთან თანამშრომლობა.

ბრალდება №21

რუსეთის იმპერიის მიერ იქ-ქერიის რესპუბლიკისადმი გაჩაღებული ბარბაროსული ომში მონაწილეობა რუსეთის მხარეზე, საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე განლაგებული რუსეთის საოკუპაციო ჯარების აგრესიული მოქმედების (ვაზიანი, ბომბორა) გამოყენება ჩეჩნეთის ტერიტორიის გასაზღვრებლად, რუსეთის ჯანდარმის ედ. შვეკარდნაძის უშუალო მონაწილეობა რუსეთ-იქ-ქერიის ომში, რომელიც მიზნად ისახავს ჩეჩენი ხალხის გენოციდს.

ბრალდება №22

საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ეკოლოგიური უზედურების ზონების ხელოვნური შექმნა:

ა) 14 წლის განმავლობაში საქართველოზე ჩერნობილის კატასტროფის ზეგავლენის სრულიად გასაიდუმლოება, საქართველოს მოსახლეობის გენოციდი, დაგეგმილი საკავშირო პოლიტიკური მიერ (რომელიც პირნათლად სრულდებოდა ედ. შვეკარდნაძისა და ჯ. პარიაშვილის საქართველოს კმ ცკ პირველი მდივნობის პერიოდში).

საკუთარი ქვეყნისადმი ჩადენილმა გაუგონარმა ვერაგობამ თავისი დამღუპველი შედეგები გამოიღო; საქართველოში უკვე რამდენიმე წელია მძვინვარებს ჩიყვის ეპიდემია, მატულობს კრეტინიზმის, გონებაჩაღუნეობის, ყრუმუნჯეობის, თანდაყოლილი ანომალიების, ლეიკოზების, ორსულთა პათოლოგიების, აზოპერმიის, ლიმფოგენური დაავადებების, სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების დაავადებათა შემთხვევები.

საქართველოს უნიკალური ტყის საფარის განადგურება.

1992 წლიდან დღემდე 100-ათასობით კუბური მეტრი ხე-ტყის მასალის უკანონოდ ჩეხვა (მუხის,

წაბლის, კაკლის, ბუჩხის, წიფლის, კოპიტის და სხვა ძვირფასი ხე-ტყის) და ჩაღვნილი ფასად გაყიდვა უცხოეთში. ტყეების ინტენსიურმა ჩეხვამ ეკოლოგიური კატასტროფის წინაშე დააყენა საქართველო.

გ) სტიქიური უზედურების ზონების ხელოვნურად შექმნა.

ქარსაგავი ზოლების მიზნობრივად აჩეხვა.

დ) 8 წლის განმავლობაში მოსახლეობის დატოვება ელექტროენერგიის მიწოდების გარეშე. აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონებისადმი ელექტროენერგიის უფასოდ მიწოდება; თურქეთის რესპუბლიკისათვის ელექტროენერგიის მნიშვნელოვანი ნაწილის მიყიდვა.

ე) საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიის სატრანზიტო დერეფნად გადაქცევა, რომელიც იწვევს ქალაქებისა და დასახლებული პუნქტების, სახნავ-სათესი ადგილების, საძოვრების და ა.შ. სიცოცხლისათვის მავნე ინგრედიენტებით დაბინძურებას, სულიერ-ინტელექტუალური პოტენციალით მდიდარი მოსახლეობის ზეგზე მომსახურე პერსონალად გადაქცევა.

ბრალდება №23

საქართველოს რესპუბლიკაში ჯანმართელობის დაცვის სისტემის „რეფორმის“ საბაბით მისი სრული განადგურება, ნათესაურ-სამეცხოვრო კლანის მიერ სამედიცინო-პროფილაქტიკური დაწესებულებების ზეგზე ჩაგდება, ფასიანი სამედიცინო სამსახურის შემოღება, რომლის დამცავი მექანიზმი შეგნებულად არ იქნა შემუშავებული ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ. მედიცინის მუშაკთა უმრავლესობის უმუშევრად დატოვება, რაც მიზნად ისახავს არა მარტო მოსახლეობის გენოფონდის განადგურებას, არამედ შეგნებულად ახორციელებს ექიმების დემოგრაფიისა და დისკვალიფიკაციას, მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების გარეშე დატოვებას, სამედიცინო მომსახურების დაწესებულებების, სამედიცინო-კვლევითი ინსტიტუტების, საავადმყოფოების, პოლიკლინიკების, სამედიცინო დისპანსერების, სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მომსახურე პერსონალის ხელოვნურად შემცირება, სამედიცინო აღჭურვილობის ჩამოწერა, შენობების მიზანმიმართული დაზიანება, მისი პირად მფლობელობაში გაფორმება (კანონების, რესტორნების, დამის კლუბების, ბარებისა და სხვა მსგავსი დანიშნულების დაწესებულებების გახსნა მოსახლეობის მორალურად და ზნეობრივად გასაზრწნელად).

ბრალდება №24

საქართველოს მოსახლეობის დონორებად გამოყენება, რასაც ერთობლივად ემსახურებიან როგორც ადგილობრივი სამედიცინო დაწესებულებები, ასევე უცხოეთის საერთაშორისო ორგანიზაციები.

ბრალდება №25

საქართველოში შექმნილი პოლიტიკური და ეკონომიკური კრიზისი მიზნად ისახავს ქართველი ერის გენოციდს. დემოკრატიული მარცხენებლები ტრაგიკულია:

ა) სიკვდილიანობის მაჩვენებლის ზრდა;

ბ) ბუნებრივი ნამატის კლება;

გ) ახალშობილთა სიკვდილიანობის გადჭარბება შობადობის მაჩვენებელზე.

ბრალდება №26

ანტისახელმწიფოებრივი „განათლების რეფორმის“ გატარება, რომელმაც გამოიწვია საშუალო და უმაღლესი სისტემის ტოტალური ნგრევა. გაიზარდა სკოლებიდან განთავსილ მოზარდთა რიცხვი. მარტო თბილისში გახულ წელს 6000 მაწაწალა ბავშვია აღრიცხული, არნახულად გაიზარდა მაღალი კვალიფიკაციის მქონე პედაგოგებისა და მეცნიერების ემიგრაცია.

ბრალდება №27

საქართველოს სულიერი საგანძურის განსხვავება ჩვეულებრივი სახიათი მიიღო. კატასტროფის წინაშე დგას საქართველოს ეროვნული საგანძურის ბედი, რომლის უცხოეთში გატანას წელიწადზე მეტია ცდილობენ, რასაც ადასტურებს 1998 წლის 20 თებერვლის №82 ბრძანებულება ხელმოწერილი ედ. შვეკარდნაძისა და ე.წ. კულტურის მინისტრის ვ. ასათიანის მიერ.

ბრალდება №28

საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და კანონების უხეში დარღვევით, ე.წ. პრივატიზაციით, სურსისა და კერძო პირების ხელში გადასვლა სტრატეგიული მნიშვნელობის ობიექტების, რესურსებისა და საბაჟოების, კავშირგაბმულობის, ენერგეტიკისა („თბილსრესი“, „თელავი“, „თბილგაზი“, ჰესები), საზღვაო-სანაოსნო, ავიაციის, პორტების, ტყეების, მინერალური წყლების („ბორჯომი“, „ნაბეღლავი“, „სქური“, „ხაიში“, „მოვისა“ და უწერის უმდიდრესი ზონისა...), საქართველოს ბუნებრივი წიაღისეულისა (ჭიათურის მარგანეტი, კასრეთის ოქრო და სპილენძი, ურავის დარიშხანი, ქუთაისის კურსების მარმარილო, სადახლო მრავალფეროვანი საბადოებით, ყაზბეგის დიამანტი, ტყიბულის ქვანახშირი და სხვა მრავალი), ფაბრიკა-ქარხნებისა და კომბინატების - რუსთავის ქიმიური კომბინატი, ფოთის გემთმშენებელი ქარხანა, თბილისის საავაციო ქარხანა, კახეთის ღვინის ქარხნები და მრეწველობის სხვა უმნიშვნელოვანესი ობიექტებისა.

1992 წლიდან დღემდე საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ სავალუტო ფონდის, მსოფლიო ბანკის, ევროგაერთიანების, გაეროს სააგენტოების, ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის, გერმანიის მთავრობის მიერ საქართველოსთვის გამოყოფილი დახმარებების, კრედიტებისა და ინვესტიციების მმართველო კლანების ხელში გადასვლა.

ბრალდება №29

კორუფციის არნახული მასშტაბებით ზრდა, რომელმაც გააღატაკა საქართველოს მოსახლეობის 95 პროცენტი. უბიუჯეტო „სახელმწიფო“, გაუქმებული პენსიები, ხელფასები, სტიპენდიები, დევნილთა დახმარებები, ქვეყნის პოლიტიკური და ფინანსურ-ეკონომიკური გაბანკროტება. ამ პროცესის ორგანიზატორი და მფარველ-მაკონტროლებელი არის ედ. შვეკარდნაძე.

ბრალდება №30

საქართველოს რესპუბლიკის საინფორმაციო საშუალებების: პრესის, რადიოს, ტელევიზიის, მონოპოლიზება სულსის მიერ, ქართული ტრადიციების, კულტურისა და ისტორიის წინააღმდეგ ბრძოლა.

ეროვნული სულის მიზანმიმართული ჩაკვლა და ნიჰილიზ-

მის დამკვიდრება.

საქართველოს მოსახლეობის ზომიერება.

უზენაესი, ჰომოსექსუალიზმის, ნარკომანიის, პროსტიტუციის, ყაჩაღობის, ქურდობის, ძალადობის, ტერორიზმის სისტემატური აგიტაცია.

შემოთხამოთვლილ მანკიერებათა დაფუძნება და სახელმწიფო დონეზე აყვანა.

ბრალდება №31

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის, პატონ ზვიად გამსახურდიის პოლიტიკური დევნა ათეული წლების განმავლობაში და მისი ფიზიკური განადგურება.

ბრალდება №32

სამშობლო ღალატი!

საქართველოს რესპუბლიკამ ზურის მიერ განხორციელებული მოღალატური, კრიმინალური პოლიტიკის საფუძველზე დაკარგა სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა. სახელმწიფოს, პოლიტიკური კრიზისის შედეგად, ფორმალურად შერჩა სახელი. პოლიტიკურ კრიზისს დაერთო ქვეყნის ეკონომიკური კრიზისი, რამაც სოციალურ კატასტროფამდე მიიყვანა საზოგადოების ყველა ფენა. ამას მოჰყვა კლანური მავნის აღწევა. საზოგადოება შეგნებულად გაყვეს ორ ფენად - მდიდრებად (სახელმწიფო ქონების დამტაცებლები) და ღარიბები (ვინც მოკლებულია ელემენტარულ ხარსებო საშუალებებს).

საქართველოში არსებული დღევანდელი პოლიტიკური და ეკონომიკური მდგომარეობის „სელონურად“ შექმნა „ხელისუფლებაში იარაღის ძალით მოხული პარტომენკლატურისა და კრიმინალური ბანდების მიერ, რასაც მოჰყვა საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფოებრიობის დაკარგვა, ტერიტორიების გასხვავება, კლანური მავნისა და ნარკოზონის აღწევა, ადგილობრივი მოსახლეობის გენოციდი, მძიმე კარტეგორიის დანაშაულებები, ჩადენილი 14-დან 25 წლამდე ახალგაზრდების მიერ, რომლებიც შეგნებულად არ არიან დასაქმე-

ბულები, იქმნალება ანგარებით ჩადენილ დანაშაულთა რიცხვი, კორუფცია, კრიმინალური მდგომარეობა მკვლელობა და თვითმკვლელობა, ქურდობა, ყაჩაღობა, მარცვა, ავტორტანსპორტის გატაცება ფულის გამოძალვის მიზნით, ჯგუფური ბოროტმოქმედებაქმნის მოსახლეობისათვის გაუხადის პირობებს, რასაც ემატება ყოველდღიური პრობლემა ლუკმაპურის მოვლისა.

საქართველოს რესპუბლიკაში შექმნილ მდგომარეობაზე სრული პასუხისმგებლობა ეკისრება თვითმარქვია პრეზიდენტს ედ. შვეკარდნაძეს და მის მორჩილ ე.წ. პარლამენტსა და აღმასრულებელ ხელისუფლებას.

1990 წლის 28 ოქტომბრის მრავალპარტიული არჩევნების შედეგად სახელმწიფოს მართვის სათავეში მოხული საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მიერ მიღებული საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის მე-6 თავის 37 მუხლი: „ადამიანის უფლებებისა და ძირითად თავისუფლებათა შესახებ საერთაშორისო სამართლის ნორმების საქართველოს რესპუბლიკის სამართლის შემადგენელი ნაწილია. მათ აქვთ უპირატეხობა საქართველოს რესპუბლიკის კანონებთან შედარებით და უშუალოდ წარმოშობენ უფლებებსა და მოვალეობებს საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრებთათვის. საერთაშორისო სამართლის ნორმებით გათვალისწინებული ადამიანის უფლებები და თავისუფლებები უზრუნველყოფილია სასამართლო დაცვით“. 1991 წლის 31 მარტს ჩატარებული რეფერენდუმი და 1991 წლის 9 აპრილს მიღებული სახელმწიფო დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტი - აი, სამი უდიდესი დემოკრატიული მონაპოვარი, რომელმაც საფუძველი ჩაუყარა საქართველოს რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის ცნობას მსოფლიოს 59 სახელმწიფოს მიერ, გაეროსა და ევროსაბჭოში საქართველოს გაწევრიანებას.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო და საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდა მის მიერ წაყენებული ბრალდებების საფუძველზე მოითხოვს:

უპირობოდ გააღატაკოს თვითმარქვია პრეზიდენტი ედ. შვეკარდნაძე და ზუნა!

სახელმწიფოს მართვის სათავეში დაბრუნდეს მისი კანონიერი მფლობელი - სამართალოუს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო!

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დროებითი თავმჯდომარე

დავით გოგაია

საქართველოს პოლიტიკურ პარტიათა და ორგანიზაციათა მრგვალი მაგიდის სპიკერი

მანანა არჩვაძე-გამსახურდია

თბილისი, 2000 წლის 2 ივნისი

გადმოგზავნილია გაზეთ „სავალ-დასავალი“ ა.წ. 31 ივლისი-6 აგვისტოს 31-ე ნომრიდან.

ზურიაო!

გილოცავთ დაბადების დღეს!

შენი კეთილისმსურველები: ბებია, ბაბუა, დედა, მამა, დათო მია და მამიდები

საქართველოს გეოგრაფიული პოზიციის „საქართველოს გეოგრაფიული პოზიციის“ ლიბრეოს და დამუშავებას „საქართველოს გეოგრაფიული პოზიციის“ პირად შეაღებულგას

ლიბრეოს

ბატონი თეიმურაზი ბატონიძე

ისევე, როგორც წყნეთის, თქვენთვისაც ცნობილია ის ძირითადი ბრალდებები, რომელთაც „საქართველოს გეოგრაფიული პოზიციის“ ლიბრეოს მკვლევარმა, მისი ლიდერების და მისი პირად შეაღებულგას წამოყენების პროკურორი იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება (ან, თუ გნებავთ: მაშინ, რაცა მოხდება) საქართველოში 1991-92 წლების მიჯნაზე დადგენილი მამულის იმ პრიციპის გამოხატვა და სასამართლო განხილვა, რომელიმაც საქართველოში გეოგრაფიული და სტრატეგიული კატასტროფის პირად შეაღებულგას დაწვეული ბატონი შევარდნაძის განცხადებიდან 1992 წლის 7 მარტს თბილისის აეროპორტში, რომ 1991-92 წლების სახელმწიფო გადატრიალება იყო „საერთო სახალხო აჯანყება“, და მის მიერ გამოთქმული „ქაღალდით ინტელიგენციისადმი“, რომელმაც, მისი თქმით, ხელისუფლების დასამხობად „ხელში იარაღი აიღო“ (რაც იმის ნიშნავს, რომ ბატონმა შევარდნაძემ ზნეობრივი პასუხისმგებლობა აიღო ამ დანაშაულებრივ აქტთან) „მოქალაქეთა კავშირის“, მისი დამფუძნებლების, მისი დღევანდელი ლიდერების და მისი დღევანდელი პირადი შეაღებულგასის მოქმედება საქართველოში მოიცავს უამრავ ეპიზოდს, რომელიც სახელმწიფო გადატრიალების აშკარა ნიშანია მატარებელი (გარდა იმ უამრავი ეპიზოდისა, რომელიც დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებათა დარღვევის აშკარა ნიშანია მატარებელი) ამ ეპიზოდთა რუკებს ეკუთვნის:

- ცხინვალის ზონაში საქართველოს ხელისუფლების წინააღმდეგ წარმოებული შეიარაღებული მოქმედების ორგანიზებასა და განხორციელებას რუსეთის რიგის დამხმარე, რუსეთის „სამშვიდობო“ შეიარაღებული ძალის შემოყვანა, აგრეთვე რუსეთის შეიარაღებულ ძალთა თვითნებურ ჩადგომასთან შერევა, კანონსწინააღმდეგო სახელის „სამხრეთი სისტიმის“ სისტემატური ხმარება ოფიციალურ გამოსვლებში, რაც საქართველოს ტერიტორიის ერთი ნაწილის ფედერალიზაციის ფორმით ფაქტობრივად გამოიყენება და, პრესტიჟში, მისი ხელყოფის შეგნებულ ხელშეწყობას.
- რამდენჯერმე სამეგრელოს შეიარაღებული დარბევა აფხაზეთის მიმავალ ომში (ხოლო შემდეგ - მიმდინარე ომში) საქართველოს შეიარაღებული ძალებისათვის ზურგის მორაგების და ერის გახლეჩის მიზნით.
- არსინასთან ერთად აფხაზეთში ომის ორგანიზება (დეტალებზე მოგახსენებთ იმ შემთხვევაში, თუ ამ ბრალდებას ეჭვის ქვეშ დააყენებთ).
- ომის მსვლელობაში გუმბათაზე შეიარაღებული ძალების წინსვლის შეჩერება.
- სოხუმთან 1992 წლის აგვისტოში მთლიანად გამოეცანა, რამაც იქ ჯარის განქრების აუცილებლობა განაპირობა.
- საქართველოს შეიარაღებულ ძალთა ზურგში ტყვედების ხელყოფილი დარბევა.
- 1993 წლის 27 ივლისს სოხუმის ზონიდან ქართული მხარის მიმდებარე ქუჩების შეგნებულად გამოყვანის გადაწყვეტილების მიღება (რამაც გარდუვალი გახადა სოხუმის დაცვა), მანამდე რამდენიმე წამებებიანი შეთანხმების დადება რუსულ და აფსურ (აფხაზურ) მხარეებთან.
- 1993 წლის 1 სექტემბრისათვის სოხუმში მოსახლეობის მასობრივი დარბევა, რასაც გარდუვალი მაიყვანა ერთის მხრივ ქალაქის დაცვისუნარიანობის დაუსტება, ხოლო მეორეს მხრივ ქართველთა გენოციდი.

- სოხუმთან ენგურამდე თავდაცვის სათადარიგო ჯგუფების არშეყენება და ამით გულრიფშის, ოქსიონისა და გალის რაიონთა უბრძოლველად დატოვება მოწინააღმდეგეებისათვის.
- აფხაზეთის ომში რუსეთის მონაწილეობის შეგნებულად დახმარება, მასზე ოფიციალური რეაქციის და მსოფლიოსათვის ოფიციალური ინფორმაციის არმცემება, რითაც საქართველოს წაერთვა ამ ფაქტის გამოყენების შესაძლებლობა რუსეთის წინააღმდეგ პოლიტიკური და დიპლომატიური თავდაცვისათვის.
- საქართველოში მოწინააღმდეგის (რუსეთის) „სამშვიდობო“ შეიარაღებული ძალების ჩაყენება და მათი მოქმედების ადგილად ენგურის ზონის განსაზღვრა.
- შედამოკიდებული მიზნისთვის (პრეზიდენტ გამსახურდიას მომხრეების განადგურებისათვის, რაც სამოქალაქო ომის ელემენტია) მტრის (რუსეთის) შეიარაღებულ ძალთა გამოყენება.
- საქართველოს „ენგურაში“ ჩართვა.
- რუსეთის სამხედრო ბაზების არგაყენება მოუხედავად საპარლამენტო გადაწყვეტილების მიხედვით 1995 წლის ბოლომდე მათი საქართველოდან გაყენების შესახებ.
- 1998 წლის გალის სისხლიანი კატასტროფის ორგანიზება ან, როგორც მინიმუმ, ხელშეწყობა, მისი შეგნებული გამოუძებლობა და ახალი გენოციდის ჩამდგენათვის ბრალდების წაყენებლობა.
- აფხაზეთში და ცხინვალის ზონაში საქართველოს ტერიტორიის ადგილების ამოცანის გადატრიალების ხელყოფილი საბოტაჟი და დემოკრატიის ხელშეწყობის მიზნით გენოციდის, კონიკური წყნობის და მასობრივი მკვლელობის ბრალდების არშეყენება. საზოგადოებისა და ერის ზურგს უკან გაერთიანებული აფხაზეთის პრობლემის დარღვევების კაპიტულაციური გზის წარდგენა, რომელმაც, სხვათა შორის, შეიძლება აფხაზეთისა და დანარჩენი საქართველოს დაკავშირება „ხელშეკრულებით“ წესით და აფხაზეთის ხელისუფლებისათვის მოქალაქეთა საკითხის გადაწყვეტის (მაშასადამე, დემოკრატიული პროცესთა რეგულაციების) ერთპიროვნული უფლების მიცემა.
- საქართველოს საფინანსო სისტემის მოშლა ან განსვენებული დღევანდელი აუტსაიდო საფინანსო პოლიტიკის საშუალებით და შემდეგ მისი გაურკვევლი თვითმკვლელობის გამოხატულობა, საქართველოს ეკონომიკის ხელყოფილი დანგრევა წარმოების ხელყოფილი ნახშირის, სავაჭრო სიმძლავრეთა მუშაობა ქვეყნში გაყიდვის, საგარეო სესხთა უკონტროლოდ (არაგამჭირვალად) აღების, არამზნობრივად დარღვევების და მოხელეთა შორის დანაშაულებრივად განაწილების გზით, შედეგად - თვით ხელყოფის და პენსიათა არგაყენება და ამით მოსახლეობის სახელმწიფო გაჭირვარება; საქართველოში წარმოების გაჭირვლებისათვის იმ ხელსაყრელი ფაქტორების შეგნებული არგამოყენება, რომელიც შექმნა საფლავური ფონდის და მსოფლიო ბანკის დახმარებამ ღარი სტაბილიზაციის მიმართულებით.
- საქართველოში ყოფილიყო დღევანდელი კორუფციის ხელყოფილი გაბატონება, ამ კორუფციაში მონაწილეობა საკუთარი კლანებით, რომლებიც ძირითადად ყოფილი კომუნისტები და კომკავშირელები ფუნქციონირებისაგან და მათი ნათესაობისგან შედგება.

- მოსახლეობის სოციალური და ცივილიზაციური მოშლა.
- განათლებისა და ფუნდამენტალური მეცნიერების ჩაყენება.
- დემოკრატიის მექანიზმთა ხელყოფილი საბოტაჟი.
- სამართალდაცვის სისტემაში კომუნისტების დროინდელი უკანონოების მექანიზმთა აღდგენა.
- (ამ ჩამონათვალში არ შედის აურაცხელი წამებებიანი, ზოგჯერ სახელმწიფოსთვის ძირგამომხრელი ნაბიჯები, რომლებიც შეიძლება გაგებულ იქნეს როგორც შეჯდომები და არა დღეობა, თუმცა იმეგარი შეჯდომები, რომლებიც მსოფლიო პრაქტიკით დასაჯადია დაღატაკის თანადრად).
- ამ პოლიტიკის გაგრძელებად ვთვლით ჩვენ და, ალბათ, თქვენც შევარდნაძის მიერ ხელმოწერილ შეთანხმებას რუსეთთან და „ენგურაში“ ქვეყნებთან ტერიტორიულ ერთობლიობის შენახვის ისეთ პირობებში, როცა რუსეთს საქართველოსადმი აგრესიული-შეგნებული პოზიცია უკარავს და როცა რუსეთი „ტერიტორიულ“ რაცხს ქართულ პარტიზანსა, რომელიც ჩვენი ქვეყნის წმინდა საქმისთვის იბრძვის, და ჩვენსაც, რომელიც აგრეთვე სამშობლოსათვის იბრძვის. ამჟამად პოლიტიკის გაგრძელებად ვთვლით იმას, რომ 1999 წელს თქვენ მოახდინეთ სახელმწიფო გადატრიალება „ხელდას“ და, თქვენი საპარლამენტო წინააღმდეგობის გამოყენებით, მიიღეთ დისკრიმინაციული საარჩევნო კანონი, რომლითაც საქართველოს მოქალაქე ფაქტობრივად დაკარგა თავისი ერთ-ერთი ძირითადი კონსტიტუციური უფლება - თავისუფალი და თანასწორი არჩევის უფლება. ამ კანონის არჩევისათვის ბრძოლა უკვე (გაბილია მსოფლიო დემოკრატიული საქართველოსათვის) საერთაშორისო ორგანიზაციებისათვის და ცალსახად ცნობილია ისიც, რომ ამ კანონის შესაბამისად უკვე მოხდა საპარლამენტო და საპრეზიდენტო არჩევის სახელმწიფო დამანაშაულო სისტემებზე და, მაშასადამე - თქვენ მიერ ხელისუფლების უზურპირებაც 1999 წლის 31 ოქტომბერს და 2000 წლის 9 აპრილს. თქვენი პოლიტიკის გაგრძელებად (და არა მხოლოდ გაგრძელებად) ვრაცხთ ჩვენ და, უთუოდ, ასევე რაცხთ თქვენც, შემდეგ:
- ა) სოციალური კატასტროფის ორგანიზებას პენსიებისა და ხელფასების არგაყენის ფორმით და
- ბ) სოციალური ავითქების სტიმულირებას დაუსჯელი ყოფილი-სამოქალაქო კორუფციის მიზანმიმართული დემონსტრაციის, სახელმწიფო დამანაშაულო სისტემების მფარველობის, ქვედაკლასობაში მხილებული მინისტრებისა და სხვა მოხელეების ადგილზე დარბევის და გამოწვევის შემთხვევაში თქვენზე პარტიის ამდენადვე არასანდო არაპროფესიონალიზმით შეჯდომის ფორმით.
- დღეს თქვენ ქვეყნის მოსახლეობისა და მთლიანად ქვეყნის რუსეთის ახალ მმართველებს, რომლებიც, თქვენი ისტორიული პირობების უკარგობის გამო, უკვე დიდი ხნის წინ ისტორიის სანაგვეზე გადადებული აგრესიული იმპერიის განსახლებულ მოწოდებულ ფიგურებზე მგაწინაობ. თქვენ საქართველოს სასოციალური პოლიტიკაში რეკომენდებული პრინციპების, ერის ზურგს უკან აწარმოეთ უნიკალური უმეცრო მთავარაკრების ყველა ჯურის საერთაშორისო ავანტიურისტობა და მზად ბრძანდებით ქართველი კომუნისტების წინააღმდეგობას არ

მეზობლების, ქალებისა და ბავშვების თქვენი გამოსახულებით დაღვრილი წმინდა სისხლი ფინანსური კრძო მთავრის ინტერესების ანაგვალთ. თქვენ ლაგში თხერით ერთნულ თამბაქვარობას, რომელიც თქვენთვის გაუგებარი ზნეობრივი კატეგორიაა, როცა მშვიდდებით საქართველოში საექსპორტო პროსტიტუციის აგვებებს, ადამიანთა მასობრივ სიკვდილს უკარავს ქვეყნისა და უქმობისაგან, ასეთიანათ ბავშვთა უპატრონობას, უსკოლობას და კრძმინალური ბიზნესისგან დაუცველობას. თქვენ მზად ხართ ახლავთ, ამ საპარლამენტო და საპრეზიდენტო ვადის ფარგლებშივე უცხოელებზე გასახვისით საქართველოს მიღლი მოწა, მისი წაღი, ტყე და წყალი, და რი მთლიანად უსახელკარო ბოგანის მდგომარეობაში დატოვით. თქვენი სისხლიანი და უსისხლო დანაშაულობანი (ზემთი ორევე ჩამოთვალეთ) (ვას შეპაღდებენ და სამართლის თხილენ, თქვენ კი, ისევე და ისევე ისტორიისა და პოლიტიკის კანონთა არასაკარისი კოდნის გამო, დღევანდელ კატასტროფულ პროცესთა შეუქცევადობის იმედი გაქვთ და ცდილობთ სამართლის თქვენს მიერვე მოწოდებულ „ამოხების“ მსხვერპლთა ნიღბით გაქცევა.

ჩვენ თქვენი მოქმედების სტრატეგია 1992 წლიდან დღემდე ასე გვემხსნის: თქვენ ასრულებთ რუსეთის დაგეგმვას და გეოპოლიტიკურად, სტრატეგიულად, ფსიქოლოგიურად ანგრევთ საქართველოს დამოუკიდებელი სახელმწიფოებრიობის სახელს და პატრიოტული ფრანკილიზაციის მოშედიობით, რათა ჩვენი სახელმწიფოებრიობის სახელი გაუტეხილით თქვენგან გატანჯული მასების თვალში და ამით რუსული იმპერიალისტური შემოგვრისათვის ნიღბით მოამზადოთ. ის, რომ თქვენი გუნდი დღემდე ყოფილი რაკიკისა და (კეკას) მდივებისაგან, ინსტრუქტორებისაგან და კომკავშირის აქტივისტებისგან შედგება, ამის ნათელი საბუთია. ამ აქტუალში შედის თანამედროვე დასავლური ცივილიზაციის დისკრედიტაციის ხალხის თვალში და ამიტომ, რომ თქვენ ესოდენ უგულვებინებდნენ ქვეყნის მოსახლეობის ზნეობრივ და ყოფითი ცხოვრებისათვის რადიკალურად მოუღებელი გახრწნების პრობლემას ტელევიზიით, მოსახლეობას ატყუებთ, თითქმის განვითარებული სახელმწიფოები არ ერევიან მათ შინთი მმდინარე პროცესში და არ იკავებ მოსახლეობას სოციალურად, და ა.შ. დღეს თქვენი ეს ამოცანა თითქმის შესრულებულია - ჩვენი ქვეყანა თითქმის დანგრეულია. ამგვარად, დღის წესრიგში იმპერიული გეგმის მეორე ეტაპი დგება: ესაა გაჭირვებისაგან გაშვებული მასის გამოყენება ქვეყნის დასაშინებლად. „აღარ გვინდა თავისუფლება“, „რა მოგვცინა დამოუკიდებლობაში“, „გაუმარჯოს ისევე რუსულ იმპერიას თავისი სამმართველობის კარაქითა და მქსეშაურითა პურიით!“ რუსეთის დაგეგმვის ამ მეორე ეტაპის ადმინისტრაციული არაან შეწყობა კომუნისტები - საბჭოთა ნიშნულად ერის მრავალრიცხოვანი ხრიკა, რუსეთის მრავალრიცხოვანი სპეკულაციური დახმარებით, რომელიც თქვენ თქვენი მმართველობის მიერ მანძილზე ხელი არ ახლეთ, ხოლო მათი ხელშეწყობი და „მეხუთე კოლინა“ თქვენ, შენიღბული კომუნისტები ბრძანდებით. ის, რომ თქვენ ამ ღია კომუნისტებს წინააღმდეგობას არ

უწყეთ, ერთის მხრივ, და ის, რომ (კინეკური უსარცხელი კორუფციით მასის სიბუღელის პროპაგანდას ეწყვეთ, მეორეს მხრივ, ამის უტყუარი დამდასტურებელია. თქვენი ანგარიში ნათელია: საქართველოს სათავეში თქვენი დარჩენა შეუძლებელია და თქვენ ეს იცით. თუ თქვენ ისე წახვალთ, როგორც გეკუთნით, სახელმწიფო, როგორც ხალხისგან დაწვეული უფარვის მმართველები, მაშინ ვერ გექნებთ პოლიტიკური ემგრანტების სტატუსი და სამართალში მიცემას ვერ გადაურჩებით. ხოლო თუ წახვალთ როგორც „კომუნისტების მიერ დამხობილი დემოკრატები“, მაშინ მომგებიანი იმედი გექნებთ და შეგეძლებათ თქვენი გატაცებული თანხები (აიუგულით მდიდარი ღილაკი კომპეტენტურ ეკონომისტთა გაანგარიშებით) მშვიდდ შეიკოთ.

ჩვენ ამის დაშვებას არ ვაპირებთ. საქართველოში ახალი ქაოსი არ უნდა შეიქმნას და ჩვენ მას არ შეგუხვდებით. შინაგანი ომის კიდევ ერთხელ ატეხას არ დავანებებთ. ჩვენი პოლიტიკური სკენარი ნათელია: დემოკრატიული საარჩევნო კანონის მიღება დაუყოვნებლივ (ამაში მსოფლიო დემოკრატიული ორგანიზაციები მხარს გვიჭერენ). შემდეგ ახალი (ყაღდელი) საპარლამენტო და საპრეზიდენტო არჩევნები და ამ არჩევნებზე საქართველოს ყველა ერთნული და, მაშასადამე, დემოკრატიული პარტიების ერთობლივი ძალისხმევით გადაწყვეტი გამარჯვების მოპოვება.

ამ ეტაპზე მოგმართავთ კითხვით: მუგწნათ თუ არა, რომ ზემოხსენებული ბრალდებები სამართლიანია? თუ არა, მაშინ, უთუოდ, გექნებათ დასაბუთებული პასუხი და ჩვენ არც ამ პასუხის დაგეგვას დავტყუებთ, არც თქვენს წინაშე ბოდიშის მოხდას. თუ „აი“, მაშინ დროზე მიბრუნდით გონს და ნუ ეჯდებით ამას წინააღმდეგობა გაუწიით იმას, რასაც ქვეყნის ინტერესები მოითხოვს.

გათვალისწინეთ: თუ თავს ვერ იმართლებთ (და ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ვერ იმართლებთ), ჩვენ მეგმართავთ სასამართლოს და რაც უნდა უსამართლო იყოს ეს უკანასკნელი, თქვენ საბოლოოდ არ აფცდებით ის, რასაც იმასურებით.

საქართველოს თავისუფლებისა და დემოკრატიის ერთნულ ცენტრში გაერთიანებული პარტიები:

საქართველოს სახალხო ფრონტი - ნოდარ ნათაძე

საქართველოს დამოუკიდებლობის პარტია - ირაკლი წერეთელი

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება - თამარ მსხვილი

საქართველოს დემოკრატიული (შრომის) პარტია - შალვა ნათელაშვილი

ერთნულ რადიკალური პარტია - გურამ გოგიაძე

საქართველოს კონსერვატიული (მონარქისტული) პარტია - თემურ ჟორელიანი

აფხაზეთიდან დევნილთა კავშირი - მურმენ ბერიძე

საქართველოს სახელმწიფოებრივ-ერთნული მოთხოვნების პარტია „სამშობლოს ფარი“ - ამირან ნადარია

ფრანკიკა „დილოგი“ - ოთარ ილორძე

XXI საუკუნეთ-ქართული ნაციონალიზმი - რ. კვანავია

ერთნულ-ქრისტიანული პარტია - დავით ხიმასურიძე

ლოია ზაქარაიელი მანუჩარ მამაძე

ჯემალ ჯიქია

ფიორ პატარაძე

სარედაქციო კოლეგია	რედაქციის მისამართი: თბილისი, თაყაიშვილის მოედანი, კუბოვის ქ. №5 გაზეთის ინდექსი 66447	შ.პ.ს. გაზეთი „საქართველო“ რეგისტრირებულია თბილისის კრწანისის რაიონის სასამართლოს მიერ, №06/4-444 ტელ.: რედაქცია 93-20-36	გაზეთი ხელმძღვანელობს თაყაიშვილი პრემის პრინციპით. გამომცემი-გამომცემი მასალაზე პასუხს ავტორები ატარებენ.
-----------------------	--	---	--